

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut Mediálních studií a žurnalistiky

Katedra Žurnalistiky

Diplomová práce

2018

Soňa Kalaninová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut Komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra Žurnalistiky

**Romance versus Slash:
vývoj čtenářských strategií ženských čtenářek**

Diplomová práce

Autor práce: Soňa Kalaninová

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: PhDr. Tereza Pavlíčková

Rok obhajoby: 2018

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 31.7.2018

Soňa Kalaninová

Bibliografický záznam

KALANINOVÁ, Soňa. *Romance versus Slash: vývoj čtenářských strategií ženských čtenářek*. Praha, 2018. 99 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut Mediálních studií a žurnalistiky. Katedra Žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Tereza Pavlíčková

Rozsah práce: 206 412 znaků s mezerami

Anotace

Cílem práce je utvořit obraz o významech subžánru fanfikce zvaném slash pro jeho recipientky a popsat interpretační strategie, které při jeho recepci využívají. Slash je typ literatury domýšlející, či rozvíjející stejnopohlavní romantické a sexuální vztahy mužských postav z originální mediální tvorby. Předmětem studia práce je tohoto druhu literatury, které je složeno primárně z heterosexuálních žen. Práce vychází z perspektivy interpretivismu a využívá konceptu interpretačních komunit. Dle tohoto konceptu je význam vyjednáván v rámci kolektivu čtenářů sdílejících interpretační strategie. Slashařky v práci nahlížím jako takovou interpretační komunitu a proto vycházím z předpokladu, že čtenářské strategie a významy budou vykazovat jisté podobnosti, které postihují v praktické části práce. K dosažení cílů práce slouží technika polostrukturovaných rozhovorů. Rozhovory proběhly s devíti slashařkami. Takto sebraná data byla analyzována metodou zakotvené teorie.

Annotation

The aim of the theses is to describe meanings which female readers of the slash subgenre derive from it and interpretive strategies they use to create those meanings. Slash is a type of literature that conceives or develops same-sex romantic and sexual relationships of male characters from original media art. The subject of work study is the public of this type of literature, which is composed primarily of women. The work is based on the perspective of interpretivism and uses the concept of interpretative communities. According to this concept, meanings are being negotiated within a group of readers sharing interpretative strategies. In this work, I view slashers as an interpretive community and therefore assume that the readers' strategies and meanings will show some similarities. The technique of semi-structured interviews is used to achieve the goals of the theses. The interviews took place with nine female slashers. Data collected in this way were analyzed with the method of grounded theory.

Klíčová slova

Výzkum publik, recepční studia, interpretační komunita, čtenářské strategie, fanouškovská studia, fanfikce, slash, zakotvená teorie

Keywords

Public studies, reception studies, interpretive community, interpretive strategies, fan studies, fanfiction, slash, grounded theory

Title/název práce

Romance versus Slash: an evolution of reading strategies of female readers

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala své vedoucí práce PhDr. Tereze Pavlíčkové za mnoho užitečných rad a připomínek, bez nichž by tato práce nemohla vzniknout.

Obsah

Úvod	3
1 Teoretická část	6
1.1 Počátky výzkumů publik jako výzkumy účinků médií na publika	6
1.2 Výzkum publik od 60. let - interpretační přístup a aktivní publikum	9
1.3 Studia a výzkumy recepce publik	12
1.3.1 Koncept interpretačních komunit	15
1.3.2 Janice Radway a její výzkum jako inspirace	17
1.4 Fanouškovství	21
1.4.1 Fanoušci jako aktivní publikum	22
1.4.2 Fanouškovská vlastní tvorba – fanfikce	24
1.4.3 Fanoušci jako interpretační komunity	26
1.4.4 Fanfikce a slash jako žánr a subžánr	28
1.5 Slash	29
2 Metodologie	31
2.1 Výzkumná strategie a výzkumné otázky	31
2.2 Sběr dat	32
2.2.1 Technika sběru dat	32
2.2.2 Výběr vzorku	34
2.2.3 Charakteristika vzorku	36
2.2.4 Příprava rozhovoru a tvorba scénáře	36
2.2.5 Průběh rozhovoru	37
2.3 Analýza dat	38
2.4 Etické aspekty	41
3 Analýza	43
3.1 Důležité charakteristiky textu	45
3.1.1 Postavy jako ohnisko pozornosti slasharek	46
3.1.2 Dynamika páru	51
3.1.3 Popis emocionální roviny konfliktu	55
3.1.4 Srovnání s tradiční romancí	58
3.2 Význam komunity	59
3.2.1 Sounáležitost s komunitou	60
3.2.2 Formy interakce ve slashové komunitě	62
3.3 Strategie výběru povídek	69
3.3.1 Sledování oblíbeného okruhu povídek	70

3.3.2	Doporučení	73
3.3.3	Příležitostné objevování nových povídek	75
3.3.4	Atributy nedůležité pro výběr	76
3.4	Slash jako relaxační četba	77
3.5	Participace na utváření fanonu	78
3.5.1	Upevňování interpretací prostřednictvím pozitivní zpětné vazby	79
3.5.2	Aktivní přispívání k tvorbě textů	82
3.5.3	Čtení po kapitolách a v celku.....	84
4	Diskuze	86
	Závěr.....	86
	Summary	89
	Použitá literatura.....	90
	Seznam příloh.....	99

Úvod

Ve středu zájmu práce, která se vám dostává do rukou, stojí publikum subžánru fanouškovské fikce zvaném slash. Slash se vyznačuje domýšlením či rozvíjením stejnopohlavních romantických a sexuálních vztahů mužských postav z originální mediální tvorby. Tento dnes již celosvětový fenomén si získal pozornost akademiků nejen svým netradičním zobrazováním romantických vztahů, ale také právě publikem, které se kolem něj utvořilo. Přestože slash zobrazuje homosexuální vztahy, toto publikum tvoří převážně heterosexuální ženy. Mou pozornost si však získal už svým zařazením k žánru fanfikce, tedy fanoušky tvořené literatury pro fanoušky. Publikum tohoto subžánru tak není pouze jeho čtenáři, ale také jeho tvůrci. Slashařky se schází dnes již převážně v prostředí internetu a prostřednictvím rozsáhlých participačních praktik vzájemně interagují a sdílí své interpretace mediálních obsahů.

Cílem práce, která se vám dostává do rukou, je popsat významy, které má slash pro své publikum a interpretační strategie, které toto publikum k tvorbě daných významů využívá.

Práce vychází z perspektivy interpretivismu, tedy z představy, že význam je tvořen v procesu interakce mediálního textu s interpretačními strategiemi čtenářů (Jensen 1990) a navazuje na tradici kvalitativních výzkumů v oblasti recepce. Na slashařky nahlížím optikou konceptu tzv. interpretačních komunit. Tento koncept v souladu s interpretivistickým přístupem akcentuje polysémický text a individuální interpretaci mediálních textů, avšak význam je dle něj vyjednáván v rámci kolektivu čtenářů sdílejících interpretační strategie. Tyto strategie existují před aktem čtení a formují tvar toho, co bude čteno.

Fanoušci své interpretační komunity utváří kolem originálních mediálních produktů, ale i kolem jednotlivých postav, prezentovaných vztahů či konkrétních scén. Jak ovšem prezentovala Janice Radway (1984) při výzkumu čtenářek romantických novel, je možné vytvořit interpretační komunitu i kolem žánru. Fanfikci ve své práci považuji za žánr populární fikce a, jak jsem již zmínila, slash považuji za jeho sub-žánr. Slashařky definuji jako interpretační komunitu utvořenou kolem něj. Ve své práci tudíž pracuji s předpokladem, že jejich čtenářské strategie využívané ke čtení slashe, a významy, které ve slashi nacházejí, budou vykazovat určité podobnosti.

Za účelem popisu interpretačních strategií sloužících slasharkám k tvorbě významů a utvoření obrazu toho, o jaké významy se jedná, provedu devět polostrukturovaných rozhovorů se slasharkami sdružujícími se kolem nejoblíbenějšího fandumu na největším archivu fanouškovských textů – Archive of our Own. Analýza dat poté proběhne za pomoci metody zakotvené teorie.

Ambicí této práce je utvořit obecný obraz o významech slashe pro jeho publikum a interpretačních strategiích užívaných tímto publikem, nikoliv utvoření monografií jednotlivých čtenářek. Součástí práce zároveň není provedení přímé komparace těchto významů a strategií s významy a strategiemi týkajícími se žánru romance. Dílo Janice Radway (1991) je zde využito pouze jako inspirace.

Přínos této práce je ve dvou oblastech. Jednou z oblastí je samotný výzkum slashe. I když tento fenomén není zcela nový a poutá pozornost akademiků již od osmdesátých let, stále je zde mnoho prostoru pro další výzkumy a to hned ve dvou oblastech. Jak říká Zdeněk Trinkewitz (2013), „převážná část výzkumů byla doposud zpracovávána převážně za pomoci interpretace textů a ne participativního výzkumu zahrnujícího fans a jejich stanoviska...“. Zároveň také tvrdí, že „mechanismus vyjednávání fanonu v rámci takovýchto beztvárných kontaktů nebyl zatím detailněji zkoumán“. Zde se tedy nabízí široký neprozkoumaný prostor. Práce má potenciál doplnit stávající výzkumy slashe o subjektivní názory na tento žánr od jeho vlastního publika, které stojí v jádru tohoto výzkumu. Zároveň má práce potenciál být průkopnickou prací v oblasti studia mechanismů utváření fanonu v rámci interpretačních komunit fanoušků v prostředí internetu.

Věřím však, že tato práce může přispět také k porozumění fungování vyjednávání významů i v rámci jiných než fanouškovských interpretačních komunit vznikajících v internetovém prostředí. Participační techniky využívané fanoušky jsou v rámci internetu běžně používány i nefanoušky a utváření skupin sdružujících se kolem konkrétních zájmů, například i zpravodajských obsahů či médií je již běžnou součástí sociálních sítí.

Poznámky k tezím

Původní záměrem bylo zahrnout do výzkumu také problematiku tvorby identity slasharek. Již při získávání kontaktů na respondentky a postupném seznamování se však projevila jejich neochota hovořit o sobě a svém osobním životě. V zájmu výzkumu jsem

se proto rozhodla otázku identity upozadit a konverzace s respondentkami v rámci rozhovorů v tomto ohledu omezit na témata aktivit a role v komunitě. K tomuto rozhodnutí napomohl také fakt, že otázky identity jsou v rámci fanouškovských studií poměrně běžně zkoumané, zatímco, jak již bylo zmíněno, mechanismy tvorby fanonu v rámci interpretační komunity v prostředí internetu prozatím detailně zkoumány nebyly. Omezení výzkumu mi tedy nakonec umožnilo soustředit se více na zbývající dvě otázky, které jsem tak mohla studovat hlouběji. Méně je někdy více a v tomto případě to bylo pro výzkum prospěšné.

Ke změně došlo i v technice výběru dat. Na rozdíl od dvou technik zmíněných v tezích – zúčastněného pozorování v rámci online prostředí (na fórech, v diskusích apod.) a hloubkového rozhovoru – jsem nakonec využila pouze techniky rozhovoru a to konkrétně rozhovoru polostrukturovaného.

Záměnu hloubkového nestrukturovaného rozhovoru za polostrukturovaný jsem učinila s ohledem na cíl mého výzkumu, který měl dopředu specifikované dvě výzkumné otázky, na které hledal odpovědi. Polostrukturovaný rozhovor v tomto ohledu umožňuje za pomoci předem připravených okruhů témat lépe korigovat směr rozhovoru.

Vyřazení zúčastněného pozorování v rámci fór vyplynulo z průběhu samotného výzkumu. Výzkum jsem zahájila výběrem respondentek na AO3 v souladu s tezemi a po vzoru Janice Radway, která také pro výběr respondentek zvolila jedno konkrétní „knihkupectví“. AO3 sdružuje všechny fandomy a proto byl ideálním prostředím pro studium slashů obecně a ne jen konkrétního pairingu apod. U fór a diskuzí tomu tak většinou není a jsou mnohem úžeji zaměřená. Zároveň u fór a diskuzí neexistoval spolehlivý způsob jak identifikovat jejich popularitu a vážnost v rámci komunity slashů. Po provedení většího množství rozhovorů než bylo plánováno v tezích, jsem získala dostatečné množství dat pro zodpovězení výzkumných otázek, které jsem nepovažovala za vhodné doplnit a dle mého názoru i znehodnotit, informacemi od úplně jiné skupiny. V rámci AO3 žádné fórum není.

Pozměněna byla také struktura a obsah kapitol. To se přizpůsobovalo vývoji a potřebám prováděného výzkumu. Změny provedené v této oblasti však byly nutné pro postihnutí všech prvků a konceptů, bez nichž by se práce neobešla.

1 Teoretická část

V teoretické části práce představím východiska k části praktické. Zaměřím se zde na vývoj výzkumů publik, kde budu klást zvláštní důraz na studia recepce a pro ně významný koncept interpretačních komunit. Podstatné pro mou práci bude jeho pojetí a využití v rámci studií fanouškovství, která jej využívají ke studiu způsobů recepce komunit fanoušků silně využívajících participačních kulturních praktik při tvorbě významu. Na závěr představím subžánr fanouškovské fikce zvaný slash a jeho publikum, které je předmětem mého výzkumu.

1.1 Počátky výzkumů publik jako výzkumy účinků médií na publika

Nejstarší, z dnešního pohledu velmi jednoduché, výzkumy publik se začaly objevovat na přelomu 20. a 30. let 20. století. V této době se prosadil model přímého efektu všemocných médií a publika byla tak v těchto výzkumech nahlížena jako široce rozptýlený agregát jednotlivců postrádající vlastní identitu, a proto neschopný „odmlouvat“ svým komunikačním zdrojům (McQuail 1997, s. 17).

Injekční model publika neboli teorie injekční jehly, jak je tento koncept nazýván, předpokládá, že publikum reaguje na mediální obsahy v jednoduchém reflexivním režimu „podnět – reakce“ (Jiráček a Köpplová 2009, s. 220). Dobrým ilustračním příkladem může být užívaný model komunikace Shannona a Weavera. Tento lineární model byl publikován v roce 1948 v knize *A Mathematical Theory of Communication* a dnes je už překonán. Důvodem je právě nezvážení zpětné vazby příjemce, a ignorace obsahu zprávy i jejího kódování či dekodování. Nezahrnoval v sobě tedy vzájemnou komunikaci a dával větší moc při tvorbě významu do rukou podavatele (Jensen 1987).

Představu, že masová média mají na svá publika silný vliv, můžeme dále vysledovat i v kultivační nebo závislostní teorii (Jiráček a Köpplová 2009, s. 220). Například v sérii obsahových analýz hlavního sledovacího času US televize prováděných pomocí dotazníkových šetření z let 1960 až 1970 poukázala Gerbnerova kultivační analýza na korelace mezi prevalencí násilí v médiích a tendencí publik sledujících tento obsah věřit v násilnější reálný svět, než jakým ve skutečnosti je. Tvrzení, že vnímání nebezpečí narůstá s počtem hodin, které příjemce stráví před obrazovkou, vedlo právě ke kritice

„znovuzavádění „hypodermické“ teorie účinků, kde je publikum považováno za neschopné odolat nezměnitelným mediálním sdělením“ (Gaunlett 1998 cit. dle Ruddock 2007, s. 3).

Při práci s koncepcí pasivního publika nebylo považováno za příliš důležité zabývat se recepcí a interpretací, jelikož se předpokládalo, že všichni přijímají a vnímají obsah stejným způsobem. Výzkumům masové komunikace tedy v této době dominují, vedle prací zabývajících se zkoumáním složení publik a jejich vztahu k sociální struktuře populace určených hlavně pro potřeby mediálního průmyslu, zejména práce studující mediální účinky na publika (McQuail 2007, s. 327; McQuail 1997, s. 17).

Příklady studií zabývajících se mediálními účinky mohou být práce uvádějící do vztahu vystavení mediálnímu působení s údaji o názorech, postojích či zaznamenaném chování. Ideální pro výzkum účinků médií jsou dle McQuaila zejména panelové projekty. Příkladem takového panelového šetření je práce Paula Lazarsfelda a kol. z roku 1944 s názvem *The People's Choice* (Lazarsfeld 1944 cit. dle McQuail 2007, s. 327), která přispěla k redefinici teorie o zcela pasivním publiku. Ve studii zabývajících se utvářením volebních preferencí v průběhu prezidentské kampaně v USA představují hypotézu o dvojstupňovém toku komunikace od média k zprostředkujícímu článku, tzv. opinion leaders, a od nich k ostatním občanům. Představa těchto aktivnějších a informovanějších příjemců předpokládala situaci, ve které je kontakt s médii zprostředkován skrz různé společenské vztahy, které pomáhají filtrovat a interpretovat mediální prožitky (Jeřábek 1997, s. 23). Od 50. let tak studia mediálních účinků pracují i s faktem, že společenské prostředí může názory, hodnoty a chování lidí ovlivnit více než přesvědčující moc masových médií (McQuail 2007, s. 328; McQuail 1997, s. 18).

Další příklady výzkumů mediálních účinků pochází z přístupu vycházejícího z tradice sociální psychologie. Tato tradice se zabývá zejména účinky médií na individuální chování, mínění, postoje a hodnoty lidí, a to nejvíce u teenagerů a dětí. Známé jsou například studie Paynova fondu o účincích filmu na mládež nebo studie z válečného období o filmu jako motivačním nástroji. Hlavním předmětem studia této tradice je působení zobrazovaného násilí v mediálních obsazích a odezva na něj (McQuail 2007, s.327-8; McQuail 1997, s. 18).

Oba zmíněné přístupy jsou metodologicky postavené na měření, kvantifikaci a statistické metodě, i když tradice výzkumů mediálních účinků vycházející ze sociální psychologie přijala za svou i metodu experimentální (McQuail 2007, s. 327; Ruddock

1997, s. 2). Výzkumy prováděné z kvantitativní perspektivy obecně cílí na možnost vysvětlit a do budoucna předpovědět rozsah a/nebo výskyt určitého fenoménu.

I v této „behavioristické“¹ tradici došlo ve 40. letech k reakci na model přímého účinku a vydělil se nový přístup ke studiu publika, který pracuje s myšlenkou aktivního publika, tedy publika schopného vytvářet vlastní způsoby čtení a utvářet své vlastní významy.

Přístup „užití a gratifikace“ s pojitkem k sociologii a psychologii se zabývá výzkumem soukromých motivací pro výběr médií, jejich vědomým užíváním a uspokojením plynoucím z mediálního chování (Blumler, Katz a Gurevitch 1974; McQuail 1997, s. 18). V jeho základech můžeme nalézt představu, že moderní společnost je „*tělesem složeným z atomizovaných jedinců, kteří realizují vlastní aktivity především na základě individuálních zájmů či potřeb a jsou tedy minimálně omezováni svými sociálními vazbami, respektive sociálním tlakem okolí*“ (Volek 2008, s. 219). V jeho hlavním zájmu jsou tedy hodnoty lidí, jejich zájmy a potřeby, na jejichž základě si vědomě vybírají způsob užití a zpracování mediálních sdělení. Každý člověk pak získává subjektivní význam z mediálního zážitku na základě individuálních charakteristik a tento význam lze zjistit jen od jeho samotného (McQuail 2007, s. 349). Výrazně tak také podtrhuje psychologický faktor. Dnes je tento přístup často kritizován právě jako příliš psychologizující a orientující se pouze na individuální užití médií (Ruddock 2007; Pavlíčková 2005).

Účel užívání médií vidí McQuail (1997, s. 351) zejména pro řešení sociálních nebo psychologických okolností, které lidé vnímají jako problémové. Uspokojují tak potřeby, jakými může být usnadnění sociálního kontaktu, vyhledávání informací nebo snížení napětí a úzkosti jedince. Uspokojení publika přitom může pramenit z odlišných zdrojů – z obsahu médií, užívání média jako takového či ze sociálního kontextu (Katz, Blumler a Gurevitch 1974). Příkladem výzkumu z počátků této tradice je výzkum *On Borrowed Experience* z roku 1941 od Herty Herzogové, ve kterém zjišťovala, jaké uspokojení mají posluchači rozhlasu z denních seriálů a kvízů.

Pro úplnost ještě doplním, že nynější konceptualizace výzkumů účinků médií vidí publika jako někdy velmi aktivní a jindy velmi pasivní – záleží na tom kdo je tím publikem

¹ McQuail (2007, s. 328) popisuje behaviorální tradici výzkumů jako „*Varianty výzkumu vzniklé v oblasti sociální psychologie, snažící se zjistit účinky mediálních sdělení na individuální chování, mínění, postoje a hodnoty.*“

a v jakém kontextu tím publikem je (McDonald 2004).

Výzkumy účinků médií, které se po přijetí možnosti aktivního publika zaměřily na pochopení recepce, se soustředí více na interpretace obsahů mediálních zpráv jednotlivci než na porozumění procesu tvorby významu jako takového. Zaměřují se na faktory, které mohou interpretaci ovlivnit, jako jsou například pohlaví či věk. Mohou si například položit otázku: Liší se muži a ženy ve způsobu interpretace sexuálních obrazů? (McDonald 2004). Dále se výzkumy zabývají mírou vlivu konkrétních charakteristik textu na jeho interpretaci. Například rozdíl vlivu věcně informujících a emočně zabarvených zpráv na přesvědčování lidí k zaujetí určitého postoje.

Důraz tedy zůstává na pochopení toho, co může ovlivnit účinek médií a interpretaci zpráv, který vychází z předpokladu, že si lidé interpretační proces jako takový nemohou spolehlivě vybavit. Příkladem může být zájem o psychologické aspekty interpretace, jako je měření kognitivní orientace k textu skrz směr pohledu nebo afektivních reakcí měřených dle srdečního rytmu (McDonald 2004).

Velmi rozdílným přístupem je přístup interpretační, který popisují v následující kapitole a ze kterého vychází i má práce.

1.2 Výzkum publik od 60. let - interpretační přístup a aktivní publikum

V 60. letech dochází ke kritice marxistických představ o „moci textu“ a podřízených třídách podvolujících se moci kapitalistických nebo státem kontrolovaných médií, které vyjadřovali zejména výzkumníci z frankfurtské školy (McQuail 2007, s. 327). Ti se obávali, že zejména dělnická třída je neustále zatlačována do opresivní pozice vlastníky produkce, kteří podle nich měli v rukou nástroje pro tvorbu a normalizaci kulturních hodnot a způsobu života. Vznik masových médií, jejichž publikem byli zejména lidé z dělnické třídy, vnímali jako další způsob udržení tohoto statu quo. Kulturu propagovanou masovými médii zesměšňovali, masová média označili za nehodná akademické pozornosti a jejich publika litovali (Hall 2006).

Tento pohled zpochybnili výzkumníci kulturních studií birminghamské školy, jejichž vznik Andrew Milner v úvodu knihy *Contemporary Cultural Theory (1994)* situuje mezi dřívější britskou tradici literární kulturní kritiky, francouzský strukturalismus a

kontinentální západní marxistické tradice, právě kritikou zesměšňování tzv. nízké kultury a přístupu k publiku jako k pasivnímu.

Pod záštitou výzkumníků Richarda Hoggarda, Raymonda Williamse a Edwarda Palmera Thompsona, kteří jsou považováni za předchůdce i klíčový zdroj těchto studií, a kteří se také stali záštitou nově vzniklého Centra pro výzkum současných kulturních studií (CCCS), se zrodil argument, že je-li kultura místem, kde se nachází smysl života lidí a jsou-li média tím, co tuto kulturu nabízí dělnické třídě, zaslouží si seriózní zájem akademické sféry (Hall 2006). Svými pracemi dopomohli ke změně prizmatu nahlížení na pojem „kultura“, a to zejména prostřednictvím zohlednění jejího možného antropologického vnímání. Například Raymond Williams ve své práci *Long Revolution* (1961) definuje kulturu nejen jako „*sumu dostupných popisů, skrze které společnosti dávají smysl a reflektují své běžné zkušenosti*“ (Hall 1980 cit. dle Šmejkalová nedatováno), ale vztahuje ji také k sociálním praktikám. Kultura „*souvisí se všemi sociálními praktikami a je sumou jejich vzájemných vztahů*“ (Hall 1980 cit. dle Šmejkalová nedatováno). Williams tedy vytvořil širší než pouze literární koncepci kultury. Kultura v jeho pojetí zahrnuje i produkty kultury, lidské hodnoty a praktiky. Williams zdůrazňuje potřebu přemýšlet zároveň o kultuře a celé společnosti, čímž překonává rozdíly mezi tzv. vysokou a nízkou kulturou. Koncept masy považuje za „*elitistický, povýšenecký a obecně opomíjený podstatné rozdíly*“ (Williams 1961 cit. dle Kellner a Durham 2012, s. 91).

Odmítáním rozdílů mezi vysokou a nízkou kulturou dodala kulturní studia význam populární kultuře i myšlence aktivního publika, které je schopné vytvářet vlastní způsoby čtení a utvářet své vlastní významy. Stuart Hall, tehdejší ředitel CCCS a pro mnohé nejvýznamnější osoba této tradice, představil ve své esejí *Encoding and Decoding in the television discourse* v roce 1973, nový model komunikace a s ním i myšlenku rozdílu ve způsobu kódování mediálních textů producenty a způsobem dekódování textů ze strany příjemců a „*ovlivnil přesun od soustředění z technologického (a také psychologického) přístupu ke zkoumání sdělení k jeho nahlížení přes sémiotiku*“ (Dostál 2007). Pohled na komunikaci jakožto proces, kdy mediální obsah působí jako podnět, na který je očekáván jistý druh reakce (Alasuutari 1999, s. 3), v jeho pojetí zcela nevytizel, avšak publikum v jeho konceptu získává jistý druh sémiotické moci.

Hallův model se snaží popsat a analyzovat proces rozpoznání významu sdělení. Mediální sdělení představuje jako smysluplnou výpověď zakódovanou podle významové

struktury určitého producenta, která je poté dekódována různě smýšlejícími jedinci využívajícími své různé významové struktury. „*Sdělení jsou tedy podle Hallova modelu zakódována vysílatelem do určité podoby, která předpokládá určitý druh dekódování. Příjemce ale má možnost toto sdělení dekódovat (více méně) dle svého uvážení.*“ (Dostál 2007). Zároveň dodává, že proces zakódování ovlivní způsob dekódování. Nastaví určité limity v rámci, ve kterých se dekódování bude odehrávat.

Hall rozeznává tři varianty dekódování významu. Text je možné dekódovat plně v rámci významu, který sám text preferuje, avšak jeho význam může být také modifikován v souvislosti s konkrétním kontextem, v jakém byl přijat nebo dokonce záměrně interpretován přímo opačným způsobem, poté co příjemce odhalí způsob zakódování. Taková interpretace není chybná, nýbrž se jedná spíše o kritiku preferovaného čtení (Hall 1980, s. 166-176).

Tento rozdíl ve vnímání publika zdůraznil mnohoznačnost (polysémii) mediálních zpráv a jejich otevřenost k více možným interpretacím a také schopnost publika vytvářet vlastní významy v procesu interakce s médii, schopnost dekódovat texty aberantním nebo opozičním způsobem stejně tak jako způsobem preferovaným v souladu s dominantní ideologií.

Kulturální studia nahlíží na samotné užívání médií jako na důležitý aspekt každodenního života. Výzkumníky tohoto přístupu tak zajímá „žitá“ kultura ve smyslu vědění a jeho každodennosti. „Vysoká kultura“ je mimo jejich zájem, tedy pokud se nejedná o způsob, jak je takové umění elitami předkládáno masám. Pozornost je věnována zejména subkulturám, jakožto skupinám jednotlivců s podobnými zkušenostmi sdružujících se kolem konkrétního mediálního textu, jejichž chování je jasně odděluje od mainstreamové normativní kultury, například hudební subkultury jako punk. Praktikám užívání médií lze dle nich porozumět jen ve vztahu k určitému sociálnímu kontextu a zkušenostem takové skupiny (Bausinger 1984 cit. dle McQuail 1997, s. 19). Tento pohled se tedy snaží poskytnout kontext komplexního procesu běžných interakcí příjemců s mediálními obsahy (Volek 2008, s. 218-219).

Tato kulturální, nebo také recepční, tradice má velice málo společného s přístupy studií publik popsanými v předchozí kapitole. „*Středem jejich zájmu už není otázka, jak mohou média působit na publika, ale zaměřují se na publika samotná jako na ovlivněný objekt. Přesouvají se od otázky, co publika říkají, k otázce, proč to říkají v kontextu*

s chápáním výzkumu publik jako interpretační aktivity“ (Ruddock 2007, s. 13). Liší se tak i od modelu užití a gratifikace. I když je tento model často pro svou práci s myšlenkou aktivního publika nahlížen jako příbuzný kulturálním studiím, liší se od nich svými psychologickými a biologickými základy, které z velké míry ignorují kulturu. Z jejich pohledu média pozbývají význam, jelikož jejich užívání je předurčeno vnitřními pohnutkami, které mají s reprezentací a interpretací jen málo společného (Ruddock 2007, s. 55). Hlavní rysy kulturální tradice shrnuje McQuail (2007, s. 329) následovně:

- *„Mediální text musí být čten skrze vnímání svého publika, které z nabízených mediálních sdělení vytváří své vlastní interpretace a uspokojení.*
- *Ústředním předmětem zájmu je sám proces užívání médií jako soubor zvyklostí a jeho projevy.*
- *Publika jednotlivých žánrů často tvoří interpretační komunity, které sdílejí přibližně stejné zkušenosti, diskurzy a rámce pro porozumění médiím.*
- *Příjemci nikdy nejsou pasivní a nejsou rovnocenní, protože někteří jsou zkušenější nebo aktivnější než jiní.*
- *Metody sběru dat musí být kvalitativní, často mají etnografickou povahu. V úvahu společně připadá obsah, akt recepce a kontext.“*

Výzkumníci interpretačního přístupu k masové komunikaci tedy úspěšně prokázali myšlenky polysémického neboli otevřeného mediálního obsahu a aktivního publika - publika složeného z jednotlivců, kteří se od sebe liší výběrem mediálních obsahů, pozorností, jakou jim věnují, ale i způsobem interpretace mediálních zpráv. *„Souhrnně řečeno představovalo paradigma aktivního publika přesun pozornosti od čísel k významům a od obecného publika ke konkrétním publikům“* (Barker 2006 cit. dle Kolečáková 2013).

1.3 Studia a výzkumy recepce publik

Interpretační přístup pochopil potřebu posunout se za mechanické a deterministické modely masové komunikace. Zaměřením se na momenty recepce zdůraznil komplexnost interakce mezi mediálním textem a členy publika a zároveň postavil otázky tvorby významů do centra pozornosti výzkumů zabývajících se procesy masové komunikace. S využitím příspěvků interpretační sociologie se výzkum masové komunikace v této tradici

stal také mnohem „citlivějším“ k žité zkušenosti sociálních aktérů a ke způsobům, jimiž tito aktéři konstruují realitu, v níž žijí (Caragee 1990).

Tento přístup se tedy zaměřuje na interpretační proces používaný členy publik při dekódování mediálních obsahů, sociální užití těchto textů a sociální kontext, který utváří mediální spotřebu. Význam je nahlížen jako produkt interakce mezi mediálními texty a různými, často i protichůdnými, interpretačními strategiemi používanými členy publik (Jensen 1990).

Vznik studií recepce spojuje například Pertti Alasuutari ve svém sborníku „Rethinking Media Audience“ (1999) právě s vydáním zmíněného textu Stuarta Halla *Encoding and Decoding in the Television Discourse*, který, jak bylo zmíněno, ovlivnil přesun od soustředění z technologického (a také psychologického) přístupu ke zkoumání sdělení k jeho nahlížení přes sémiotiku. Tento text se pro „první generaci“ výzkumníků stává klíčovým a v jejich výzkumech tedy hraje hlavní roli čistě sémiotické nazírání a otázka role jazyka a signifikace (Alasuutari, 1999, s. 3).

I pro „druhou generaci“ zůstává tento text vlivným zdrojem inspirace, avšak důraz na odhalování významů nacházených publiky v mediálních obsazích předešlé generace nahrazují zájmem o hlubší kontext recepce těchto obsahů. Předmětem jejich zájmu stále zůstávají také interpretační komunity a recepce konkrétních druhů pořadů v jejich rámci, avšak jejich soustředění patří více roli média v sociální každodennosti, než jeho významu či vlivu na běžný život recipienta (Alasuutari 1999, s. 4).

Takové výzkumy nově znamenaly provádění etnografie recepce (kvalitativních studií) mezi specifickými společensko-kulturními publiky. Jednalo se o podrobné deskripce i kritické analýzy čtení textu či sledování televize spojené s popisem společenských a kulturních podmínek a praktik, které pomáhají vytvářet jednotlivé kontexty příjmu sdělení a případně o popis způsobů jakými se k masovým médiím vztahují menšiny na základě pohlaví, genderu, sexuální orientace, rasy, etnicity, třídy, národnosti, věku, vyznání či fyzických schopností. Tato empirická studia recepce nejenže potvrzovala a rozvíjela myšlenku aktivního publika, ale také zjistila, že publika jsou kritickými konzumenty masových médií, kteří často používají opoziční dekódování mediálních obsahů s referencí k alternativním rámcům porozumění veřejných otázek (Jensen 1990).

Jedním ze stěžejních výzkumů opírajících se o Hallovu teorii kódování a dekódování je projekt Davida Morleyho *Nationwide*, realizovaný v osmdesátých letech.

Dle Tullocha (2000, s. 7) to byl právě Morley, kdo začal (nejen v těchto knihách) sledovat publikum skutečných sociálních subjektů, čímž pomohl uvést léta „skutečného výzkumu publik“.

Ve své práci, v jejímž středu stojí televizní zpravodajsko-publicistický magazín *Nationwide* produkovaný televizní stanicí BBC, zkoumal míru individuální interpretace pouštěných ukázek z tohoto pořadu ve vztahu k sociokulturnímu pozadí diváků a především pak zkoumal způsoby, jakými mohou diváci tato sdělení dekodovat. Zároveň se snažil demonstrovat, že publikum není atomizovaná masa jednotlivců, ale dělí se na základě politicko-ekonomické determinace do skupin, jejichž členové sdílejí postupy, jimiž dekodují sdělení určitým způsobem.

Zkoumané publikum tvořilo devětatdvacet skupin členěných na základě dosaženého stupně vzdělání, genderu, věku, etnicity nebo socioekonomického postavení (na to se zaměřil nejvíce). Morley zde v souladu s Hallem přiznal možnost existence tří různých typů čtení mediálních textů – preferovaného (dominantního), opozičního a dohodnutého (vyjednaného). Zároveň došel k závěru, že rozdíly mezi skupinami byly mnohem větší, než rozdíly uvnitř daných skupin, ale také konstatoval, že sociální zařazení samo o sobě přímo nekoreluje s interpretací textu a výsledné čtení je tak součtem sociální pozice a osobního diskurzu každého recipienta.

Projekt *Nationwide* byl však realizován v laboratorních podmínkách a proto jako typický příklad etnografického přístupu ke studiu publik poslouží spíše až práce s názvem *Family Television* taktéž od Davida Morleyho (1986). V tomto případě již s využitím kvalitativní metodologie studoval proces sledování televize v britských rodinách. Divácké zvyklosti v přirozené prostředí se snažil popsat za pomoci nestrukturovaných rozhovorů a přímých pozorování (tzv. living room studies). Významnost této studie spočívá v jejím zaměření na rozdíly v konzumaci televizních obsahů jednotlivých členů rodiny, ale i na rozdíly mezi rodinami navzájem. I když její výsledky nelze generalizovat, posloužila jako návod k provádění podobných šetření (Koleňáková, 2013, s. 18). „Podstatou analýzy ‚recepte‘ není snaha zjistit, zda se členům publika podařilo získat význam z textu či ne, tím hlavním je sledovat odlišné významy, které se na základě textu vytvářejí,“ (Corner 1996 cit. dle Pavlíčková 2005).

Mezi „skutečné výzkumy publik“ se neřadí pouze empirické výzkumy publik žánrů zpravodajských a publicistických, ale také výzkumy zaměřené na specifické žánry

populární fikce. Můžeme sem zařadit výzkumné práce zaměřené na studium publik soap oper. Dorothy Hobson se věnovala seriálu *Crossroads*, David Buckingham zkoumal recepci seriálu *Eastenders*, a Ian Ang se zaměřila na publika sledující americký seriál *Dallas* (Tulloch 2000). Ang ve svém výzkumu například zjišťovala důvody, proč diváci k danému seriálu zauímají pozitivní či negativní postoj a potvrdila aktivní spoluúčast publika na tvorbě významu. Henry Jenkins, o jehož práci budu blíže hovořit i v kapitole zabývající fanouškovstvím, se zajímal o čtenáře žánru science fiction. Janice Radway svůj „skutečný výzkum“ zaměřila na čtenářky romancí. Tento etnografický výzkum kulturního významu romantických příběhů pro ženy provedla v letech 1980-1981 a jeho výsledky následně prezentovala v knize s názvem „*Reading the Romance: Women, Patriarchy and Popular Literature*“ (1984)². Jelikož se tato práce stala velkou inspirací i pro tuto diplomovou práci, věnují jí pozornost v kapitole 1.3.2. Nejprve však představím pro mou práci důležitý koncept interpretačních komunit, který ve své práci také využila právě tato výzkumnice.

1.3.1 Koncept interpretačních komunit

Některé recepční analýzy v rámci kulturních studií nahlíží publika jako interpretační komunity. Tento přístup je jedním z mnoha sociálně-sémiotických přístupů, které se zrodily v osmdesátých a na začátku devadesátých let a jeho autorem je literární teoretik Stanley Fish (1980). Jako člen směru zvaného recepční estetika³, který akcentuje polysémický text a individuální interpretaci mediálních textů, zastával i Fish zpočátku postoj, který nenachází význam v textu, ale jako jeho tvůrce vidí jednotlivé čtenáře. Později v reakci na kritiku dospěl k argumentu, že význam netvoří jednotliví čtenáři, ale celé skupiny čtenářů. Text dle něj tedy může znamenat naprosto cokoliv, respektive, co text pro čtenáře znamená, je pouze výsledkem tlaku, který vyvíjí tzv. interpretační komunita, v jejímž okruhu se čtení koná a význam je vyjednáván. Jak sám říká, „*neexistuje jeden způsob čtení, který je ten správný a přirozený, pouze způsoby čtení, které jsou rozšířením postoje dané komunity.*“ (Fish 1980, s. 16).

Interpretační komunitou Fish myslí kolektiv lidí sdílející interpretační strategie (Fish 1980, s. 171-2). Koncept interpretačních komunit v zásadě naznačuje, že čtenáři, diváci a jiní recipienti masové komunikace nejsou charakterizováni jen proměnnými

² V práci využívám verzi z roku 1991 doplněnou o předmluvu (Radway 1991).

³ V anglickém jazyce nazýváno reader – response criticism.

socioekonomického zázemí, ale zároveň také jejich diskurzivními módy interpretace mediálního obsahu a jiných kulturních forem (Lindlof, 2002).

Strategie pro interpretaci jsou chápány jako znalost autorských strategií a tato znalost dle Fische ovlivňuje následnou interpretaci a recepci textu. Naznačuje tak, že interpretační strategie existují před samotným aktem čtení a mají značný vliv na čtenářovo vnímání textu a určují tvar toho, co je čteno. Fish (1980, s. 14) se vyjadřuje takto: *„Interpretační komunity tvoří ti, kteří nesdílí interpretační strategie pro čtení (ne v tradičním slova smyslu), ale pro psaní textů, pro tvorbu jejich vlastností a přiřazování jejich záměrů. Jinak řečeno, tyto strategie existují před aktem čtení a proto určují tvar toho, co je čteno a ne naopak.“* Stejně jako Barthes a mnozí post-strukturalisté tak také redefinuje čtení jako (kolektivní) proces psaní (Busse 2013) a kategorie vnímání nedefinuje jako osobní a jedinečné, ale společné a konvenční, neboť *„komunita dospěje k autoritativní interpretaci literárního díla (...). Způsob čtení, který byl přijat, je tak pro tu chvíli tím pravdivým.“* (Fish 1980, s. 16).

Interpretační strategie mohou být specifické pro žánr (např. jaké rámce čtenář využívá pro účel čtení romantické novely) nebo spojené s konkrétním autorem nebo literárním hnutím, avšak jakmile jsou jednou aktivovány, ovlivňují schopnost čtenáře přikládat význam literární práci (Dorfman 1996). Fish tedy tvrdí, že nejen lingvistický význam, ale také existence žánrů jako je báseň či novela záleží na interpretační komunitě jedince. Jednoduše řečeno, i znalost žánru a jeho zákonitostí ovlivňuje následnou interpretaci a recepci textu. Strategie jsou vytvořeny s respektem k normám a standardům, které se vyvíjí mezi členy komunity skrz inovace a vliv vzájemného vyjednávání (Lindlof 2002). Jak již bylo řečeno, tyto strategie však *„nepochází od čtenáře, ale od interpretační komunity, které je členem, a jsou ve skutečnosti majetkem komunity a do té míry, do jaké čtenáři umožňují či do jaké míry omezují činnost jeho vědomí, je on jejím majetkem také“* (Fish 1980, s. 14). Součástí komunity se člověk stává tehdy, pokud jsou mu dané strategie vlastní nebo je přijme za své. Členství v této komunitě dle Fische není vědomé.

Teorie interpretačních komunit se v komunitě výzkumníků široce rozšířila a byla v průběhu let využita teoreticky i metodologicky v mnoha studiích. Byla využita ke studiu recepce komunit utvářených kolem žánrů, historických komunit, institucionálních komunit či komunit virtuálních (Lindlof 2002) a to i přes to, že Fishovým primárním zájmem nebylo studium čtenářů samotných či komunit jako takových a jejich interpretací, ale hledal umístění významu daného textu. Svůj koncept vyvinul *„jen pro různé módy*

literární kritiky v rámci akademické půdy, tedy pro interpretace produkované freudiány, jungiány, mytiky a marxistickými kritiky“ (Radway 1991, s. 8).

Jako první tento koncept uvedla do mediálních studií a empiricky využila ke studiu komunity kolem žánru právě Janice Radway. Popsala jím jednotný způsob čtení jedné interpretační komunity – komunity čtenářek romancí seskupujících se kolem jednoho knihkupectví, které tak sloužilo jako interaktivní fórum ke sdílení dojmů a interpretací přečtených románů. Jak sama Radway (1991, s. 19) říká, *„podobná čtení jsou produkována, protože čtenářky sdílejí stejný prostor se učí podobnému setu čtenářských strategií a interpretačních kódů, které pak s sebou přinášejí na text, se kterým se setkají.“* Jí studovaná komunita čtenářek je tedy spojena s fyzickým místem setkávání.

Od té doby si tento koncept *„žije vlastním životem a jeho definice je předmětem řady diskusí“* (Pavličková 2005, s. 18). Jeho pojetí se tedy v různých obdobích a u různých autorů mění. *„V jistém smyslu pro řadu autorů nahradil či respektive pojmenoval vše, s čím čtenář vstupuje do procesu čtení, a především vše, co určuje, jaký význam bude z textu interpretován.“* (Pavličková 2005, s. 19).

I cílem mé práce je popsat čtenářské strategie a utvářené významy jedné interpretační komunity a to komunity fanynek zaměřujících se na četbu subžánru fanfikce zvaného slash sdružujících se kolem největšího internetového archivu povídek fanouškovské fikce.

Představením komunity slashatek jako komunity interpretační, popisem samotného slashu jako subžánru fanfikce a vysvětlením podstatných termínů spojených s fanouškovstvím se zabývají pozdější kapitoly.

1.3.2 Janice Radway a její výzkum jako inspirace

Jak vyplynulo z předcházející kapitoly, jedním z důvodů, proč právě práce Janice Radway posloužila jako inspirace pro tu mou, je její využití konceptu interpretačních komunit pro výzkum komunity utvořené kolem konkrétního žánru. Konkrétním využitím tohoto konceptu pro mou práci se budu zabývat v kapitole 1.4.3 *Fanoušci jako interpretační komunity*. Jsou to však i povaha tohoto žánru a složení dané komunity, které upoutaly mou pozornost.

Janice Radway pro svůj výzkum zvolila femininní žánr spadající do rámce populární kultury. Jak již bylo řečeno, tento typ mediálního obsahu nebyl považován za

hodný pozornosti akademiků pro jeho nedostatečné literární kvality. Hlavně ženami oblíbené romantické příběhy byly často považované za předvídatelné, prostomyslné, vytvářené v nudných strukturách a často s nimi bývalo spojováno slovo „brak“. Vlašín (1984, s. 49) definuje brak jako „*dílo, jehož účelem je poskytovat vzrušení širokým čtenářským vrstvám a které nedbá na uměleckou a ideovou hodnotu.*“ Čtení sentimentálních románů mělo mít negativní dopad na psychiku člověka, obecné mravy i osvětu (Janáček 2004, s. 20-21).

Jak říká Jitka Kolečáková (2013) ve své diplomové práci: „*S jistou nadsázkou bychom mohli hovořit o četbě tohoto druhu literatury jako o kulturním stigmatu. Na ženy, které jsou konzumentkami románů, je nahlíženo s určitým despektem a vzápětí je jim přisouzena nižší hodnota inteligenčního kvocientu.*“ Své tvrzení podporuje tvrzením anglické reportérky Andrey Sachs, která vidí důvod tohoto hanění v určenosti žánru pro ženské publikum. Jiné žánry tíhu kulturního stigmatu nenesou, neboť jsou určeny mužskému publiku. „*Romantická literatura je podle ní tak často pomlouvána a zesměšňována právě proto, že je psána téměř výhradně ženami a pro ženy.*“ (Sachs 2000 v Kolečáková 2013). Není proto překvapivé, že Radway odhalila potřebu žen tento svůj koníček tajit či obhajovat. Mnohé románům přisuzovaly naučnou hodnotu ve snaze jejich čtení prezentovat jako hodnotnou aktivitu (Radway 1991: 104 - 111).

Stejně tak i slash „*píše téměř exkluzivně ženy pro ženy*“ (Salmon a Symons 2004). Lze proto očekávat podobný společenský náhled na jeho hodnotu. Stigma zde může být dále také spojeno s faktem, že se jedná o subžánr fanouškovské fikce zabývající se normami bořícím tématem homosexuálních vztahů. Tématy fanouškovství a slash se budu zabývat v následujících kapitolách.

Hlavním záměrem Radway bylo porozumět motivacím žen k četbě romancí, odhalit pravý význam, jaký pro ně mají, a blíže popsat okolnosti jejího výběru a užívání. V její knize se však dočteme mnohé i o čtenářských strategiích, s nimiž ženy do procesu čtení vstupují a které tedy určují, jaký význam z textu interpretují. V práci svou pozornost zaměřila převážně na subžánr romancí historických, jelikož v průběhu výzkumu zjistila, že právě tyto romance jsou u žen nejoblíbenější (Radway 1991, s. 98). Její výzkumný vzorek tvořily zákaznice knihkupectví amerického města Smithon⁴. Vzorku dvaatřiceti žen rozeslala dotazník, který dále podpořila skupinovými i individuálními hloubkovými

⁴ Město Smithon má přibližně 112.000 obyvatel a leží na Středozápadě Spojených států amerických.

rozhovory s méně početnou skupinou šestnácti respondentek.

Byla to právě tato práce, která díky zasazení romantických textů, jejich recepce a interpretace do širšího kontextu fungování patriarchálně založené americké společnosti osmdesátých let ukázala hlubší významy v těchto „jednoduchých“ příbězích.

Radway se při práci oprostila od běžných kategorií literární a estetické kvality a jak sama říká, „*vzdala se své posedlosti textem a narativními detaily*“ a soustředila se na akt čtení romantických příběhů jako takový (Radway 1991, s. 19) neboť právě tento akt samotný se ukázal jako hlavní motiv čtenářek k četbě romancí. Samotná možnost chopit se knihy pomáhá ženám zvládat neustálý stres a tlak plynoucí z role matky a manželky při plnění běžných každodenních povinností. Čtení romancí by však tuto službu plnilo jen stěží, kdyby se jednalo o literaturu intelektuálně náročnou. Je to totiž právě ta vysmívaná jednoduchost, která je ženami vnímána jako výhoda romancí. Knihu díky ní mohou kdykoliv opustit a vrátit se k ní později (Radway 1991, s. 90).

Význam této literatury totiž tkví v poskytování určitého úniku. Slovo únik čtenářky používaly jak doslovně, tak i obrazně. „Na jednu stranu tento termín používaly doslova k popisu aktu popření přítomnosti, kterého podle nich dosáhnou pokaždé, když začnou číst knihu a jsou vtaženy do jejího příběhu. Na druhé straně toto slovo používaly v přenesenějším smyslu, aby daly obsah poněkud neurčitěmu, přesto hlubokému pocitu úlevy, který zakoušejí, když se ztotožní s hrdinkou, její život v určitých klíčových aspektech nepřipomíná jejich vlastní.“ (Radway 1983, s. 60).

Čtenářky tak na jednu stranu prchají z reality do fantazie, do pohádky. Pryč od každodenního shonu a vysilující role ženy v domácnosti. Posezení nad romancí pro čtenářky představuje ojedinelou možnost věnovat se osobnímu potěšení a relaxovat. Na straně druhé je jejich únik spojený s identifikací s hlavní hrdinkou, která v příběhu prožívá jejich sen, a ony jej jejím prostřednictvím mohou prožívat také. Uspokojení potřeb hrdinky se stane jejich uspokojením. Díky hrdince se jim v příběhu dostane péče od ideálního muže, které v nich probouzí pocit sebe sama jakožto žádané ženy. (Radway 1991 s. 86-100).

I když se Radway zaměřila na akt čtení, neopomněla ani charakteristiky textů, které jsou pro ženy důležité. Romance pro ženy není romancí, pokud se v ní nevyskytuje poutavý hlavní pár krásné, inteligentní a odhodlané hrdinky a maskulinního avšak přemýšlivého, galantního hrdiny, schopného empatie a něhy, propracovaná zápletká plná

překážek stojících v cestě milostného vztahu hlavních protagonistů, který se postupně a pomalu vyvíjí ze vztahu antagonistického. „*Smithonské čtenářky preferují příběhy kombinující pokračující antagonismus s obrazem postupně se vyvíjející lásky. Nejvíce si přejí účastnit pomalého procesu, v němž se dva lidé seznamují, odhalují vzájemné slabiny a přemýšlí nad city svého protějšku, aby nakonec odhalili, že jsou tím druhým milováni.*“ (Radway 1983, s. 63). Hlavně však nesmí chybět „happy ending“ neboli šťastný konec. U romancí je zároveň oceňováno, pokud se co nejvíce odchyľují od skutečného světa. Právě proto se dle Radway nejvíce těší oblibě romance historická. Právě tyto charakteristiky textu pak ženám umožňují uskutečnit ten pravý únik. (Radway 1991, s. 98)

Jak již bylo zmíněno, mnohé čtenářky připisovaly romancím také naučnou hodnotu, aby legitimizovaly jejich čtení sobě i svému okolí. Mnohé čtenářky si také doopravdy velmi dobře pamatovaly historické údaje a zvyky prezentované v knihách⁵. Ženy zároveň věřily, že prezentované údaje jsou pravdivé a autorka si fakta pečlivě ověřuje. Znalost těchto faktů pak pro ně byla zdrojem pýchy a snižovala pocit hanby, který pociťovaly (Radway 1991, s. 104 - 111).

Tato fikce pro ženy tak dle Radway plní kompenzační funkci a to na vícero úrovních. Žena v příběhu poskytuje čtenářkám skrze své zážitky citové naplnění, které jim v realitě schází a zároveň obohacuje jejich duševní svět poskytováním faktických informací pocházejících z vně uzavřeného světa jejich domácnosti (Radway 1991, s. 89).

Ve snaze vyhnout se „nekvalitní“ romanci a nepříjemnému čtenářskému zážitku, či naopak za účelem zajistit si zážitek co nejlepší, vytvořily čtenářky komplexní systém, s jehož pomocí snadněji odliší „dobrý“ milostný román od „špatného“. Mezi využívané techniky výběru literatury patří například dekódování titulní obálky a závěrečné strany shrnující obsah či přečtení úryvku knihy přímo v knihkupectví, zejména pak závěru, aby se ujistili o jeho šťastném konci a předešly tak nečekanému zklamání (Radway 1991, s. 99). Velkou váhu mělo pro čtenářky také doporučení od zaměstnankyně knihkupectví, v němž Radway utvořila svůj vzorek, Dorothy Evans. „*Nyní je však většina žen ze Smithonské skupiny osvobozena od nutnosti spoléhat na tak nejisté predikce, protože Dot Evans sdílí jejich pohled a hodnocení této kategorie a může je upozornit na nebývale úspěšné romantické fantazie nebo je odradit od těch, které nazývají „nechutnými perverznostmi*“.

⁵ Tato informace byla ověřena v rozhovorech, kdy respondentky správně odpovídaly na otázky týkající se historických či zeměpisných údajů uvedených v knihách.

(Radway, 1983, s. 63) Mezi sebou si však respondentky knihy prakticky nedoporučovaly, vlastně o své zálibě spolu skoro nehovořily.

Čtení romancí je také přivedlo k dalším aktivitám spojených s touto zálibou. Některé začaly psát vlastní romance. Mnohé vyhledávaly informace o autorkách a jezdily se s nimi setkávat na různé akce, například autogramiády (Radway 1991, s. 115).

1.4 Fanouškovství

Fanoušky, jakožto specifickým druhem publik, se američtí výzkumníci zabývají od osmdesátých let. Fanouškovská studia nalézají své kořeny právě ve výše popsané tradici birminghamských kulturních studií. Postupně se od nich však začala vydělovat právě kvůli předmětu svého studia. Tato studia se čím dál více soustředila na skupiny a jednotlivce, kteří se identifikovali jako fanoušci⁶ konkrétních programů, herců, žánrů a médií na rozdíl od příjemců, kteří měli k obsahu populárních médií spíše běžný vztah.

Jejich rané práce se po vzoru kulturních studií také zabývaly tradičním módem recepce sdělení, tedy popisem interpretací sdělení publikem. Za takovou práci, z níž fanouškovská studia vycházela, můžeme považovat i zmíněnou práci Janice Radway, která přinesla podněty pro další vývoj zejména, co se týče ženských narativů a ženského publika.

Jejich soustředění se však postupně přesunulo k dalším formám recepce. Obzvlášť, když nová forma digitální kultury více zviditelnila participační kulturní praktiky. Kromě tradičního módu recepce uvádí Henry Jenkins (2006, s. 277-280) a Janet Staiger (2005, s. 98-109) další formy recepce fanoušků – adopce distinktivního módu recepce (osobitá recepce projevující se věrností k určitým obsahům), aktivismus (vytváření základu pro konzumní aktivity například v podobě iniciativ na záchranu oblíbených programů, či debat snažících se odhadnout vývoj děje), tvorba vlastní kulturní produkce (vlastní Art World neboli umělecký svět: fanouškovská fikce – fanfikce, videa – fanvid atd.), alternativní společenské seskupování (tvorba alternativních sociálních komunit a s nimi i světa, který se liší od světa žitého), přesah do každodenního života jednotlivců (projevující se například sběrem předmětů souvisejících s oblíbeným obsahem) a utváření interpretačních komunit.

Právě koncept interpretačních komunit hraje ve výzkumu recepce fanoušků důležitou roli. Kristina Busse, známá především pro svůj výzkum fanoušků a tvorby

⁶ Dávám přednost použití českého výrazu fanoušek ve významu anglického media fan.

fanfikce, jej v tomto kontextu dokonce nazvala „jedním z nejužitečnějších konceptů recepčních studií“ (Busse 2017).

1.4.1 Fanoušci jako aktivní publikum

Vývoj pohledu na fanoušky koresponduje s pohledem na publika obecně. Jejich pojetí jako příkladu masového publika, tedy pasivních atomizovaných jedinců či členů šílených (frenetických) davů (Jensen 1992:10), nahradilo pod vlivem interpretivismu pojetí fanoušků jako aktivního publika nadaného mocí utvářet z textů své vlastní významy (Jenkins 2006).

Novému pohledu na fanoušky jako na aktivní publikum a vzniku fanouškovských studií otevřela dveře práce Johna Fiskeho. Fiske nejen, že stejně jako Morley silně zdůrazňoval studium skutečného čtení publik, ale kladl důraz také na studium publik jako aktivních při konstrukci významů. Dle něj se „všechna publika populární kultury účastní do jisté míry sémiotické produktivity, produkují významy a požitky, které patří k jejich sociální situaci mimo produkty kulturního průmyslu.“ (Fiske 1992, s. 30).

Dle Fiskeho všechna publika tvoří své vlastní interpretace a významy ze svých oblíbených populárních textů a právě tato schopnost publika přetvářet definuje populární kulturu jako „populární“. „Populární kultura je vždy v procesu; její význam nemůže být identifikován v textu, protože text je aktivován, získá význam, jen v sociálních a intertextuálních vztazích. Tato aktivace významového potenciálu textu může nastat jen v sociálních a kulturních vztazích, do nichž vstoupí. Sociální vztah textu nastane v okamžiku jeho čtení, jelikož je vložen do každodenního života čtenářů“ (Fiske 2011, s. 2).

Kromě této sémiotické produktivity či moci, která je oku neviditelná a je spojena hlavně s interní prací s textem individuálními příjemci, jim však dle Fiskeho také náleží moci zřetelné pro druhé a těmi jsou moc artikulovaná (formulativní) a textová. První jmenovanou spojuje s jejich schopností o získaných významech mluvit a utvářet tak určité komunity. Kromě běžného hovoru sem řadí také vzájemnou interakci fanoušků na diskusních fórech, kde se účastní debat nad jednotlivými obsahy. Druhá souvisí s vlastní fanouškovskou tvorbou v rámci těchto komunit, tedy s tvorbou fanouškovské fikce, obrázků, videí atd. (Fiske 1992, s. 30-49).

Iničiační postavou pro zkoumání fanoušků je známý výzkumník publik žánru science fiction a zakladatel moderních studií fanoušků, Henry Jenkins. Ten na schopnost

tvořit vlastní umělecký svět nahlíží jako na jednu ze základních charakteristik fandomu⁷ (Jenkins 2005). Z fandomu se tedy stal důležitý objekt studia v rámci kulturních studií a později se stal základem pro studia fanouškovská.

Jenkins vydal v roce 1992 knihu *Textual Poachers: Television Fans and Participatory Culture* v níž představuje fanouška jako aktivního čtenáře, autora a spoluúčastníka v tvorbě a cirkulaci textových významů, který si přivlastňuje a přizpůsobuje populární texty a znovu je čte způsobem, který slouží jeho různorodým potřebám či zájmům (Jenkins 2005, s. 23).

Rozpracovává zde koncepty textového pytláctví a textového nomádství z publikace „*Everyday practice*“ od francouzského výzkumníka Michela de Certeau (1984). Ten ve své práci tyto dva koncepty úzce spojuje a pojímá je jako dva aspekty téhož. Nejen Henry Jenkins (2005, 2006), ale také třeba John Fiske (1992) je však definují zvlášť, aby tak mohli popsat odlišné mechanismy aplikované příjemci při práci s obsahy.

Textuálním pytlákem je označován příjemce sdělení čtoucí text aktivně, avšak určitým specifickým způsobem – příjemce si z textu volí pouze to, co je pro něj užitečné či příjemné. Svým způsobem se tedy snaží text a jeho významy přizpůsobit svým potřebám a přivlastnit si je. Příjemci se však málokdy přijímají jen jediný text či jediný druh textu. Textuální nomádi si texty nejen přivlastňují, ale neustále se pohybují mezi nimi i mezi jejich částmi, ale i mezi mediálními formami. Při tomto cestování je také používají ke vzájemnému z významňování. Čtenáři tyto texty „*ve svých čteních, interpretacích i vlastních autorských produkcích propojují, rozšiřují a doplňují o texty nové, vlastní*“ (Macek 2006, s. 128).

Jako nomádi se tedy příjemci pohybují napříč obsahy a čtou je intertextuálně, tedy se obrací od samotného textu ven. Dle Jenkinse (2005, s. 27) používají různá publika rozdílné mechanismy, ale za příklad nomádů dává právě fanoušky. Hlavně oni takto putují mezi světy, které jim nepatří, přivlastňují si je a budují kolem nich fandomy, jejichž základem je rozmlouvání o textech a jejich významech. Nejedná se tedy o proces individuální nýbrž společenský, který interpretace jednotlivých fanoušků přetváří, zesiluje

⁷ Fandom označuje skupinu osob zapojených do fanouškovských aktivit okolo konkrétního kulturního produktu (Kustritz, 2003)

či utlumuje na základě interakce s dalšími příjemci textu. Dříve „upytlačené“ významy starších fanoušků jsou východisky pro významy fanoušků nových. Mohou například definovat podobu a způsob setkávání nováčků s fikčními žánry či nastavit rámec chápání významů nalézáných v jednotlivých obsazích.

1.4.2 Fanouškovská vlastní tvorba – fanfikce

Pomocí „pytláckého“ čtení tedy fanoušci utváří z originálních děl vlastní významy a interpretace, které sdílí, vyjednávají a rozšiřují v rámci fandomu. Jak již bylo zmíněno, nečiní tak pouze prostřednictvím vzájemné ústní komunikace, ale i skrze vlastní tvorbu.

Jejich vlastní tvorbu označuje Fiske (1987 cit. dle Trinkewitz 2013) jako terciální úroveň textu a odlišuje ji od úrovně sekundární (autoritativního „odborného“ textu poskytujícího kanonický⁸ výklad textu originálního díla, pomáhajícího fixovat a utvářet určité významy) a úrovně primární (původní mediální produkt). Fanoušci jsou dle něj specifictví právě svým odporem k této „vertikální intertextualitě“ a odmítají nekriticky přijímat autoritu sekundární úrovně textu a raději vyjednávají vlastní paralelní interpretace kánonu v rámci textu terciální úrovně s autoritou uznávanou v rámci fandomu. „*Pro fanoušky i pro fandom je typické utváření, sdílení a fixování vlastních interpretací sekundární úrovně textu a to na základě svého vztahování se k postavám a na základě vlastních interpretací komunikovaných v rámci terciální úrovně textu*“ (Trinkewitz 2013, s. 9).

Na popularitě tedy získala tvorba tzv. fanouškovské fikce neboli fanfikce. Jako fanfikce je označován žánr populární fikce psaný fanoušky originálních děl (obvykle knih, seriálů či filmů), který využívá postavy, prostředí a jiné jevy z kánonu, jinak řečeno, který je psán v určitém universu. (Cupalová 2014). Zpočátku byla psána do fanzinů⁹, ale jejich malý rozsah produkce limitoval dostupnost toho, co se dostalo k publiku. Vznik, široké rozšíření a demokratizace internetu, znamenaly velkou změnu, jak popisuje Kustritz (2007, s. 18). Poskytly autorům levnější možnosti publikování, umožnily jim oslovit širší publika a tvořit větší komunity. Nejenže internet umožňuje snadnější přístup k příběhům, ale také obecně umožňuje vzájemnou interakci autorů a čtenářů fanfikce. Poskytuje volný prostor

⁸ „Kánon“ v tomto kontextu značí originální dílo, na němž je fanfikce založena.

⁹ Fanzin označuje magazín nebo jiné periodikum vydávané levně fanoušky pro fanoušky sci-fi a fantasy děl, komiksů, populární hudby nebo jiných speciální populárních zájmů (Moonbeam 2017)

pro diskusi a různorodé interpretace a zároveň nabízí přístupnější kanály pro spolupráci, čímž zvyšuje možnosti prezentování alternativních pohledů k perspektivě nabízené kánonem. Díky internetu mohou autoři získat okamžitou zpětnou vazbu od čtenářů a vylepšit svou práci přijetím rad a zároveň svobodně psát své představy bez obav ze sociálních sankcí, neboť internetové prostředí umožňuje existenci v něm v naprosté anonymitě. Výhodu anonymity pocítily zejména z počátku devadesátých let ženy píšící slash, o čemž budu hovořit v kapitole zabývající se konkrétně tímto subžánrem. Meyer a Tucker (2007) dnes již tvrdí, že se situace díky popularitě utváření sociálních sítí změnila. Fandom už není s anonymitou tak úzce spojován, jelikož fanoušci v těchto prostředích hledají otevřenost a viditelnost.

Fanfikce je způsobem fanouškovské interpretace kánonu. Jejím základem je zaplňování diskontinuit primárního textu. Jak ve svém díle zmiňuje Pugh (2005, s. 19), autoři fanfikce začali psát, protože chtěli „více“ nebo „více z“¹⁰ originálních příběhů a byli ochotni prozkoumávat alternativní konce či zápletky. Pomocí těchto dvou principů utvářeli to, čeho se jim nedostávalo v oficiálních verzích a stvořili tak i nový fenomén.

Podle autorky jsou přání vědět více o příběhu, se kterým se recipient seznámil (a to i když přijme kanonický konec), nebo zvědavost doprovázející možnost prozkoumávání alternativních scénářů, pro člověka a jeho potřebu utvářet příběhy běžné a přirozené. Co víc, jedná se prý o jeden z hlavních důvodů pro vznik fanfikce samotné.

První z principů užívají fanoušci v případě, že je kánon zaujme natolik, že si přejí dozvědět se více o svém universu či postavách i přes to, že oficiální pokračování již není možné. Druhý z principů aplikují fanoušci v případě, že se jim jejich oblíbený kanonický příběh jeví jako nedokonalý. Vidí v něm možnosti, které autoři nikdy nezrealizovali a přejí si mít více ze svého originálního příběhu. Kánon se tak nerozrůstá jen kvantitativně, ale je zkoumán z různých úhlů a rozšiřován i z hlediska kvality, které kánon sám není schopen.

„Princip „více“ může být pro fanoušky hlavním důvodem pro zahájení čtení a psaní fanfikce, avšak čím více prochází fanoušci svůj universe a testují, co vše mohou udělat, stává se princip „více z“ čím dál vlivnějším.“ (Pugh 2005, s. 42)

Fanoušci tedy interpretují kánon a přemýšlí nad různými prequely, pokračováními či možnostmi rozvoje zápletek a charakterů postav, které autor naznačil, ale nerozvedl. Někteří tyto své představy sepíší do fanouškovské fikce a interpretují tak kánon skrze své

¹⁰ Z anglického překladu principy „more of“ a „more from“

texty. Zároveň tak ale posouvají pozornost od kánonu k nově stvořeným příběhům. Nejenže tedy mohou různými způsoby interpretovat scény z kánonu a sepsat je do svých příběhů, ale mohou také interpretovat příběhy jiných autorů fanfikce - interpretovat jejich interpretace. Podobně se fanfikce může inspirovat i dalšími formami komunikace – komentáři u příběhů, diskuzemi mezi fanoušky na fórech atd. – tedy fandomem i fanonem¹¹. „*Fan fiction je sdíleným tvůrčím přístupem jak k úrovni primární, kdy doplňuje či přepisuje původní narativ, tak na úrovni druhé, kdy namísto institucionalizovanými autoritami posvěcených interpretačních rámců a praktik, dosazují fans své vlastní. Ty nejsou automaticky přijímány „shora“, ale ustavovány zdola (grassroot) v rámci komunikace fandomu. Jejich autorita je tak utvářena a prověřována každodenní interakcí fans.*“ (Trinkewitz 2013)

Spolu s příchodem internetu se na něj tedy přesunula velká část interakcí mezi fanoušky a možnosti komunikace se znásobily. Fanoušci nyní mohou svou *“interpretační praxi vztahovat k vnímanému virtuálnímu obrazu fandomu a poměřovat s ním způsob svého čtení”* (Trinkewitz 2013). Postupný vznik konzistentních fanonů a interpretačních komunit (o nichž bude řeč v následující kapitole), tedy i fanonu slashe a interpretační komunity kolem něj, poskytuje fanouškům či fanynkám podporu pro vlastní interpretace. Avšak *„mechanismus vyjednávání fanonu v rámci takovýchto beztvárných kontaktů nebyl zatím detailněji zkoumán”* (Trinkevitz 2013)

1.4.3 Fanoušci jako interpretační komunity

Busse a Hellekson (2006, s. 6) vidí paralelu mezi tímto fenoménem ve fanouškovské fikci a ve fandomu obecně. Je neustále otevřený, komunikující, nedokončený, zkrátka v pohybu. I dávno publikované příběhy mohou být doplněny, pozměněny či úplně přepsány nebo smazány, avšak už jen jejich existence, nehledě na to jak krátká, mohla ovlivnit jeho čtenáře, kteří následně mohli utvořit něco nového (nový příběh, komentář) a inspirovat tak další.

Za příspěvku každého autora se zde tvoří nekončící dialog a probíhá neustálá reinterpretační mediálních textů. V tomto ohledu Jenkins (2005, s. 23) trvá na myšlence fandomu jako participační komunity, protože jej definuje v rámci sociálního pojetí jako

¹¹ Fakta a/nebo klišé široce přijímaná fanoušky, která mají ale malé nebo žádné opodstatnění v kánonu. Fanouškovské výmysly a interpretace, které tvoří *“fanouškovský kánon”* (Cupalová 2014)

„diváky, kteří přeměňují prožitek sledování televize do bohaté a komplexní participační kultury“.

„Tento koncept souvisí s dříve popsaným Fishovým konceptem interpretačních komunit jako komunit interpretů a jejich sdílených strategií čtení specifických textů.“ (Cupalová 2014). V rámci fanouškovských studií tento koncept využívají ke studiu fanouškovských komunit například Kristina Busse a Louisa Stein (2013, s. 195). I podle nich se „fanouškovské komunity čtenářů a autorů tvoří skrz a kolem sdílených interpretací a stávají se tak interpretační komunitou ve Fishově pojetí – tedy skupinou čtenářů sdílející interpretační strategie“. Fanon má blízko k interpretačním strategiím sdíleným v rámci interpretačních komunit.

Stejně jako Radway (využila tento koncept ke studiu specifického textu - žánru romancí) a další zástupci z řad výzkumníků fanouškovských studií však tyto komunity nevnímají jen jako soubor interpretačních strategií, který se utváří nevědomě a na jehož základě nutně nevznikají sociální struktury, ale jako společensky interaktivní skupiny samotných čtenářů. „Specifikem fandomu je to, že fans přistupují na konkrétní interpretace mediálních textů vědomě a utvářejí kolem nich cíleně sociální struktury“ (Trinkewitz 2013).

Tito čtenáři se sice ve většině případů neschází v reálném prostoru (jako v případě čtenářek Radway), ale v prostoru virtuálním, kde se utváří ve formě online sítí kolem sdíleného zájmu. Sdílené interpretace původních textů pak vymezují a definují fanouškovské komunity, ale jsou také, jak již bylo řečeno, postupně ovlivňovány a přetvářeny vzájemnou interakcí v komunitě. Čtenáři v komunitě sdílejí vlastní díla nebo přispívají vlastními názory a připomínkami a přispívají tak ke změně očekávání, která v komunitě existují. Zároveň jsou ale normy v komunitě omezeny individuálními interpretacemi a jejich recepcí, čímž umožňují čtenářům i autorům spoléhat na očekávání, která už jsou intertextuálně přijata (Busse a Stein 2013, s. 195).

Busse stejně jako Fish vnímá čtení jako (kolektivní) proces psaní a čtenářské strategie považuje za strategie existující před aktem čtení. Zde si všímá, jak Fishem zvolené termíny v rámci fan komunity ožily. „V rámci fanouškovské komunit fan autoři čtou texty tím, že píšou uvnitř skutečné komunity – tedy literalizují Fishovy metafory.“ (Busse 2017, s. 109). Busse pak také označuje psaní za „nejagresivnější formu čtení“ (Busse 2013, s. 53).

1.4.4 Fanfikce a slash jako žánr a subžánr

Pojem žánr může být chápán různými způsoby. „Široký koncept, kterým je „žánr“, může přitahovat nespočet kritických ohlasů a potenciálně zahrnout desítky disciplín – sociologii, lingvistiku, psychologii atd. Pro literárního učenice bude lyrika žánrem, pro filmového kritika bude žánrem western a pro lingvistu může být žánrem i návod na složení nábytku. Slovo žánr jednoduše znamená „druh“. Počet způsobů jakým je možné cokoliv kategorizovat se rovná počtu způsobů, jak lze porozumět žánru“ (Webb 2012, s. 5). Co tedy myslíme žánrem ve vztahu k fanficki?

Ve fanficki „žánr“ obvykle odkazuje ke třem oblastem obsahu. Zaprvé slouží jako označení hranice mezi fanfickí jako neoficiální¹² fanouškovskou literaturou a oficiální publikovanou literaturou. V tomto ohledu je fanfikce považována za žánr fikce obecně (Cupalová 2014). Příkladem může být Sheenagh Pugh, která pojmenovala svou knihu o fanficki *The Democratic Genre: Fan Fiction in a Literary Context* (2005). Označením fanfikce za žánr otevřela dialog o rozdílech v pojetí žánru mezi příběhy fanouškovské fikce a postmoderními díly. Sjednotila veškerou fanouškovskou práci a ignorovala rozdíly mezi jednotlivými pracemi. Z nalezených rozdílů mezi fanfickí a fikcí profesionální jmenuje například fakt, že autoři profesionálních děl získávají za svou práci honorář, zatímco fanfikce je psána z lásky bez jakéhokoliv očekávání finanční kompenzace. Dalším rozdílem by mohla být kvalita práce, avšak ta se liší příběh od příběhu (existují práce jak špatné tak i excelentní). Dalším a možná nejdůležitějším rozdílem je již zmíněná intertextualita ve fanouškovské tvorbě. Komunikace zde neprobíhá jen mezi kánonem a fanouškovskou fikcí, ale také mezi ostatními čtenáři a autory fanfikce a jejich pracemi, ať už se jedná o fanficki, fanart nebo jiný druh fanouškovské aktivity.

Druhá oblast obsahu v žánru fanouškovské fikce přebírá termíny běžně známé: komedie, drama, romance, horror atd. Čtenáři dle nich mohou vyhledávat v internetových archivech shromažďujících fanouškovské práce (Cupalová 2014). Dělení prací do těchto kategorií dodržují zejména starší archivy, například archiv FictionAlley¹³ sdružující fanfikce zabývající se universem Harryho Pottera založený v roce 2001. Moderní, v dnešní době nejpoblárnější a nejrychleji rostoucí multi-fandomový archiv Archive of Our Own

¹² Primární texty, na které je fanfikce psána, jsou obvykle stále chráněny autorskými právy. Fanfikce je proto neoficiální literaturou publikovanou hlavně v prostředí internetu (Cupalová 2014).

¹³ Dostupný na <http://fictionalley.org/>. Dne 19.7.2018 byl tento archiv spojen s AO3 a jeho povídky do něj importovány. I toto svědčí o úspěšnosti a oblíbenosti AO3.

(AO3)¹⁴ založený v roce 2008 již toto dělení nedodrží a zaměřuje se spíše na volnější klasifikaci charakteristik textu známých jako tropes. Tropes označují odkazuje ke konvenčnímu literárnímu nástroji nebo slovnímu obratu, v němž jsou elementy v rámci zápletky příběhu, charakterizace nebo pozadí fanouškovské práce (nebo kánonického materiálu) běžnými koncepty, které jsou publiku známé a snadno je rozpozná. Tropy jsou příbuzné s konceptem klišé, ale nejsou totéž. Odkazují spíše k základním a opakujícím se tématům, jejichž univerzálnost z nich dělá užitečný způsob zobrazení známého konceptu.

Třetí rozdělení do specifických kategorií, nebo (sub) žánrů, fanfikce je pro tuto literaturu jedinečné. Jedná se o dělení na gen, het a slash. Gen jsou povídky zaměřující se na obecné publikum a nenachází se v nich žádný romantický vztah. Het označuje povídky zobrazující vztah heterosexuální a slash prezentuje čtenáři vztahy homosexuální. Toto rozdělení je pro fanoušky hledající fanfikci ke čtení jedno z nejdůležitějších (Cupalová 2014). To dokazuje i fakt, že pairingová neboli vztahová kategorie je jedním ze základních filtrů na AO3. V nabídce se nachází vztahy M/M, M/F, Gen, F/F, Multi neboli slash, het, gen, femslash¹⁵ nebo multipairing¹⁶. Tyto filtry pak jdou ještě do větších podrobností a to až na úroveň konkrétních postav a jejich párování mezi sebou.

1.5 Slash

Jak již bylo řečeno, fanfikce je způsob fanouškovské interpretace (fanouškovskou interpretací) kánonu, jejímž účelem je zaplňovat jeho diskontinuity a uspokojovat potřebu fanoušků rozvíjet své oblíbené postavy a univerza. Slash je subžánr fanouškovské fikce, který domýšlí, či rozvíjí stejnopohlavní romantické a sexuální vztahy mužských postav z originální mediální tvorby.

V samotných počátcích vzniku fanfikce v šedesátých letech se fanoušci od kánonu odchylovali jen mírně. S postupem času však začali své světy a postavy rozvíjet i směry, které originál nenabízel. Slash se zrodil v sedmdesátých letech, kdy společně se vznikem originální série Star Trek začaly fanynky jeho hlavní mužské charaktery, Kirka a Spocka, zasazovat do romantického vztahu¹⁷.

Název slash vznikl z konvence užívání lomítka (anglicky slash) mezi jmény

¹⁴ Dostupný na <http://archiveofourowg.org>

¹⁵ Rozvíjí romantické a sexuální vztahy ženských postav. Úžívá se za účelem odlišení od běžnější formy M/M slash (Moonbeam 2017).

¹⁶ Příběh prezentuje více různých pairingů (Moonbeam 2017).

¹⁷ První slash byl publikován v roce 1974 ve fanzinu Grup III - „A fragment out of time“ od Diane Merchant.

charakterů, jejichž romantický či sexuální vztah (do té doby pouze heterosexuální) byl ve fanfikci prezentován. Jelikož bylo lomítko použito i pro označení romantického vztahu Kirka a Spocka „začalo toto označení reprezentovat specificky příběhy zaměřující se na vztah dvou mužů“ (Pugh 2005, s. 91). Později se začaly objevovat také povídky zobrazující vztahy dvou žen, pro které se vžilo označení femslash. Idea slashe se postupně rozšířila do mnoha různých fandomů a následně vznikla komunita okolo slashe samotného. Stejně jako ostatní fanouškovská fikce se i tyto příběhy dříve šířily hlavně pomocí fanzinů. Dnes tuto roli převzal převážně internet.

Slash nebyl zpočátku v rámci komunity přijímán příliš pozitivně. Camille Bacon-Smith (1992) například píše, že slashová fikce je v rámci komunity považována za jeden z nebezpečnějších žánrů. Většina žen proto psala anonymně z obavy z následků v případě, že by jejich práce unikla mimo fandom. Ale i ve fandomech se ozývaly se hlasy, že jde o „znásilnění postav“ (Jenkins 2005, s. 193), které odporuje kánonu i fanonu. Ačkoli je naprosto běžné, že „fanon obsahuje některé detaily nebo interpretace postav, které kánon nejen plně nepodporuje, ale mnohdy jim i přímo odporuje“ (Busse a Hellekson 2006, s. 7), v případě slashe trvalo určitý čas, než bylo jeho hledisko přijato. Dnes je slash již běžně přijímaná součást fanonu. Existují různé názory na procenta příběhů napsaných v jednotlivých kategoriích. Pugh (2005, s. 90) říká, že je „stále největší kategorií fanfikce gen“. Driscoll (2006, s. 130) tvrdí, že „většina fanfikce je het nebo slash“. Obě práce byly vydány ve vzájemném rozmezí jednoho roku, čímž je vyloučena otázka doby nebo náhlé módy ve psaní fanouškovské fikce.

V akademické sféře si slash získal pozornost nejen svým námětem, ale také autorstvím těchto děl. Jak říkají Catharine Salmon a Don Symons (2004), „Slash píše téměř exkluzivně ženy pro ženy“. Původní představa publika slasharek jakožto publika složeného převážně z mladých adolescentních dívek se ukázala jako mylná. Anna Kustritz (2003) tvrdí, že jsou mezi ženami píšícími slash nejvíce zastoupeny heterosexuální ženy s vysokoškolským titulem. Salmon a Symons (2004) na závěr svého výzkumu, kdy nechali dvaadvaceti členkám Kanadského klubu čtenářů románů přečíst pro ně první slashové texty, konstatovali, že si četbu užilo stejně jako četbu jakékoliv jiné romance 78% respondentek a signifikantně více žen si četbu užilo více než méně. Více si slash vychutnávaly ženy, které uvedly zálibu ve sci-fi, dobrodružství a hororech a které samy sebe popsaly jako spíše tzv. Tom boys neboli „chlapecký“ typ.

2 Metodologie

Jak vyplývá z teoretické části, cílem této práce je navázat na tradici kvalitativních výzkumů v oblasti recepce mediálních textů. Recepční výzkum je „*empirická studie sociální produkce významu, která nastává při střetu člověka s mediálním diskursem.*“ (Schrøder 2003, s. 147). Hlavním cílem recepčního výzkumu je porozumět tomu, jak se lidé snaží nalézt smysl v určitém mediálním produktu a jakým způsobem jej chápou. Vychází z postoje, že význam je tvořen interakcí mediálních textů s interpretačními strategiemi používanými členy publik a že je nutné zkoumat nejen to, co v textu je, ale i to, co si z něj recipient vzal a jak s tím naložil. Zároveň zde předpokládám, že interpretační strategie jsou tvořeny ne jen samotnými jednotlivci, nýbrž celou interpretační komunitou, která je mezi sebou vyjednává a utváří tak i následné významy. Slashařky zde považuji za takovou interpretační komunitu.

Na rozdíl od většiny výzkumů kulturních studií se tato práce nezaměřuje na televizní vysílání, ale, stejně jako Janice Radway, na textové mediální obsahy. Tyto obsahy se však od jí zkoumaných obsahů liší a to hlavně způsobem svého vzniku – jsou tvořeny samotnými publiky originálních děl. V tomto ohledu má práce tedy navazuje na studia fanouškovská, která, jak již bylo řečeno, se z těchto kulturních studií zrodila a později rozšířila studia tradičního módu recepce i o zkoumání jeho dalších forem v podobě aktivit fanoušků. Není proto příliš překvapivé, že metodologické postupy fanouškovských studií silně korespondují s metodologií a využívanými metodami a technikami studií kulturních.

V této kapitole z metodologického hlediska popíši svoji výzkumnou strategii (kapitola 2.1), způsob, jakým jsem získala data pro následnou analýzu (kapitola 2.2), vlastní postup při analýze dat (kapitola 2.3) a na závěr zmíním etické aspekty výzkumu (kapitola 2.4).

2.1 Výzkumná strategie a výzkumné otázky

Jak již bylo řečeno, cílem této práce je navázat na tradici kvalitativních výzkumů v oblasti recepce mediálních textů. Specifiky kvalitativního výzkumu je jeho snaha o hlubší porozumění a podrobný popis určitého jevu. Sleduje a podrobně srovnává jednotlivé případy, dokumentuje jejich vývoj, zkoumá příslušné procesy a to vše s ohledem na

kontext a jedinečnost situace a podmínek, při nichž k jevu došlo (Hendl 2005, s. 53). Kvalitativní metody jsou vhodné k odhalení a pochopení podstaty jevů, o kterých toho ještě moc nevíme, a zároveň mohou pomoci získat o daném jevu informace, které jsou kvantitativními metodami jen obtížně zachytitelné. Z tohoto pohledu je tedy tato strategie ideální pro dosažení cíle této práce.

Na rozdíl od výzkumu kvantitativního, jehož cílem je pomocí dedukce potvrdit konkrétní hypotézy, se v rámci výzkumu kvalitativního studují za pomoci induktivní logiky nejprve subjektivní kategorie, z nichž se následně vytváří závěry teorie a hypotézy nové. Proces výzkumu tak postupuje nejprve od pozorování a sběru dat a poté se výzkumník snaží identifikovat určité vzorce a pravidelnosti v těchto datech, pátrá po jejich významu a následně stanovuje první závěry, přičemž výstupem výzkumu může být nová teorie nebo nové hypotézy (Disman 2000, 286-291).

Před začátkem kvalitativního výzkumu je tedy potřebné stanovit si výzkumné otázky, které posléze určují podobu celého výzkumu. Strauss a Corbin (1999, s. 24) vnímají výzkumnou otázku jako výrok, který identifikuje zkoumaný jev.

Cílem této práce je odpovědět na tyto výzkumné otázky:

- Jaké významy nachází ve slashi jeho čtenářky v rámci interpretační komunity okolo tohoto subžánru?
- Jaké interpretační strategie při recepci slashe tyto čtenářky aplikují?

2.2 Sběr dat

V této části popíši jakou jsem zvolila techniku pro sběr dat, v mém případě polostruktovaný rozhovor se slashačkami, jak jsem postupovala při výběru respondentek a také provedení rozhovorů samotných.

2.2.1 Technika sběru dat

V samotných fanouškovských studiích nebylo tématu užívané metodologie věnováno mnoho prostoru. *„Fanouškovská studia jsou důležitá a průkopnická v mnoha ohledech. Avšak co se týče metodologie, diskuze se zdá být na tenkém ledě... Důvodem, samozřejmě, může být fakt, že se jedná o poměrně mladou disciplínu a diskuze o*

metodologii byla ponechána trochu stranou, zatímco se utváří základní koncepty.“ (Evans a Stasi, 2014)

Fanouškovský výzkum však často k výzkumu recepce přijímá za své etnografické nástroje. To není příliš překvapivé. Jak již bylo popsáno v teorii, základní metodou kulturních studií se s proměnou náhledu na publika a větším důrazem na studia recepce stala právě etnografie. Jejich pohled na publika přijala i studia fanouškovská a proto často aplikují její techniky i přes to, že „*etnografie jako taková není v rámci výzkumů fanouškovských studií jako metoda výzkumu otevřeně zmiňována*“.¹⁸ (Evans a Stasi, 2014). Mezi tyto využívané kvalitativní techniky patří dotazníková šetření, rozhovory, studia dopisů a tisku či zúčastněná pozorování (Machor a Goldstein 2001, s. 205).

Nástrojem výzkumu recepce bývá nejčastěji kvalitativní rozhovor, jak tomu bude i v mém případě. V průběhu rozhovoru se výzkumník snaží získat informace, které mu pomohou porozumět tomu, co je v respondentově mysli - jeho zkušenostem, znalostem, očekáváním, hodnocením, vzpomínkám (Surynek a kol. 2001, s. 82). V případě studia publik jej zajímají zkušenosti týkající se mediálních obsahů a snaží se respondenty dovést k tomu, aby mu osvětlili své praktiky užívání těchto obsahů (Schrøder 2003, s. 147).

V mé práci ke sběru dat posloužila technika polostrukturovaných rozhovorů. Polostrukturovaný rozhovor stále zůstává jako metoda sběru dat nejběžnějším nástrojem kvalitativního výzkumu publika (Mathieu a Brites, 2015, s. 44). Tento typ rozhovoru umožňuje výzkumníkovi postupovat systematicky a zároveň poskytuje prostor pro improvizaci. V průběhu rozhovoru lze měnit pořadí otázek, otázky doplňovat, vyškrtávat, rozšiřovat či upřesňovat dle potřeb výzkumníka (Hendl 2012, s. 174).

Polostrukturovaný rozhovor je někdy také nazýván rozhovorem se scénářem. Scénářem je zde míněn pomocný návod pro rozhovor obsahující seznam témat a oblastí, případně i návrhů otázek, kterým se chce výzkumník věnovat. Scénář také dodává

¹⁸ To bývá přisuzováno kritice, že mediální a kulturní studia neprojektují etnografii správně, tedy v souladu s tradičním užíváním etnografie z antropologické perspektivy, a že se z ní stala pouze „trendy záležitost“. Dalším argumentem je etnografií předpokládaný neetický vztah mezi výzkumníkem a respondentem. Zvláště v rámci fanouškovských studií měli výzkumníci potíže nalézt „správnou“ pozici tváří v tvář fanouškovské komunitě. Etnografie tedy může být vnímána jako zle prováděna, nebo hůře, objektivizující fanoušky, s nimiž se často identifikuje i samotný výzkumník. Mezi snahy o vytvoření metodologie nové patří například autoetnografie, kdy výzkumník reflektuje své vlastní zkušenosti s daným jevem nebo digitální etnografie, také tzv. netnografie, která reaguje na zrod digitálního světa a využívá především metody zúčastněného pozorování. Avšak i aplikace těchto metod je pouze v začátcích a je těžké nalézt studie, kde by byly aplikovány současně. (Evans a Stasi, 2014)

rozhovoru strukturu a usnadňuje tak následnou analýzu. Jak již bylo zmíněno, s tématy a otázkami má výzkumník možnost volně manipulovat dle aktuální potřeby. Zároveň je zde poskytnut prostor pro respondenta, který má možnost volně uplatňovat vlastní perspektivu a zkušenosti (Hendl 2012 s. 174).

2.2.2 Výběr vzorku

Strategie výběru neboli vzorkování, je důležitou součástí všech typů výzkumu. Na rozdíl od kvantitativního přístupu, který získává omezené množství dat od velkého množství respondentů, se kvalitativní výzkum omezuje na malý počet jedinců, od kterých však získává co nejvíce podrobných informací, které jsou kvantitativními metodami jen těžce zachytitelné (Disman 2000, s. 286).

V kvalitativním výzkumu existuje mnoho způsobů vzorkování, které lze kombinovat za účelem dosažení teoretické saturace neboli nasycení. K němu dojde v okamžiku, kdy výzkumník došel k závěru a nepředpokládá, že by další případy přinesly nové poznatky, které jej pozměnily. (Hendl 2005, s. 151). Ve své práci jsem využila nejčastěji užívaného účelového výběru zkombinovaného s metodou sněhové koule.

Účelový výběr je „založen pouze na úsudku výzkumníka o tom, co by mělo být pozorováno a o tom, co je možné pozorovat.“ (Disman 2000, s. 112). Výzkumník volí informačně bohaté jedince, jejichž prostřednictvím lze dosáhnout daných cílů práce. Počet těchto respondentů a jejich výběr se odvíjí od účelu studie (Hendl 2012, s. 154). Metoda sněhové koule, neboli také řetězový výběr, spočívá v dodatečném nominování dalších osob jedinci, kteří již ve výzkumném vzorku jsou (Hendl 2012, s. 173).

Základní kritérium výběru vzorku je dáno cílem mé práce a zaměřením na publikum subžánru fanfikce slash. Pojem publikum v tomto případě zahrnoval ženy, které tento druh literatury mají v oblibě a samy tedy čtou a/nebo píší slash – jelikož psaní je nazíráno jako „nejagresivnější forma čtení“ (Busse 2013, s. 53). Velikost vzorku se řídila vývojem analýzy dat a vznikajícími závěry. Důležitým faktorem však byly také potíže při oslovování a přijímání spolupráce ze stran respondentek, které v následujících odstavcích přiblížím.

Jelikož sama žádné slashárky neznám, inspirovala jsem se Janice Radway a zaměřila jsem do „knihkupectví“, tedy na místo setkávání těchto potenciálních respondentek. Jak jsem již zmínila v teoretické části, slash a fanfikce obecně se přesunuly do prostředí

internetu. V tomto prostředí se nachází mnoho archivů, kde jsou uchovávány povídky. Navštívila jsem proto, největší a nejpoblárnější z těchto archivů, Archive of Our Own (AO3). Za účelem nalezení vzorku, který bude co nejvíce odrážet hodnoty zbylého publika slashu jsem dále vyhledala nejoblíbenější fandom (dle obsaženého počtu povídek) a vyfiltrovala vztah M/M, tedy slash. V mém případě se jednalo o fandom Marvel s 250.268 povídkami¹⁹. Povídky jsem dále seřadila v pořadí oblíbenosti pomocí ukazatele „kudos“, který slouží jako obdoba „like“ na Facebooku a kterým tedy respondentky označují povídky, co se jim líbí. Postupně jsem pak oslovovala autorky a čtenářky povídek vyfiltrované na první straně, tedy popořadě od největšího počtu „kudos“.²⁰

Ani samotné oslovení se neobešlo bez potíží. AO3 nabízí naprostou anonymitu. Mnoho potenciálních respondentek se zde tedy nachází pouze pod pseudonymem a neexistuje jiná možnost navázání kontaktu, než uveřejnění komentáře pod dílem autorky (případně reagovat na komentář čtenářky) a doufat, že si jej přečtou a zareagují. Nejprve jsem oslovila všechny autorky oblíbených povídek z úvodní strany a po obdržení pozitivní reakce jsem začala oslovovat i čtenářky těchto povídek. Ty jsem volila na základě data umístění komentáře, neboť tak bylo jisté, že budou mít tento příběh v čerstvé paměti. Důvod, proč jsem oslovovala pouze čtenářky povídek od autorek, které zareagovaly, je čistě etický. Se souhlasem s účastí na výzkumu jsem od autorek získala i souhlas oslovit jejich čtenářky a na jejich povídku se vyptávat. I samotným čtenářkám záleželo na tom, zda jsem s autorkou povídky na spolupráci domluvená a nebude jí to vadit. Některé si u nich i samy ověřovaly, zda opravdu mám jejich souhlas.

Některé reakce přišly záhy, jiné se objevily až po mnoha týdnech, kdy si respondentky všimly uveřejněných komentářů. Některé respondentky také sice odpověděly kladně, ale nakonec se odmlčely. Naštěstí se tak nestalo u žádné z autorek. Každé z respondentek jsem se v průběhu naší společné komunikace (ať už emailové za účelem domluvy termínu rozhovoru nebo v rámci rozhovoru samotného) zeptala, zda by mi nedoporučila nějakou další slashačku, která by měla zájem o účast na výzkumu a nejlépe znala konkrétně zvolenou povídku. Tato metoda sněhové koule se však neukázala příliš efektivní, neboť, jak již bylo zmíněno, účast na archivu je anonymní. Čtenářky se tak vzájemně neznaly a autorky mě často odkazovaly na komentáře pod povídkami. Konečné číslo respondentek, s nimiž jsem nakonec uskutečnila rozhovory, bylo devět.

¹⁹ ke dni 25. 5. 2017

²⁰ Oslovování čtenářek a autorek jsem prováděla v průběhu února 2017.

2.2.3 Charakteristika vzorku

Jelikož ve své práci dodržuji etické zásady pro provádění výzkumu a zároveň plním přání mnohých respondentek zachovat jejich anonymitu, nebudu zde představovat své respondentky jednotlivě. Obecně však mohu říci, že se v mém vzorku nachází ženy od 26 do 46 let pocházející z tzv. západní společnosti, konkrétněji ze Spojených států amerických a Evropy. Nalezneme zde ženy žijící většinou ve velkoměstech, zaměstnané, často s vysokoškolským titulem. Mezi jejich zájmy patří často, nepřekvapivě, čtení a fandom, ale také filmy a hudba či různá kreativní činnost jako malování či hra na hudební nástroj. Mezi ženami nalezneme ženy vdané s dětmi, svobodné a nejčastěji samoživitelky. Tyto informace jsem získala v rámci emailové korespondence s respondentkami, která probíhala před samotným uskutečněním rozhovoru. Nejen, že jsem si s nimi takto domlouvala termín rozhovoru, ale využila jsem této možnosti k bližšímu poznání mých respondentek a jim jsem umožnila totéž ve vztahu ke mně. Získala jsem tímto možnost předpřipravit méně formální atmosféru pro provedení rozhovoru, aby na respondentky nepadla nervozita a rozhovor se tak mohl nést v duchu přátelské konverzace. Tento přístup doporučuje například (Schrøder 2003, s. 149). Zároveň jsem si však mohla ověřit, že mnou kontaktované respondentky jsou doopravdy ženy – jak již bylo zmíněno, archiv je zcela anonymní.

2.2.4 Příprava rozhovoru a tvorba scénáře

Před provedením samotných rozhovorů jsem věnovala pozornost tvorbě scénáře. Inspiraci pro něj i konkrétní otázky jsem získala z odborné literatury²¹ související se studovaným jevem. Jeho konečnou podobu jsem přizpůsobila výzkumným otázkám. Samotný scénář je obsahem přílohy číslo 1. této práce. Mezi rozebírané tematické okruhy patřila Seznámení s fanfikcí, Obecný pohled na slash, Komunita kolem slashe a účast slasharek v ní, Rozbor konkrétního textu, Podoba ideálního slash příběhu.

Zvláštní pozornost jsem musela věnovat faktu, že jsem své publikum oslovila v různých pozicích – některé jako autorky textů, jiné jako čtenářky. Při dotazech týkajících se konkrétních povídek, bylo potřeba nějaké otázky přizpůsobit konkrétnímu vztahu respondentky k povídce. Zároveň jsem musela být připravena mnohé otázky vypustit a to

²¹ Kniha Janice Radway (1991) a přehled otázek jí využitých v dotaznících I rozhovorech; studie zabývající se fanfikcí a konkrétně slashem (Stejskalová 2010)

hlavně u otázek zaměřujících se na aktivity v komunitě, kterým se respondentky věnovaly. Příkladem může být samotné autorství děl, kdy ne všechny čtenářky byly také autorkami.

Při tvorbě scénáře jsem také zohledňovala pořadí otázek a jejich formu. Na úvod jsem nechala prostor jednodušším otázkám pro navození příjemné atmosféry a, jak říká Hendl (2012, s. 169), pro povzbuzení respondentek k popisným odpovědím. Konkrétnější a osobnější otázky jsem tedy pokládala až později. Všem otázkám jsem se snažila vetknout srozumitelnou, jednoznačnou a nenávodnou podobu.

Pozornost jsem věnovala také množství otázek, které logicky ovlivní délku rozhovoru. Bylo nutné vyvážit dobu, po kterou dotazované ženy udrží plnou pozornost a zaujetí, s nutností získat potřebné množství dat a také se připravit na případné rozdílné časové možnosti respondentek. Rozhovory se nakonec často uskutečňovaly v (pro respondentky) večerních hodinách a trvaly v průměru asi 45 minut.

2.2.5 Průběh rozhovoru

Jelikož mé respondentky pocházely z různých koutů světa, obávala jsem se, že nebude možné s respondentkami hovořit jinak, než pomocí psaného projevu. Nakonec však všechny respondentky souhlasily s rozhovorem prostřednictvím telefonátu přes Skype. Některé však vyjádřily názor, že jim bude příjemnější, pokud nebude zapnuté video a proto se nakonec všechny rozhovory (pro zachování stejných podmínek rozhovoru) uskutečnily bez zapnuté kamery. Výhodou této metody se nakonec ukázala být možnost větší relaxace pro respondentky. Většina z nich se mnou hovořila večer po práci, kdy doma odpočívaly se sklenkou vína či něčím dobrým na zub a tudíž v příjemné náladě.

Domlouvání termínu probíhalo vždy prostřednictvím emailové konverzace několik dní dopředu a vždy s ohledem na časové možnosti respondentek. Byly to ony, kdo určoval den a čas. V emailu jsem jim vždy sdělila předpokládanou délku rozhovoru, téma, nastínila jsem záměr práce, zodpověděla jejich případné dotazy a ujistila je o naprosté anonymitě a možnosti na jakoukoliv otázku neodpovídat či od výzkumu odstoupit. Podobné ujištění jsem učinila i na začátku každého rozhovoru, čímž jsem se snažila eliminovat možné psychické překážky, které mohly respondentky dle Hendla (2012, s. 167) mít, jako například nedůvěru vůči mně jako tazatelce. Respondentky jsem také upozornila, že si budu rozhovory nahrávat, což jsem také s každým rozhovorem učinila, a ujistila je, že rozhovory nebudou nikde dále šířeny.

Od samého začátku rozhovoru tedy bylo mým cílem navodit přátelský tón konverzace a zároveň tak zmenšit případnou distanci mezi mou pozicí výzkumnice a respondentkami. Jak jsem již zmínila, na úvod jsem pokládala jednodušší otázky, například jsem se zeptala na první setkání respondentek se slashem. Otázky jsem pokládala postupně, na odpověď poskytovala dostatek času i prostoru. Respondentky jsem nechala volně hovořit, vyjadřovala jsem zájem o všechny názory a myšlenky a zdůrazňovala, že mým cílem není hodnotit, nýbrž porozumět. Rozhovor jsem zakončila další příjemnou otázkou, kdy jsem požádala o popis představy jejich ideálního slashového příběhu.

2.3 Analýza dat

Jak již bylo naznačeno v kapitole o sběru dat, kvalitativní výzkum je charakteristický paralelním prováděním úkonů s ním spojených. Sběr dat, jejich analýza i tvorba závěrů probíhají současně. Na základě výsledků analýzy může výzkumník dle potřeby sebrat další data a své závěry tak ověřovat či zpřesňovat (Hendl 2012, s. 50). I v mém případě probíhaly úkony spojené s výzkumem paralelně a se zpracováním dat a částečnou analýzou jsem začínala už v průběhu rozhovorů, abych se ujistila o vhodnosti jejich vedení za účelem dosažení cíle.

Jedním ze zásadních kroků pro analýzu dat je využití vhodného způsobu jejich zobrazení, který umožní data vizuálně zpracovat (Hendl 2012, s. 207). V případě mého výzkumu bylo potřeba použít tzv. transkripci, neboli převedení mluveného slova do písemné podoby. Rozhovory jsem přepisovala ihned po jejich provedení. Hendl (2012, s. 208) jmenuje několik transkripčních technik, které je možné použít. Já jsem využila techniky doslovné transkripce. Zaznamenávala jsem tedy slovo od slova vyjádření čtenářek, které jsem nijak neupravovala nebo pouze ve velmi omezené míře, například když došlo k přeroknutí, abych tak usnadnila orientaci v textu při následném kódování. Společně s mluveným slovem jsem zaznamenávala také neverbální projev, jako například smích či pauzy v řeči apod.

K analýze dat využívám metodu grounded theory neboli zakotvené teorie. Metoda byla poprvé představena v roce 1967 Barneyem Glaserem a Anselmem Straussem, kteří pouhé využití logické dedukce v sociologii považovali za nedostačující. Navrhli proto formalizované postupy, například teoretické kódování či vzorkování, které měly poskytnout strukturu pro tvorbu teorie (Barnes 1996 cit. dle Pettigrew 2000). Tento

metodologický přístup je známý jako generování zakotvené teorie, čímž je míněn vznik teorie zakotvené v systematicky sesbíraných a zanalyzovaných datech (Charmaz 2014).

Metodu kódování zakotvené teorie jsem přejala proto, že mi umožnila systematicky hledat odpověď na kladené výzkumné otázky. Můj výzkum je ovlivněný prací Janice Radway pouze z metodologického hlediska (např. způsobem výběru vzorku respondentek), nebylo však mým záměrem nechat jejím závěry ovlivnit mou analýzu. Mým cílem tak nebylo komparovat (potvrdit, vyvrátit) jí pozorované strategie a významy s mými zjištěními u slasharek, ale naopak přistoupit k analýze induktivně, otevřená k novým zjištěním. Srovnání se závěry Janice Radway proto není součástí analýzy, ale uvádím jej až v závěru práce (závěrečné diskusi).

Metodu zakotvené teorie lze aplikovat na sesbíraná data s absencí apriorních předpokladů, ale je vhodná i pro studie, pro něž byly primární proměnné identifikovány předem (Pettigrew 2000). Ke kódování jsem tedy přistupovala v rámci mých dvou výzkumných otázek, tj. se zaměřením na významy a užívané čtenářské strategie.

Závěry analýzy podle zakotvené teorie by měly mít svůj základ v datech. Názory na předchozí znalosti například stávající literatury se mezi autory liší. Glaser zastává názor, že výzkumní by měl pracovat bez předchozí znalosti literatury, Strauss a Corbin znalost literatury připouští, ale varují před kontaminací výsledků (Ramalho 2015). Glaser i Strauss se snaží odstranit vliv výzkumníka a nalézt „objektivní“ teorii. Tento přístup, obzvláště v oblasti kvalitativního výzkumu, ale řada autorů kritizovala. Kathy Charmaz proto představila konstruktivistickou metodu zakotvené teorie, která přiznává, že eliminace vlivu osoby výzkumníka je nedosažitelná (Charmaz 2014). Pro svoji práci přijímám právě toto pojetí zakotvené teorie, které ji více přibližuje k interpretivistickému přístupu. K výzkumu jsem přistupovala s předcházející znalostí prostředí a literatury (ať už ze své předchozí bakalářské práce, nebo v rámci přípravy tezí) a snažila jsem se tuto svoji znalost reflektovat, odlišit a prioritizovat sebraná data nad svým vlastním názorem, a být maximálně otevřená novým poznatkům z dat.

Zakotvená teorie klade důraz na realitu jakožto sociální konstrukt. Jejím cílem je poskytnout interpretace vysvětlující konkrétní společenské fenomény a identifikovat hlavní zájmy sociálních aktérů (Pettigrew 2000). Její postupy se soustředí na identifikaci konceptuálních kategorií pomocí neustálého porovnávání mezi informacemi získanými z dat a vznikajícími teoretickými koncepty. Při tom výzkumník sleduje jak podobnosti, tak i

rozdíly v datech, které pak slouží k odvození teoretických kategorií. Ty potom pomohou osvětlit zkoumaný fenomén. Jak již bylo řečeno, analytická fáze pak může pokračovat sběrem dalších vhodných dat na základě rodících se teoretických závěrů.

I když se zakotvená teorie může týkat i sběru dat, vztahuje se především k analytické fázi výzkumu (Pettigrew 2000). Ta prochází třemi fázemi kódovacího procesu, které probíhají iterativně a mohou se překrývat. Jedné se o fázi *otevřeného kódování*, *axiálního kódování* a *selektivního kódování* (Hendl 2005, s. 243-260).

Při prvním průchodu dat výzkumník používá otevřeného kódování, během něhož označuje části dat (např. slova, věty, celé odpovědi apod.) pomocí klíčových slov podle konceptů, které reprezentují. Ty jsou na základě podobností a rozdílů shlukovány do kategorií, které tvoří základní kameny vznikající teorie. Během fáze otevřeného kódování vzniká seznam kódů a kategorií, který výzkumníkovi pomáhá konceptualizovat sesbíraná data konzistentně. V mém případě jsem tedy rozhovory důkladně přečetla a k podobným tématům jsem v rámci konceptualizace přiřadila shodné kódy. Pokud respondentky například mluvily o své oblíbené povídce, přiřadila jsem k jejich výroky jednotlivé kódy (konflikt, zápletka, emocionální náboj atd.). Ty jsem dále kategorizovala, tj. porovnávala jsem je mezi sebou a na základě vzájemné podobnosti pak shlucovala do kategorií (např. dynamika páru). Tyto kategorie lze zpětně znovu rozdělit do sub-kategorií v rámci druhého stupně kódování.

Ve fázi *axiálního kódování* zvažuje výzkumník „*příčiny a důsledky, podmínky a interakce, strategie a procesy a tvoří tak ‚osy‘ propojující jednotlivé kategorie*“ (Hendl 2005, s. 248.). Zobecněné vztahy mezi kategoriemi a koncepty nebo kategoriemi navzájem označuje Hendl jako *propozice*. Kategorie se mohou proměňovat, slučovat, nebo lze od kategorie upustit a přiřadit konceptu jinou kategorii. V mém případě *axiálního kódování* vedlo například k identifikaci vztahu mezi prvkem homosexuality a touhou po exploraci postavy, kdy zasazení postav do toho nového vztahového kontextu dává slasharkám možnost prozkoumat postavu z nového úhlu pohledu.

Selektivní kódování je finální fází analýzy, ve které se hledá centrální téma nebo kategorie a formulují vztahy k ní. Tato fáze vychází z výsledků *axiálního kódování*. dochází k identifikaci ústřední kategorie celého zkoumaného fenoménu. Ústřední kategorie je charakteristická tím, že integruje ostatní témata a kategorie.

Ve své práci využívám zejména první dva stupně zmíněného kódování.

Během celé analýzy jsem využívala poznámek, tzv. memos. Podle Hendla (2005, s. 256) je „*umění psaní poznámek je nedílnou částí zakotvené teorie*“. Součástí poznámek i byl i průběžně vznikající seznam konceptů a kategorií a náčrtky vztahových diagramů podle doporučení Hendla. Poznámky jsem využila i v souladu s pojetím zakotvené teorie dle Charmaz (2014), které používám, abych zachytila vlastní myšlenky a zkušenosti a byla tak v průběhu kódování schopna reflektovat svoji znalost, odlišit ji od sebraných dat a podpořila tak spolehlivost (reliabilitu) závěrů analýzy, jak Charmaz doporučuje. Ve výsledném textu kapitoly o analýze jsem na několika místech dodatečně doplnila odkazy na stávající výzkumy pro srozumitelnost a srovnání. Samotnou konstrukci kategorií jsem se nicméně snažila v tomto směru neovlivnit.

Poslední téma, které je zde nutné zmínit, je generalizace. Podle Schrødera (2003, s. 148) toto téma v kvalitativním výzkumu souvisí spíše se samotným procesem analýzy než s s reprezentativností vzorku, který je i v mém případě velmi omezený, ať už velikostí vzorku, nebo třeba původem respondentek z různých částí světa. Je nutné mít na vědomí, že (v kontrastu s kvantitativní výzkumem) cílem kvalitativního výzkumu je „*pochopení konkrétního do hloubky spíše než zjištění, co platí obecně pro mnohé*“ (Merriam 1995, s. 57).

2.4 Etické aspekty

Nejdůležitějším bodem etiky výzkumu je tzv. informovaný či poučený souhlas. Respondenti jím stvrzují svou informovanost o průběhu a okolnostech výzkumu a zároveň stvrzují, že je jejich účast zcela dobrovolná (Hendl 2005, s. 155). Od svých respondentek jsem tento souhlas získala v písemné podobě na email a poté i v podobě ústní před zahájením rozhovoru.

Této problematice jsem se věnovala už v kapitole o průběhu rozhovoru, kde jsem zdůrazňovala, že jsem při komunikaci s respondentkami kladla důraz na informování čtenářek jednak o výzkumu samotném, jeho účelu a průběhu, tak i o možnostech respondentek se zcela svobodně rozhodnout o účasti na něm a kdykoliv výzkum opustit. Respondentkám jsem také poskytla prostor pro případné dotazy.

Dalším bodem je soukromí a důvěrnost. Ne všichni jsou ochotni poskytnout důvěrné informace s vědomím, že budou zveřejněny. „*Proto je zachování soukromí důležitým požadavkem výzkumu.*“ (Hendl 2005, s. 155.). Své respondentky jsem proto ujistila o

anonymizaci jejich osobních dat, upozornila je na nahrávání rozhovorů a zdůraznila využití těchto dat jen pro potřeby výzkumu. Zároveň jsem také zajistila, že jsem jediná, kdo má přístup k těmto osobním údajům, které mi respondentky poskytly a po ukončení výzkumu je plánuji i s rozhovory smazat.

Důvěrností je míněna skutečnost, že se na veřejnost nedostanou žádné informace, které by mohly přispět k identifikaci respondentů. Dle tohoto bodu a zároveň přání respondentek jsem tedy jediná, kdo zná jejich přezdívky a dokáže je propojit s jejich povídkami. Z důvodu této anonymizace nebudou ve výzkumu použity pseudonymy respondentek užívané na AO3, ale pouze zvolené označení (náhodná dvě písmena z přezdívky či jména) a zároveň nezmíním ani jména konkrétních děl, kterých se rozhovor týkal. Skrz tyto názvy by totiž bylo možné autorky dohledat. Označení respondentek v práci je proto následující:

- Rozhovor 1 – Ad
- Rozhovor 2 – Am
- Rozhovor 3 – Ar
- Rozhovor 4 – Ca
- Rozhovor 5 – Je
- Rozhovor 6 – Le
- Rozhovor 7 – Lo
- Rozhovor 8 – My
- Rozhovor 9 – Ru

3 Analýza

V této kapitole se budu věnovat zodpovězení výzkumných otázek mé práce prostřednictvím analýzy rozhovorů provedené dle metodologie (kapitola 2.3).

Kapitoly analýzy jsou uspořádané podle výzkumných otázek tak, že kapitola 3.1 a 3.2 se zaměřuje na otázku významů, které čtenářky ve slashi nacházejí, kapitoly 3.3, 3.4 a 3.5 potom popisují čtenářské strategie.

Shrnutí výsledků analýzy

V kapitole 3.1 jsem identifikovala hlavní charakteristiky textu, kterých si slashařky všímají. Patří mezi ně hlavní postavy, dynamika páru a popis emocionální roviny konfliktu. U hlavních postav sledují čtenářky jejich propracovanost, vnitřní emocionální život a touží je dále rozvíjet. Protože tradiční mediální produkce jim takto bohaté ženské postavy nenabízí, uchylují se k výlučně mužským postavám ve slashi. Jeden z významů, který pro ně slash má, je tedy kritika zobrazování ženských postav. Další důležitý prvek je pro čtenářky vztah dvojice, mezi kterou vzniká homosexuální vztah. Vyhledávají vztah, který je pro oba partnery uspokojivý, rovnocenný, kde se vzájemně doplňují. Slashařky zde opět neuspokojuje tradiční produkce, proto se uchylují ke slashi, který bourá tradiční role maskulinity a femininity. Zároveň jim dává prostor dále rozvíjet postavy v novém netradičním kontextu homosexuálního vztahu. Zaměření čtenářek na vnitřní emocionální život se projevuje i v charakteristice emocionální roviny konfliktu, kde si čtenářky všímají prožitku konfliktů daných příběhem a oblíbenými tropes.

V kapitole 3.2 se věnuji roli komunity pro slashařky. Slashařky v ní nacházejí pocit sounáležitosti a místo, kde mohou sdílet a realizovat exploraci svých oblíbených postav. Zároveň jde o prostředí, kde dochází k vyjednávání interpretačních strategií prostřednictvím vzájemných interakcí a navazovaných vztahů.

Následující kapitoly se věnují čtenářským strategiím. Kapitola 3.3 zkoumá čtenářské strategie ve vztahu k výběru povídek. Ukazují v ní, že výběr povídek úzce souvisí jak s důležitými charakteristikami textu, tak s vlivem komunity prostřednictvím přímých a nepřímých doporučení. Kapitola 3.4 se věnuje způsobu a kontextu čtení. Slash pro čtenářky představuje relaxační četbu. I přes kritiku tradičních médií, kterou ve slashi spatřují, slash je pro ně spíše volnočasovým únikem, než intelektuální četbou. Poslední

kapitola analýzy se věnuje způsobu, jakým se slashárky podílí na utváření fanonu. To probíhá jednak upevňováním interpretací prostřednictvím pozitivní zpětné vazby, kterou si čtenářky dávají, jednak strategiemi pro sdílení vlastních nápadů.

Poznámka k textu analýzy

Podstatou této práce není snaha vytvořit monografii čtenářů. Čtenářky tedy nejsou popisovány samostatně a citace z rozhovorů, které s nimi byly vedeny, jsou použity v textu analýzy k ilustraci pozorovaných jevů. Každá citace nese označení respondentky zkratkou, které používám z etických důvodů (viz kapitola 2.4). Odpovědi ponechávám pro zachování autenticity odpovědí v anglickém jazyce. Původní znění v nezkrácené podobě je součástí práce v přílohách 3-11. V odpovědích používám následující značení:

- Tři tečky v závorkách [...] značí vypuštění části rozhovoru autorkou diplomové práce. Stejně jsou značeny i části vypuštěné z důvodu anonymizace.
- Hranatými závorkami [text] značím text, který respondent neřekl, ale vyplývá z předcházející části rozhovoru, nebo znění otázky, na kterou respondent odpovídá.
- Tři tečky ... značí odmlku v řeči respondenty nebo změnu tématu.
- Smích respondentek zaznamenávám jako :D.

Respondentky ve svých odpovědích často používají ustálené termíny nebo slangového výrazu z komunity slash fanfikce. Pokud existuje vhodný český ekvivalent, termíny překládám, v opačném případě ponechávám původní znění. Přehled těchto termínů s vysvětlením je obsahem přílohy č. 2.

3.1 Důležité charakteristiky textu

Tato kategorie se zaměřuje na charakteristiky textu, které jsou pro respondentky v slashových textech významné, kterých si všímají a které vyzdvihují. Čerpala jsem pro ni zejména z otázek mířících na slash obecně a z otázek zabývajících se rozbořením oblíbené povídky respondentky či dotazů ohledně její představy ideální slashové povídky. Jako nejdůležitější charakteristiky jsem identifikovala hlavní postavy, dynamiku zobrazeného páru a popis emocionální roviny konfliktu. Z analýzy výrazně vystupuje zejména prvek postavy, ke kterému se vztahují i ostatní kategorie.

Respondentky se projevují jako typické fanyanky²², které touží poznat své oblíbené postavy do větší hloubky, prozkoumat jejich možnosti v nových situacích, prostředích, vztazích. Soustředí se na jejich vnitřní emocionální život. Domnívám se, že to je i jeden z důvodů, proč vyžadují autentické, rozeznatelné zobrazení hlavních postav – umožňuje jim sledovat vývoj postavy a její mnohostrannost. Protože tradiční mediální tvorba jejich touhu pro propracovaných, nikoli emočně plochých, postavách neuspokojuje, jeden z významů, který respondentky ve slashi nacházejí je kritika zobrazování ženských postav, rozdílného zacházení s mužskými a ženskými postavami.

Další důležitý prvek, na který se čtenářky orientují, je dvojice²³, mezi kterou vzniká homosexuální vztah. Správnou dynamikou páru se myslí vztah, který „funguje“, ve kterém se obě strany ve své osobitosti doplňují, jsou si ve vztahu rovnocenné. V tomto ohledu slasharčky opět nacházejí kritiku zobrazení vztahů tradičními médii, včetně kritiky mužských postav, kterým tato přisuzují striktně „maskulinní“ role. Prvek homosexuality ve vztahu respondentkám slouží jako prostředek bourání tradičního rozdělení maskulinity a femininity. Je zde ale i vztah ke kategorii hlavní postavy – homosexualita umožňuje čtenářkám ještě větší rozvoj postav, ať už prohloubením vztahu oblíbených postav na novou úroveň, nebo jejich zasazením do tradičně nezobrazované situace.

Poslední identifikovanou kategorií je emocionální rovina konfliktu. Tato kategorie vznikla výsledováním podobností mezi dvěma charakteristikami textu – příběhem a

²² Viz „více z“ v (Pugh 2005, s. 100) a kapitola 1.4.2.

²³ Anglicky „pairing“.

tropes²⁴. V obou případech se totiž čtenářky zaměřovaly hlavně na emocionální prožitek postavy. Nacházím zde tedy opět vazbu na důležitost hlavních postav.

V závěru kapitoly uvádím ještě pohled respondentek na tradiční romanci, který v zásadě reflektuje výše popsané charakteristiky a kritiku zobrazování tradičních médií.

3.1.1 Postavy jako ohnisko pozornosti slashářek

Když mé respondentky mluví o slashi, hlavní postavy obsažené v textech zaujímají v jejich výpovědích výsadní postavení. Sledování svých oblíbených postav uvádějí přímo jako jeden z hlavních důvodů, který je ke slashi přitahuje (**Am**, **Lo**, **My**, **Ad**).

Ar: You can write stories about characters you love and that was that, I just started writing.

Am: [...] I like the characters.

Důležitost postav pro respondentky je ale patrná i ze způsobu, jakým se k nim vztahují další vnímané charakteristiky povídek, jak ukáží dále v textu.

Hloubka postavy a explorační možnosti

Respondentky na zobrazení postav přitahuje především možnost prozkoumat je do větší hloubky, probádat prostor, do kterého se kanonické dílo nepouští.

Ad: [...] that is just my way of exploring how a character that is seen quite straightforward by a lot of fandom is actually... he's really multifaceted, much deeper than you might perceive at the first glance.

My: and I got into the characters, the characterizations, the exploring more of it and I guess it just fed my id :D

Jejich hlavní zájem spočívá v prozkoumávání emocionálního života postav a romantických vztahů. Jedna z respondentek například popisuje podobu své ideální slashové podvídky takto:

Je: [ideal story] would have a really rich description of interior lives of the characters. And that is the part that i like about slash [...] More like their emotions, you can see like their emotions are influenced by, or their thinking is influence by how they feel and its not accurate – yeah, just really rich interior

²⁴ Viz slovníček v příloze č. 2 nebo kapitola 1.4.4.

world, misunderstandings, characters kinda addressing the way in which they were wounded and helping each others accept those ways and deal with them.

Ca ve slashových povídkách vidí větší prostor pro rozvoj charakteru obecně ve srovnání s tradiční romantickou fikcí. Vývoj postavy v čase zmiňuje i **Am**.

Ca: it bleeds itself in writing them equally and fully developing those characters in a way that traditional romances kinda skip over. You didn't really get a lot of character growth with a guy in a traditional romance.

Am: Tony has the bigger character development arch.

Mužské postavy a kritika zobrazování ženských postav

Větší oblíbenost mužských postav v originálu a tudíž i využití těchto postav pro tvorbu slashe má několik důvodů. Oblíbené charaktery respondentek jsou silné, detailně rozpracované postavy, které mají vlastní osobnost a ve společném páru se pak doplňují a čerpají sílu jeden od druhého. Takové charakteristiky vidí slashařky v současné mediální produkci většinou u charakterů mužských, a proto je také volí jako protagonisty svých příběhů. Naopak u ženských postav poukazují na jejich nedostatek. Nejen, že je jejich zastoupení mnohem menší než zastoupení charakterů mužských, ale zároveň je označují jako nerozvinuté, splývající nebo špatně napsané. Fakt, že slashařky volí muže, je tedy dán z větší části pouze způsobem jejich ztvárnění v originální tvorbě, nikoliv jejich pohlavím. Současný populární diskurz takto popisuje **Am**, **Ar**, **Ca**, **Lo** a **My**.

Am: Also in ff we are dealing with ritcher cast of male characters than female characters in the fandom to begin with. So there is more men to choose from and people might be if they have preferences, even if the preferences were completely random, there is just more male characters to choose from.

Ca: I don't often like the female characters in traditional romance fiction. They're often really unrecognizable, so I don't miss that element.

My: I feel like if the women were written better, if the women characters have that kind of power dynamic that the male characters do together, the bonds, the depth of characters, that I might be drawn to the hetero ships as well. But as it stands the mans are so much more developed, they are more interresting and so their relationships are more interresting to read.

S tím souvisí, jak nahlízejí slashařky na zobrazování ženských postav v originálních

dílech. V tradiční fikci vnímají ženské postavy pouze jako nástroj pro posun zápletky nebo rozvoj mužského charakteru, nikoli jako plnohodnotnou postavu.

Ar: They're often there as a tool or an object rather than a person, so it takes more effort for fic writers to invest in them.

Ru: Demonizing female characters like turning them into tools to cause jealousy or drama between the male characters, is just another example of how so many female characters have existed in entertainment simply to drive a male plot device, and that definitely bothers me.

Respondentky také vnímají, že pro mužské a ženské postavy platí dvojitý metr. V zobrazení téhož u ženy a muže spatřují jiný význam.

Ru: I think there is a different dynamic to it, if you are allowed to kinda get into taboo stuff you wouldn't normally see in some romances or at least it's seen as taboo in male/female romances. I mean like, the male and female could get into really heavy dom/sub situation that maybe would even seem a little racier if it were male/male [...]

Slash tedy dává respondentkám možnost přistoupit k zobrazení romantické vztahu jiným než tradičním způsobem, který se jim zdá nepřijatelný. Mohou dát do vztahu dvě silné, rovnocenné postavy, kdy ani jedna nepůsobí jako pouhý "přívěsek" té druhé a utvořit dynamiku páru, která je jim mnohem sympatičtější. (O této dynamice budu hovořit v následující samostatné kapitole).

Ca: [...] because there are two men, you can approach it a little differently and it bleeds itself in writing them equally and fully developing those characters in a way that traditional romances kinda skip over. You didn't really get a lot of character growth with a guy in a traditional romance.

Ve slashi v tomto konextu spatřují slashařky možnost kritiky zobrazování ženských postav v tradiční tvorbě. Kritika se projevu jednoduchým vypuštěním a ignorováním takových nazajímavých postav a využití charakterů takových, které více odpovídají představám publika o kvalitně vyobrazeném charakteru.

Respondentky však zmiňují i další důvody, proč preferují mužské protagonisty. Mluví o přitažlivosti opačného pohlaví pro respondentky (**Ca**) a problematice přílišné identifikace s postavou v traumatizující situaci (**Je**).

Ca: Oh, you know, on one hand its a matter of two hot guys to get hot together [...]

Je: I find it really difficult sometimes to read H/C with female character, because I think I over identify with traumas that are described in that. So it is like just enough to still be able to identify with a character [ve slashi] but not have to worry about things like how they are portraiing womens pain and whether it's going along with the way that womens pain is often portrayed for pleasure.

Pokud se v této souvislosti podíváme blíže na téma erotiky, čtenářkám se líbí přítomnost sexu v příběhu, ale není pro ně stěžejní (ve srovnání s rozvojem postavy nebo romantického vztahu). Pokud už se objeví, musí být integrální součástí příběhu, nikoli samoučelný.

Je: And it could have sex or not. I like it when it does, but honestly not to.... Well, like sex that is important to the plot.

Ru: Yes, it has to drive the story somehow. Like I tried to put sex scenes just for the hell of it, but I kinda ended up being disappointed in the story afterwads. [...] A really good sex scene is the one that moves the plot along.

V tomto ohledu je jediná výjimka **Ca**, která zmiňuje, že občas má náladu „prostě na porno“. Kladně zhodnotila prvek erotiky i **Ru**, ale z kontextu lze usoudit, že v jejím případě jde opět spíš o prostředek podporující dynamiku vztahu.

Ca: sometimes [...] I wanna some long fic to get me through the day and sometimes I just want porn :D just depends on tha particular mood.

Ru: So my ideal story would be some majorly hot unsatisfied sexual tension, like it has to be simmering of the pages, doesn't necesarrily have to be fulfilled though I would like that :D

Analýza výše pokrývá vztah všech účastnic výzkumu k zobrazování mužských postav ve slashi s výjimkou **Ad**. Ta na rozdíl od ostatních nezmiňuje žádný důvod, proč by ji přitahovaly mužské postavy. Jako motivaci pro čtení slashe uvádí prostě to, že slashové povídky jsou prostě dobře napsané a prvek homosexuality podle ní přispívá k dobrému příběhu (i když přiznává vnímání homoerotického podtextu).

Ad: Well I think I found in that fandom, that all the slash FF was the best written. And then I think it opened my mind to homoerotic subtext. Also at the beginning that was about that sort of inherent conflict already build in, because

the societal perception of homosexual relationships. I think conflict in story is a good story.

Autentičnost postav

V souvislosti s oblibou zobrazovaných postav je také potřeba zmínit nutnost autentičnosti jejich prezentace. Slashařky volí své příběhy primárně na základě přítomnosti svých oblíbených charakterů, jejichž charakterizace se jim v originální tvorbě zamlouvá, a proto také požadují, aby tyto charaktery byly v příběhu „rozpoznatelné“. Záměrně zde nepoužívám slovo stejné či totožné.

My: I need to feel real dialog, like I can hear the characters, the dialog has to be smooth and feel real to the characters, so the author has to have a good grasp on them. There is so much you can do with that, if the characterization is right you can write a silly fic, you can write a coffee shop AU and it will still be great. But a lot of people they kinda just take basics and try to shove them together like a puzzle piece and it doesn't work, so one of the things that I like is if author can give such a good voice to the characters, you feel that it could have been taken from a comic page

Ad: And some element, that shows me, that the writer gets the characters. Some level of personality and authenticity and the dialog, I mean I don't need it to be 100% spot on and if it's slightly out of character if it fits in the context of the story I buy it, but there still should be enough clues, that it's FF not original.

Jak lze vysledovat z odpovědí alespoň některých respondentek, postavy nemusí být naprosto totožné s jejich kanonickou předlohou a jistá míra originality je tolerovaná pro zachování konzistence textu. Míru, do jaké je přijatelné postavu upravit, je v rámci interpretační komunity vyjednávána. Komunita může do vyjednávaného fanonu přijmout i interpretaci, která není v kánonu obsažená, jak popisuje například **Ar** na příkladu Steva Rodgerse:

Ar: Steve generally tends to be very different from how he is portrayed on screen. I mean he is incredibly repressed and he is a very hard man. He doesn't smile a lot, he doesn't open up easily and I think the fans have peeled that apart. He is only the shy, blushing, bashful boy when he is in the presence of Peggy and never any other time. But that is the tiny little tidbit that the fans have grabbed on [...]

Důležitost autenticity postav je zdůrazněna i v kontrastu opomíjení autenticity celého universu. Zatímco u postav je požadavek na jejich podobnost s kánonem značný, svět postav se může bez problémů proměňovat. Nemusí dokonce s kánonem souviset vůbec. Různé, i nesouvisející, světy je dokonce možné prolínat nebo kombinovat, avšak postavy by si i v těchto tzv. crossoverech měly zachovat svůj charakter.

Lo: I take this and I run with it and the medieval story is in fact a mirror of Iron Man 1 but in the Game of thrones universe.

Lo: It has to be as much as possible in character, to recognize the people in them They have to be consistent that I would believe they would do things they do. [...] it can be as far away as canon to a new universe as it can be in a directly missing scene from a movie, I don't care. As long as you have the characters and they react as I think they do [...], it's a winner.

Vysvětlení, proč některé respondentky na rozdíl od oblíbených postav odchylky od kanonického universa akceptují, můžeme najít v touze prozkoumat možnosti postav: dává jim to příležitost prozkoumat postavy v nových situacích, v jiném světě.

My: So I found out that I prefer taking the canon characterizations and applying them in a different light was super interesting.

Jak čtenářka interpretuje věrnost postavy předloze závisí i na tom, jakou část kánonu sleduje. Některé čtenářky například sledují komiksovou předlohu i filmovou dramaturgii, některé jenom filmy, a některé dokonce vycházejí pouze ze sekundárních a terciálních textů fanouškovské komunity bez znalosti předlohy.

Am: It's hard to say if a marvel character is out of character when there is so many universes they are in.

Ca: I like changing things mainly because I don't know much about comics, I don't read the comics so I don't have that to draw on, so it leaves just the movies [...]

Je: And I read FF that I never even had a source material for. Like I've never seen an avengers movie but I read avengers fanfic [...]

3.1.2 Dynamika páru

Další důležitá charakteristika textu vnímaná respondentkami je vztah mezi

postavami. Slash je pro respondentky lákavý, neboť jim umožňuje rozvíjet jejich oblíbené postavy, a to primárně jejich emocionální a romantický život. Vztah, který kombinací dvou oblíbených postav vznikne, jeho dynamiku a chemii, uvádí respondentky (**Ad**, **Je**, **Lo**, **Le**, **My** a **Ru**) jako důvod pro čtení slashe skoro jedním dechem s důležitostí postav samotných.

Je: [I concentrate on] the dynamic between the characters. The relationship.

My: But then it becomes like „oh, I have become so attached to this character in this dynamic that this is actually changed my point of view“.

V minulé sekci jsem zmínila důležitost a oblíbenost rozvinutých postav oproti ploché prezentaci například ženských charakterů, a zmínila jsem, že právě tato rozvinutost postav je základem dynamiky, kterou slashačky vyzdvihují.

Ru: [...] unless I find a het pairing that's just as compelling. Like Max/Furiosa from the new Mad Max is one recent example of an utterly engrossing non-slash pairing and that's because the canon characters are so damn strong and well developed, and their chemistry as a result is off the charts.

Rovnocenné a oboustranně uspokojujivé partnerství

Jeden z důležitých prvků vztahu pro respondentky je jistá rovnocennost, vzepření se tradiční roli silnějšího a slabšího (**Ca**). I samotný text rovnoměrněji zachycuje pohledy obou stran (**Le**).

Ca: I am kinda tiptoeing about that but its the weak woman who gets captured and falls in love with her kidnaper and now we look at it and say „well, that´s a little problematic“. So we can aproach this from a very different perspective, two people who fall in love and you can have them come to each other in much more equal levels of power and they dont have the same power dynamics going on etc.

Le: I mean the FF overall is a little bit different then like traditional romance novels. They intend to be more focused on both parties instead of just from a standpoint of one party. There seems to be a lot more sharing of pleasure going on.

Slash jim díky situování mužů na obě strany vztahu toto umožňuje realizovat – není zde důvod a priori připisovat jednomu nebo druhému roli jinak, než na základě jejich vlastního charakteru. Alespoň pro některé respondentky je tak slash kritikou tradičního

zobrazování vztahu (heterosexuálního i homosexuálního) a maskulinity/femininity v médiích. Slash je pro ně způsob, jak tyto konvence rozbít a nahradit je (**Ar**) rovnocenným, uspokojivým a otevřeným partnerstvím. Pohlaví postav zde hraje pramalou roli.

Ru: I like the ways it tears down the notions of femininity vs masculinity: two men can be in the same kind of loving, emotionally satisfying, emotionally OPEN and communicative relationship as a woman and a man, or a woman and a woman. [...] The male/male story, for me, has always been about two PEOPLE together: loving each other, caring for each other, frustrating each other, fulfilling each other (or not), and finding what they need in each other.

Ar: [...] for a lot of people who read and write slash we tend to feel like we are on the margins. I know lot of us are nerds, lot of us queer, lot of us are people of color, and so I tend to think of ff as a way of course-correcting normativity. And one of the easiest ways to course correct normativity is to deconstruct romance, and if you are deconstructing romance, I mean male character and a female character, I think it goes back to what I said before, there is just so little about a women [...]

Slash tak mohou z tohoto pohledu vnímat nejen jako kritiku zobrazování žen, ale také jako kritiku zobrazování mužů, kteří nemusí být postavení do předem dané „maskulinní“ role, a vztahů mezi oběma pohlavími (heterosexuálního a homosexuálního vztahu).

Ru: Women are so often given permission to experience "the softer emotions", and men are often never allowed to show that they can cry or feel or hurt without damaging "what makes them men." Which is complete bullshit.

Rovnocennost postav ale neznamená uniformitu. Kontrast postav a jejich vzájemné doplňování se je základem dynamiky vztahu, která je pro vnímání vztahu čtenářkami klíčová. Nejobsáhle ji popsala Ru. Dynamika je základem napětí, rozvoje vztahu, a celé škály emocí.

Ru. A great pair dynamic includes characters that feed each other, that draw each other out, that intrigue each other to the point of distraction, that speed each other's pulses with just a thought. If there are also significant differences between two characters, that can be an AWESOME dynamic, because not only do they do all of the above, they now have the capacity for argument, for tension, for teaching each other, for anger and sadness and frustration. Emotions across the

spectrum are important, not just the positive feelings. A great pair dynamic is capable of the entire gamut.

Záměrně jsem zde tedy použila slova rovnocennost. Postavy nejsou stejné, každá má své charakteristiky, které z ní činí jedinečnou bytost samu o sobě. Avšak v kombinaci se svým protějškem, který je opět plně vyvinutým charakterem, mohou společně růst, doplňovat se a čerpat sílu jeden od druhého.

My: Steve can handle people and Tony can handle machines. They are just so similar and so different at the same time, that's what draws me to the comics dynamic of the characters anyway

Ad: Also they [Tony and Steve] complement each other, play to each other strengths.

V neposlední řadě je pro čtenářky významný motiv komunikace. Správný vztah dospěje do stavu, kdy spolu obě strany otevřeně komunikují.

Ar: I want to see them able to communicate openly and without judgment.

Ca: Yeah, there is definitely a certain point there where there is a lot of comments that they [Steve and Tony] just need to talk, why don't you let them talk [in the story].

Homosexuální vztah jako příležitost k exploraci postav

Podobně jako u hlavních postav, i u vztahu je pro čtenářky důležitá příležitost prozkoumat jeho možnosti, překročit hranice toho, co nabízí kanonická předloha. Právě homosexuální vztah zobrazovaný ve slashi oproti klasické fanfikci otevírá další spektrum možností, protože se zabývá něčím, co není ve společnosti normou. Fanouškům umožňuje hlouběji prozkoumat něco nového, netradičního, neznámého a v tradičních médiích neprezentovaného.

Je: I just kinda enjoyed stories that had a same sex relationships like a primary characteristic, because they weren't as common on shelves. And once that I found on the shelves they were more about like issues and not so much about a relationship.

Ad: [...] But slash FF fulfills a need. [...] in real life there is more traditional romance as you find in the shows, but online it's the slash fic and it fills these missing holes . Missing holes, that sounds really bad :D

Zároveň jim dává možnost umístit do romantického vztahu jejich oblíbené postavy bez ohledu na jejich pohlaví. Jelikož oblíbenými postavami respondentek jsou většinou muži (viz kapitola 3.1.1), oceňují možnost, že mohou romantickou stránku života těchto postav prozkoumat bez nutnosti vložení cizí či nesympatické ženské postavy a napsat tyto postavy zkrátka “spolu”, v dalších situacích, které by v běžné romanci nebyly možné

Lo: I like that there are my characters, the characters I usually read, or a certain fandom. I like those characters, you know, together, falling in love and their romance, adventure and everything like that. If there is a well flashed out female character I get interested in her too, but since my favourite are guys, [...], I'll go with them.

U vztahu (více než u postav) je z výpovědí čtenářek více patrné vnímání podtextu v předloze. Charakteristické je zde použití slova *chemie*, kterou vnímají u postav, ať už je v originální předloze rozvedená více či méně. Pro správnou *chemii* ve vztahu je opět důležité, aby postavy byly dostatečně rozpracované, silné.

Ru: Slashing them, for me, comes from what is left unsaid ... So in that way, I guess I slash characters to explore the full romantic potential of that chemistry/connection. In some canon, it's just a whiff of a connection, a tiny little spark. In others, the subtext is all over the place.

Ad: I wanted to see something happen and it didn't or when these two actors have amazing chemistry together and the writers just don't explore it.

3.1.3 Popis emocionální roviny konfliktu

Tato kategorie vznikla spojením dvou jiných opakujících se charakteristik textu – příběhu a tropes. Jejich vzájemným porovnáním vyšlo na povrch, že společný jmenovatel pro respondentky je popis emocionální roviny konfliktu. Za součást dobrého příběhu zmiňovaly právě konflikt a při popisu příběhu se zaměřovaly na vnitřní prožitek postavy. Podobně jejich oblíbené tropes jsou prvky, které do příběhu vnášejí emocionální napětí a svoji pozornost věnují tomu, jak ovlivňují vnitřní život postav. Nacházím zde tedy opět vazbu na důležitost hlavních postav.

Příběh

V kapitole o postavách (3.1.1) jsme mohli vidět, že respondentku **Ad** více než postavy přitahuje na slashi příběh. Jako motivaci ke čtení slashe ho uvedla i **Lo**, z výpovědí je ale patrné, jak je příběh významný i pro další čtenářky.

Ca: I like more epic, character driven ploty kind of fics.

Ad: It would be really ploty, there would be secrets and action and identity hidings with friends and family elements.

My: I like plot driven fic.

Výjimkou mezi respondentkami je **Je**, která jediná neupozornila na význam příběhu. Přesto zmiňuje, že je pro ni zápletka důležitější než sex.

Je: And it could have sex or not. I like it when it does, but honestly not to.... Well, like sex that is important to the plot.

Podstatnou roli u příběhu hraje výše zmíněná charakteristika slashe, která umožňuje otevírat témata, kterých se originální zdroje straní. Oslovení těchto témat totiž přináší do příběhu dodatečné napětí, a to ať už jsou tato témata oslovena jen na úrovni vztahové mezi jednotlivci nebo na úrovni celospolečenského problému. Například **Am** v příbězích miluje celospolečenské problémy a způsoby řešení, s nimiž charaktery přichází.

Am: [So you see in those stories some deeper meanings?] Yeah, for example when supreme court came with decision for same sex marriage nation wide a lot of people were writing about that.

Am: Well that there is that one more problem to solve, the social issues, the political issues.

Stejně jako ona vnímají důležitost existence určitého problému, který je potřeba vyřešit, jako stěžejní pro vytvoření dobré zápletky i ostatní respondentky. Na rozdíl od ní se však většina mých respondentek v tomto ohledu soustředila více právě na osobní rovinu postav a jejich osobních vztahů mezi sebou jako hlavní zdroj konfliktu v příběhu (citace **Ad**). Konflikt se zbytkem světa zmiňují jako *konflikt navíc*. Zároveň tento konflikt chtějí vidět spíše z pohledu vnitřního prožitku těchto postav (například **Ar**).

Ad: I think conflict in story is a good story. I think on some level I was drawn to the extra conflict. You had characters dealing with different perception of

themselves, or dealing with societies views, which makes, in lot of my favorite ships, the relationship more difficult.

Ar: I like to see how that character navigates his or her strict moral structure when they are essentially face up against places where morality doesn't work.

V souvislosti s tím zmiňují i antagonistický vztah, který se postupně vyvine ve vztah hlubokého přátelství a lásky.

Lo: I prefer contrast. Characters that don't necessarily get along at first, that there is a conflict, they have a bit of antagonism going on, and eventually they learn to get along and be friends

Tropes

Důležitost konfliktu, ale i jeho emocionálního zpracování, je dobře vidět i na tropech, které mé respondentky vyhledávají. Nejčastěji zmiňovaným je jednoznačně *hurt/comfort*. Dále zmiňují *angst*, *pinning* a různé situace, které právě k odhalení takových emocí vedou – nedorozumění mezi postavami, skrývání identit, zrada či lži a podobně. Jejich společným jmenovatelem je, že jde o prvky, které do příběhu vnášejí emoční napětí.

Je: More like their emotions, you can see like their emotions are influenced by, or their thinking is influenced by how they feel and it's not accurate – yeah, just really rich interior world, misunderstandings, characters kinda addressing the way in which they were wounded and helping each other accept those ways and deal with them.

My: Oh I am a sucker for hurt/comfort. That gets me every time. Miscommunication – It's so frustrating it drives you crazy :D but if it's resolved in the end. Friends to lovers. Unrequited love, or what appears to be, but gets fixed

Lo: So my ideal slash fic would have some pinning and some resolution and a happy ending, good characterization. I am not adverse to angst, you know, pinning is sometimes angstful, but it has to end well.

Respondentky mají své oblíbené tropy, které vyhledávají a jejich existence je pro některé taky důvodem oblíbenosti slashu.

Je: I think I enjoy the tropiness the genre or FF in general whether it's slash or not slash and then for slash in particular.

Tropes jsou samy o sobě významotvorný prvek. Zatímco běžné tropes se vyskytují i

v tradiční mediální produkci, nejsou pojmenované a divák si jich není nutně vědom. V případě slashe jsou si však čtenářky jejich existence dobře vědomy a to díky tagům, které jsou přiřazovány jednotlivým povídkám jejich autory.

3.1.4 Srovnání s tradiční romancí

Ve svých otázkách jsem se rozhodla také blíže zaměřit na vztah slashařek ke klasické romantické fikci, kde jsem chtěla zjistit, jak moc se změnil vztah dnešních žen k romantické novele od doby, kdy svůj výzkum prováděla Janice Radway. Kategorii jsem zařadila pod tuto kapitolu, protože reflektuje výše popsané charakteristiky a kritiku zobrazování tradičních médií.

Většina z mých respondentek přiznává, že čtou či četly klasickou romantickou fikci. Klasická romantická novela však patří spíše k jejich minulosti. Nejlépe vztah slashařek k ní vyjádřila **Ca**:

Ca: [in slash fiction] there is not always gonna be this damsel in distress type and this big conqueror, knight, lord or whatever, so the characters are often more equal [...]. You can see some of that bleeding over but its not certainly the same setup as some of those more traditional romances, where there is a very questionable in retrospect romantic notions of what would really be acceptable in what we consider romantic now. So I think there is an opportunity to explore [...] it bleeds itself in writing them equally and fully developing those characters in a way that traditional romances kinda skip over. You didn't really get a lot of character growth with a guy in a traditional romance. You know he is hot, he is rich, whatever you know you didn't really see him go on any kind of emotional arch which I tend to see happen much more frequently in fiction and ff nowadays.

Pokud porovnáme její výpověď s analýzou výše, v klasické romantické fikci tedy prakticky chybí všechny důvody, pro které čtenářky čtou slash. Charaktery v příběhu jsou vykreslené stereotypně a ploše, v žádném případě nelze nazvat postavy rovnocennými a vzájemně se doplňujícími, utvářející tak romantický vztah, který slashařky ve svých povídkách oceňují. Podobně se vyjadřují i ostatní čtenářky, pokud mluví o romanci. Rozměr zabývající se novými možnostmi sexuality naprosto chybí, schází i fanouškovská komunita okolo.

Je: And also a lot of fics, especially like in the romance genre, especially male and female romance, a lot of the novels that are published would have stopped the story once they discovered that Tony was the king and they would be kinda ok and and would wrap it up like steve would be rescued from his trouble, you know, the torture and everything, and that would be kinda that.

Ad: The problem with films and publishing is that they sell what they know works and what we have is hundred years of traditional romance and they sell it because they know that works.

Le: I mean the FF overall is a little bit different then like traditional romance novels. They intend to be more focused on both parties instead of just from a standpoint of one party. There seems to be a lot more sharing of pleasure going on.

Fanfíkce v tomto směru přinesla změnu a slash si získal svou pozornost nad klasickou het povídkou, jak jsem již zmínila, díky způsobu vykreslování mužských a ženských charakterů v originálních dílech a omezeného zastoupení ženských postav v nich.

Přestože jinde respondentky připodobňují klasickou romanci ke slashi (**Ar, Ca**), z kontextu usuzují, že spíš nevidí velký rozdíl v tom, jak může vypadat vztah mezi dvěma muži a mužem a ženou. Například **Ar** říká, že „*if you are outside of the coming out of the closet story, than I think they tend to share a lot of characteristics with heterosexual romance*“, ale zároveň je jednou z nejhlasitějších kritiček zobrazování ženských postav v klasické tvorbě.

3.2 Význam komunity

Tato kapitola se zaměřuje na roli komunity pro čtenářky slashe. Pojem komunita zde myslím z pohledu slasharek, tak jak se její koncept objevil v průběhu kódování rozhovorů. Tento pojem se ale samozřejmě překrývá i s pojmem interpretační komunity – právě s lidmi, se kterými čtenářky přijdou do kontaktu, vyjednávají své strategie a interpretace.

Komunita je pro čtenářky důležitou součástí četby slashe. V komunitě spatřují místo, kam patří, kde se cítí vítané. Komunitu okolo slashe obecně popisují jako velmi otevřenou a motivující, s mnoha příležitostmi pro navázání kontaktu – ať už jde o komentování pod články, diskuzní fóra a chaty nebo třeba systém prompts. Ve výsledku jim poskytuje prostředek, ve kterém mohou realizovat svoji potřebu explorační popsanou

v předcházející kapitole (3.1).

Z analýzy forem interakce v komunitě je patrné, že se tento příjemný pocit spojený s komunitou snaží zprostředkovat i ostatním členkám komunity, ať už tolerantností, nebo výslovnou podporou. Vytvářejí tak bezpečný prostor, kde mohou sdílet – komentovat, publikovat apod. Jejich vnímání komunity tak následně ovlivňuje strategie sdílení vlastního projevu, které opět přispívají k budování komunity jakožto bezpečného místa a otevírají prostor pro další možnosti sdílení v jakési zpětnovazební smyčce.

V podkapitolách dále se věnuji vnímání komunity respondentkami a způsobům, jakými spolu interagují.

3.2.1 Sounáležitost s komunitou

Tato podkapitola se zaměřuje na vnímání komunity z hlediska respondentek. Komunita je pro čtenářky velmi důležitá, řadí ji mezi jeden z důvodů, proč čtou slash. Dává jim pocit sounáležitosti a bezpečný prostor pro sdílení své vlastní tvorby nebo navázání přátelství. **Ca** a **My** uvedly význam komunity hned v úvodu rozhovoru v odpovědi na otázku, co se jim na slashi líbí:

Ca: Oh you know, on one hand its a matter of two hot guys to get hot together but a large part of it I think is the community of people.

Pokud se zaměříme na otázku, proč je pro ně komunita tak významná, zjistíme, že jim dává pocit sounáležitosti. Představuje pro ně místo, kam mohou zapadnout. Mohou zde realizovat své představy a sdílet s ostatními svůj zájem o slashem zpracovávaná témata, která jsou často pro většinovou společnost stále tabu, a to bez strachu, že je za to bude někdo odsuzovat. Svoji roli zde samozřejmě může hrát i anonymní prostředí internetu.

My: you think things like „oh Mulder and Scully should get together“ but at the time it didn't really have a drive to push it further [...] So once I realized there was a community and that it wasn't just me I guess I find acceptance and I was like „oh, this is a thing we are allowed to do“ cause at the time it was still very taboo to post things and there were many studios that would send out cease and desist letters, but there was a community and I got into the characters, the characterizations, the exploring more of it and I guess it just fed my id :D

Zároveň komunitu popisují jako velmi otevřenou, příjemnou. Svoji roli hraje i převážně ženské složení komunity. Pro ženu pak může být snazší „zapadnout“ a porozumět

si s ostatními členkami komunity. Slashová komunita je v tomto odlišná od širší fanouškovské komunity, kde naopak mohou být dominantní muži, jak uvádí **Ca**:

Ca: It is primarily women who are part of it and who are writing for it and there tends to be a very welcoming atmosphere for me. You know, some parts of fandom that are more male dominated its harder for me to feel like I fit in so this being primarily female driven makes it very appealing to me.

Pocit sounáležitosti s komunitou ještě umocňuje následné budování bližších vztahů v rámci komunity. Respondentky často výslovně zmiňují navazování přátelství, a dokonce i jejich přesah mimo online komunikaci,

Ad: Some forums that still talk about the canon itself but I have like a few close friends, also writers. I mean, for me I ended up making few friends in the comment section, because either I comment on theirs or they comment on mine. This is a good place to find friends, which sounds weird, but because, you know, you already like a couple of same things, so it's a good starting off point.

Ru: [...] my friend, which I have known since HP fandom, her name is [...] online. We developed a friendship outside of fandoms so we are texting back and forth pretty much everyday and we visit each other sometimes.

Je patrné, jak interpretační komunita prostřednictvím těchto vztahů ovlivňuje čtenářské strategie respondentek. Jeden příklad je **Ad**, kterou přivedlo k vlastní autorské tvorbě, další můžeme nalézt například v kapitole 3.3.2 u doporučení.

Ad: Originally it was Harry Potter fandom. I made a few friends online and they all wrote, so that made me feel like part of the community and I wanted to join in. I knew how happy reading fic made me and I always write anyway, I am kind of a compulsive writer, so it made sense to give it a go.

Lo: it happened to my in spideytorch a couple of times but it's rare, where I left a comment and she replied to the comment saying "thank you for commenting and oh I've seen you around and what you do too, let's be **friends**". She befriended me in AO3 comment, saying we should be friends, and I said yeah sure, I'd love to be friends I love what you do.

Respondentky komunitu vnímají jako bezpečný prostor, kde mohou sdílet – ať už svoje názory prostřednictvím komentářů, nebo vlastní tvorbu. Komunita je v tomto ohledu velmi otevřená a motivující. Čtenářkám to umožňuje vydat se dál ve své exploraci, často i

směrem ke již zmiňovanému autorství:

Ru: The people I interacted with in HP fandom were very welcoming and very friendly and it just kinda become this way that I could try out different styles of writing.

Ca: [How did you get to writing?] Well basically I read it for a long time and kind of decided well maybe I should give something back.

Čtenářky potom publikují nejenom pro sebe, ale právě i pro komunitu, ke které náleží. Často totiž jako jeden z motivátorů zmiňují zpětnou vazbu od čtenářek, dokonce mluví o její „návykovosti“:

Ad: I am kind of a compulsive writer, so it made sense to give it a go. And the feedback can be really addictive.

My: And you could tell by the way the story was put out, by the comments that she bonded to, by the format she was using, she wanted that kind of feedback, the active participation in the comments. And she would reward the readers by answering them and having conversations in the comment, which is sadly you do not see very much on AO3. I really wish the commenting community was better.

Autorky tak mají možnost získat emocionální zážitek nejenom ze čtení povídek samotných, ale i z participace v komunitě.

Ad: No, I posted the whole thing at once. And after I read the comments I cried. It was such a big thing and overwhelming a so many people were nice.

Ca: And then I got a lot of nice feedback and good comment and everything and that was a wonderful feeling.

3.2.2 Formy interakce ve slashové komunitě

V této kapitole představím aktivity, prostřednictvím kterých sdílí svůj projev a interagují s ostatními členkami komunity. Tato kategorie je poněkud více deskriptivní, záměrně ji zde ale zařazuji, aby posloužila pro objasnění aktivit v rámci komunity a pro referenci dále.

Zde je stručný souhrn identifikovaných forem interakce:

Kromě samotného čtení a psaní textů je jednou z hlavních aktivit zanechávání psaných *komentářů* pod povídkami. Čtenářky je často využívají především pozitivně

k ocenění práce autorky, rozvíjení příběhu apod. V ovlivňování autorek jsou přitom spíše zdrženlivé, respektují jejich vizi příběhu.

Dalším prostředkem pro komunikaci jsou *online diskuze*, které umožňují výměnu názorů na specifická témata a navazování vztahů.

Respondentky navazují v rámci slashové komunity přátelské vztahy a posílají si přímé *soukromé zprávy*, které jim umožňují otevřenější výměnu názorů a nápadů.

Další důležitá aktivita je hodnocení povídek prostřednictvím *bookmarks* a *kudos*, období „like“ ze sociálních sítí, na AO3. Čtenářky jejich prostřednictvím dávají autorkám a sobě navzájem najevo, jak moc se jim daná povídka líbí.

Beta reading je praktika, při které čtenářky pomáhají autorkám kontrolovat text před jeho publikováním. Zároveň jim to dává možnost podílet se na tvůrčím procesu.

Pokud má čtenářka vlastní nápad nebo dosud nerealizované přání na povídku, může o realizaci požádat výzvou k napsání textu, tzv. *promptu*.

Nápady můžou respondentky realizovat také *vlastní tvorbou*. Všechny respondentky uvádějí, že se o to alespoň pokusily, a kromě dvou z nich jsou jako autorky slashových povídek stále aktivní. Jako motivace se v tomto ohledu zdá být důležitá možnost explorační nových nerealizovaných nápadů a vliv komunity.

Komentování

Komentováním se myslí zanechávání psaných zpráv pod danou povídkou na webu, kde byla publikovaná. Aktivita čtenářek v komentování je daná výběrem vzorku mezi komentujícími slasharkami (kapitola 2.2.2), ale všechny respondentky jej zmiňují jako prostředek, který je v komunitě naprosto běžný. **My** a **Le** zmiňují, že se snaží komentovat vždy. Ostatní čtenářky nekomentují nutně každou povídku, ale množství a délka komentářů většinou odpovídá tomu, jak moc je povídka zaujala nebo jak moc oceňují práci autorky.

Ar: I do, sometimes. Not usually for short ones. If its longer I try to leave a comment.

Lo: I try to comment. Let's say five years ago before *Tumblr* was big and I was on *Livejournal* I would comment on everything. [...] And on *AO3* if it's a story that I would read and loose interest I just walk away, but if I read the whole *fic*

and I like it and I want more of that person to try again I will *kudo* and if I have time, and I try to make the time, and I will comment.

Ca: Sometimes its just simple thank you for writing [...] sometimes its more in depth if there was something in the story that really was intresting or different or confusing.

Výše uvedenému odpovídá i obsah komentářů. Respondentky je využívají především jako prostředek pro chválu a povzbuzení autorky. Mezi další často zmiňovaný obsah komentářů patří vyzdvihování oblíbených částí textu nebo jejich reinterpetace, případně upřesňování významů ve spolupráci s autorkou. Tomuto tématu se podrobněji věnuje kapitola 3.5.1.

My: I generaly comment every chapter so it keeps the author encouraged, to let them know, hey, people are reading and paying attention, we liked this point, this point.

Ca: If I get tons of questions on a chapter why he does this and why he simply wont do that, then I have clearly have not done a good job to explain my characters motivations.

Délka komentáře se může lišit od krátkého poděkování až po dlouhý a propracovaný text.

Ca: I received a lot of good comments, lot of thoughfull comments.

Am: When I am feeling really inspired I basically write the next chapter for them.

Kultura komentování se zdá být nepsanou konvencí utvořenou v rámci slashové (potažmo fanfiction) komunity. Vliv na to má uvědomění si osoby autorky a jeho očekávání, které si čtenářky v rámci komunity postupem času vytvářejí. Psaní komentářů proto, aby vyvolali nějakou reakci autorky, explicitně nebo implicitně zmiňují všechny respondentky. Tato skutečnost může souviset s faktem, že všechny mají nějakou zkušenost s vlastní tvorbou, jak uvádím dále v této kapitole.

Ca: I didn't at first but I've since learned how important it is to authors to get feedback so now I make it a point that if I finish a *fic* I am at least gonna leave a little comment.

Lo: If I have time, and I try to make the time, and I will comment. I really try to, because I write myself and I know how it feels to get one, so I want to do it too.

Ru: [...] I try to comment on it if I really really was moved by the story and when I do I try to do more than just a couple of sentences, cause I know I felt, I know how they feel, as a writer, when the story is read and nobody says anything.

Komentování nemusí sloužit pouze jako jednosměrný kanál pro vyjádření názoru čtenářky, ale i jako interaktivní platforma pro výměnu názorů a interpretací s autorkou nebo ostatními čtenářkami.

Le: I was once on a forum and a woman had written a story and I had a lot of questions about it and she took a lot of time to give a lot of the background or the backstory to it and it was so interesting.

Lo: I would comment even every chapter if there were more chapters and I was more involved in fandom. And I liked it because there were conversations on *livejournal* that were very very fun.

Online diskuze

Dalším prostředkem pro komunikaci jsou online diskuze, které umožňují výměnu názorů více účastníků na určité téma. Diskuze nemusí být na rozdíl od komentářů svázaná s jednou konkrétní povídkou. Diskuze mohou probíhat jednak na diskuzních fórech, jednak na chatu.

Diskuze na fórech mohou mít podobný obsah jako komentáře, tj. vyzdvihování oblíbených částí textu, upřesňování významů a podobně. Mezi diskutovaná témata patří konkrétní díla, fandomy, nebo související témata jako gender.

My: We used to have in depth conversations, we had like friends groups who would discuss *fics* at length and discuss like paragraph after paragraph what was gorgeous about it.

Le: I actually like the ones that have the readers and authors interact and where the readers can ask questions about the stories from the authors.

Díky tomu, že fóra na rozdíl od komentářů nejsou svázaná s jednou povídkou, představují pro respondentky vhodným prostředkem pro prozkoumávání nových témat a významů, hledání nových nápadů a interpretací. Jako taková jsou často využívána pro

inspiraci k vlastní autorské tvorbě.

Le: [o diskuzních fórech] Mostly there are authors discussing stories together or collectively writing stories.

Ca: just talking about ff and recommending ff, and getting help, bouncing ideas off each other, helpin to find a fic if you cant remember a name and that kind of stuff.

Lo: And then there was messege board and in it was a group of people who started talking about characters, and then someone says “oh I have a story”.

Chat se od předchozího odlišuje možností komunikace v reálném čase. Z odpovědí respondentek se ovšem zdá, že není tak populární jako ostatní formy komunikace. Zmiňují jej pouze **Ru**, **Le** a **Ad** a jenom jedna z nich je v současnosti na chatu aktivní.

Le: I also have been part of discussions of specific stories or writing in general. There is a nano forum or actually its just like an open chat, that’s going on right now I’ll probably join whenever I have time.

Ru: I am on a couple of chat groups like *Slack* [...] But again, I am not very active on that, I honesly don’t have a lot of time with my work to go around chat rooms, but I kinda like that idea.

Hodnocení povídek

Webu AO3 nabízí uživatelům možnost vyjádřit svoji spokojenost s textem prostřednictvím *kudos* a záložek (*bookmarks*).

Kudos je na AO3 obdoba počtu “like” na sociálních sítích. Čtenářky jimi označují povídky, které se jim líbily.

Ru: I *kudos* when I read and I really like it, and I try to comment on it if I reeeeealy realy was moved.

Ar: If it’s longer I try to leave a comment and if I finish a *fic* I always leave *kudos*.

Kudos doplňuje ještě systém záložek (*bookmarks*), prostřednictvím kterého si mohou čtenářky označovat oblíbené povídky, případně se k nim později vracet.

Podobně jako u komentářů slouží *kudos* jako motivační prvek, kterým čtenářky signalizují autorkám i ostatním čtenářkám svoje čtenářské preference.

Přímá komunikace

Kromě komentářů a diskuzních fór používají respondentky i přímou komunikaci pomocí textových zpráv nebo emailu. Obsah zpráv může být podobný jako u komentářů (respondentky zmiňují poděkování, opakování a zpětnou vazbu k povídkám, výměnu nápadů), ale přímé zprávy jsou pro respondentky důležité hlavně tím, že jsou neveřejné. To jim umožňuje být detailnější nebo poskytnout autorkám konstruktivní kritiku, které se v komentářích vyhýbají.

Ar: If its someone I had a corespondence before I might not leave the comment on the fic but I migh message the author of the fic and say, hej I really like it, I like this part of it.

My: I love giving feedback especially directly to the author more than in public. If it was written for me I would give them a ridiculously long feedback in probably an email or verbally.

Užívání přímé komunikace také ukazuje na blízké vztahy budované v komunitě. Respondentky často mluví o přátelství, které s ostatními slashačkami utvořily.

My: Lot of the authors I read I have become friends with so I just send them like text or email [...]

Ru: We developed a friendship outside of fandoms so we are texting back and forth pretty much everyday and we visit each other sometimes.

Beta reading

Beta reading je praktika, při které autorka dá svůj text před zveřejněním přečíst jednomu nebo více čtenářům, tzv. beta readerům, za účelem kontroly textu. Beta reader kontroluje kvalitu textu, gramatiku, překlepy.

Lo: I have my ideas, I do them by myself, but I do have someone to read them over before I publish, because English is my second language, so I have someone to read over for me, going over grammar.

Le: It's not up to me to tell them or to direct how they should write or even to correct them that's what they betas are for [...]

Může dávat i návrhy k větším úpravám textu, například k výběru a charakterizaci postav, jak by se měl příběh vyvíjet a podobně. Zde ale záleží na autorce textu, jak moc ochotná je návrhy přijímat. Respondentky zmiňují jak ochranný vztah ke svému textu,

tak úzkou spolupráci s beta readerem. Druhý případ ale bývá vyhrazený pouze pro velmi omezený okruh lidí, ke kterým má autorka důvěru.

Ad: and she was like “That should be Bruce, you should put Bruce in this”. So I was like, “OK, I am going to rewrite all this, ok, I can totally do that” :D

Lo: I’ve had a lot beta readers but exchanging ideas that’s just for some special works, like the one I am writing right now.

Ca: I’ve never had anybody to discuss it with before so its a little weird, but she is cool and helpful and certainly makes the fic better so thats nice. She is the only one I really talk in depth about it.

Am, Ru a My uvádějí, že sami pomáhají nebo pomáhaly jako beta readers, **Ad, Lo a Ca** spolupracují s beta readerem z pozice autorky.

Prompts

Pokud má čtenářka vlastní nápad nebo přání ohledně textu, které dosud není realizované, má příležitost o realizaci požádat prostřednictvím tzv. *promptu*. Prompt je výzva k napsání textu na dané téma.

Autorky mohou o prompt samy požádat:

My: I am actually pretty good at amusing people, so they come to me or the prompt to the pairing and I just pop it out for them.

Nebo může být výměna promptů mezi čtenářkami a autorkami organizovaná:

Ru: I used to participate a lot in holiday fic exchanges where there are different prompts that you give out and they are matched with a writer and they will complete your prompt and write a story that hopefully you like and then the reveals of the author. You kinda have to guess who wrote your work. It’s part of the game.

V komentářích jsou v návrzích a ovlivňování autorky čtenářky spíš zdrženlivé. Protože prompty jsou vyžádané nebo necílí na konkrétního autorky, cítí v nich respondentky mnohem větší svobodu.

My: [have you ever asked someone to write a story for you?] Oh absolutely. And more than that. I don’t need to ask someone, hey will you write this story in this way. What I do is give them a prompt. [...] So I’ve had probably 50 great fic

written for me that are based on prompts or community exchanges or things like that.

Respondentky mluví o promptech veskrze pozitivně a vnímají je jako důležitý zdroj inspirace. Jako příklad uvedu zkušenosti **Ru** a **Ad**:

Ru: And that's really fun because even though the story is not exactly how I would have written it, obviously, I've read some amazing stuff from the different people takes on the same prompt.

Ad: Yeah, Leverage and Sharknado crossover, because someone asked for it. And I was really intimidated, because Leverage is a show about two criminals and Sharknado is terrible. But it ended up being one of my most favorite things I've ever written. I think that's why prompts are good, they are really challenging and get you out of your comfort zone.

Podobně jako u beta readerů, participaci na promptech zmiňují respondentky jak z pozice čtenářky, tak autorky.

Autorství

O třech respondentkách jsem předem věděla, že jsou autorky, šest jsem kontaktovala jako čtenářky. Čtyři z nich ale uvedlo, že se samy věnují autorství slashových povídek. Zbývající dvě se o autorství alespoň pokoušely, jedna z nich zůstala u kreslení fanartu. Podle rozhovorů můžeme usoudit, že autorské preference respondentek odpovídají těm čtenářským.

Ar: [I write] Similar what I read.

Ru: [...] there was one time when nobody was filling my prompt and I was like, you know what, I'm just gonna write it myself, if I wanna read it I should write it myself so, sometimes I do that too [...]

Ca: [Where do you get your inspiration?] Other authors, people talking on tumblr, stuff I would like to read but nobody writes them and I can't get anyone to write it for me so I write them myself, that is a most of it.

3.3 Strategie výběru povídek

V této kapitole se přesunu k identifikovaným čtenářským strategiím a popíši strategie respondentek užívané před volbou povídky k přečtení. Jak ukáži, tyto strategie

úzce souvisí s důležitými prvky četby slashy popsanými výše. Výběr je ovlivněný pro čtenářky důležitými charakteristikami textu (např. postava – kapitola 3.1.1, pár – kapitola 3.1.2, tropes – kapitola 3.1.3), ale i vazbami uvnitř komunity slasháček (kapitola 3.2), v podstatě tedy vyjednáváním v rámci interpretační komunity. Strategie výběru povídek tak podtrhují závěry předchozích kapitol.

Rozlišuji zde strategie, které čtenářky používají pro výběr obvykle (kapitoly 3.3.1 a 3.3.2) a které používají příležitostně pro objevování nových okruhů povídek a témat (**Error! Reference source not found.**). V prvním případě respondentky obvykle následují jeden ze svých oblíbených „okruhů“ povídek (postava, pairing, autor, fandom, tropes) nebo spoléhají na doporučení od komunity. V druhém případě jsou strategie poměrně variabilní. Tyto dva druhy strategií se částečně překrývají a prolínají, ale v kategorizaci je odlišuji, protože byly zmíněny v jiném kontextu.

3.3.1 Sledování oblíbeného okruhu povídek

Část respondentek hledání při běžném výběru zahajuje ve svém oblíbeném okruhu povídek – uvádějí postavu, pairing, autora a fandom a tropes. Čtenářky nemusí používat jeden typ okruhu exkluzivně. Například **Ru** zmiňuje jak pairing, tak autora, **Ad** používá fandom a pairing.

Výběr sledováním oblíbené postavy, pairingu, fandomu, tropes

Při výběru povídek hrají důležitou roli atributy textu, které jsem popsala v kapitole 3.1. Jak jsem zmínila v teorii, AO3, na kterém jsem hledala své respondentky, umožňuje označovat povídky pomocí tagů. Autorky je používají ke klasifikaci svých povídek:

- K označení postavy nebo pairingu, který se v povídce vyskytuje, např. „Loki/Thor“.
- Poskytují informaci o tropes, které jsou v povídkách k nalezení.
- Poskytují další informace, jako varování před určitým druhem obsahu (např. *Derogatory language* značí obsah hanlivého jazyka) nebo k dalšímu upřesnění obsahu povídky (např. šťastný konec povídky)

Abduction Abuse Action/Adventure Age Difference Age Play Alcohol Alpha/Beta/Omega Dynamics Alternate Canon **Alternate Universe Angst** Anxiety AO3 Tags – Freeform Art Asexuality Spectrum Asphyxiation Audio Content Awkwardness Bathing/Washing
 BDSM Birthday Biting Blood Bodily Fluids Body Modification Bonding Bottoming Boys' Love Break Up Canon Related Canon Universe Character Study Chating
 & Messaging Children Clothing Coercion Comfort Confessions Consent Crack Crimes & Criminals Crossdressing Crossovers & Fandom Fusions Crushes
 Crying Cuddling & Snuggling Dancing and Singing Dark Dating Death Deviates From Canon Disability Domestic Drabble Drama Dreams
 and Nightmares Drugs Education Enemies Everyone Is Alive Fairy Tale Elements Falling In Love **Family** Feelings Feels Female Characters Female
 Relationships Ficlet Fights Fingerfucking Firsts **Fix-it** Flashbacks Flirting **Fluff** Food Friendship Frottage Future Gender Related
 Getting Together Gore **Happy Ending** Harm to Children Hatred Historical Holidays Homophobia Horror Human Humiliation **Humor** Hurt
Hurt/Comfort I Don't Even Know I'm Sorry Illnesses Implied/Referenced Character Death In Public Incest Infidelity Injury Inspired by... Intoxication
 Introspection Jealousy Kink Meme Kinks Kissing Language LGBTQ Themes Light-Hearted Loss **Love** Manipulation Marriage Medical
 Memory Related Mental Health Issues Misunderstandings Modern Era Music My First... Mystery Mythical Beings & Creatures N Things Non-
Consensual Not Beta Read Not Suitable/Safe For Work One Shot Orgasm Original Character(s) Out of Character Pain Panic Past Penises **Pining** Plot Podfic &
 Podficced Works Poetry Polyamory Porn Possessive Behavior Post-Canon Post-Season/Series Posted Elsewhere POV First Person POV Second Person Pre-Canon Pregnancy
 Prompt Fill Protectiveness Reader-Insert **Relationship(s)** Religion Restaurants Reunions **Romance** Roughness Sad Science Fiction
 & Fantasy Secrets Self-Esteem Self-Harm Sex Work **Sexual Content** Sexual Inexperience Shapeshifting Sharing Short Slash Slavery Slice of
 Life Slow Build **Smut** Soulmates Spoilers Sports Substance Abuse Suicide Supernatural Elements Team Teasing Teenagers Tension

Obrázek 1: Nejpoužívanější tagy na AO3. Zdroj: (AO3 2018b)

Tyto tagy pak respondentky využívají k vyhledávání povídek obsahujících konkrétní postavy, pairing či trope. Toto jsou i tři základní okruhy povídek, které slasharčky sledují.

Lo: Then when I get into the pairing I go to the AO3 and sort by pairing, that's the first thing I do.

Ru: I am a trope girl, I love genres, the identity porn, when people don't know who the other is or mistakenly and comedically think they are somebody else or they assume and it goes from there.

Při srovnání odpovědí si můžeme povšimnout, že vyhledávání přirozeně koresponduje s tím, co respondentky považují na slashových povídkách za důležité. Zřejmé je to například pokud u **Ad** a **Lo** porovnáme jejich odpovědi na otázky, jak si vybírají povídky a jaké charakteristiky textu slashu jsou pro ně důležité:

Ad: And if there is chemistry between two characters that catches my eye I look for that pairing.

Ad: I like FF especially where I feel there is something missing in canon. I wanted to see something happen and it didn't or when these two actors have amazing chemistry together and the writers just don't explore it.

Lo: Then when I get into the pairing I go to the AO3 and sort by pairing, that's the first thing I do.

Lo: [What do you like about slash] I like that there are my characters, the characters I usually read, or a certain fandom. I like those characters, you know, together, falling in love and their romance, adventure and everything like that.

Jako poslední okruh tohoto typu zmiňují respondentky fandom. Vztah k fandomu popisují respondentky jako trvalý (**Ar**, **Am**) i jako promiskuitní (**Ad**, **Lo**). Nicméně všechny shodně uvádějí, že v jeden čas se věnují pouze jednomu fandomu.

Am: Almost all stories I read these days are avengers FF.

Ad: I think it depends on the fandom I am interested in in the moment. I am a fandom butterfly. I hop between them every few months. I am really addicted to one show or a book and I have to read everything about that for a few months.

Výběr následováním autora

Další okruh tvoří autor (zmiňují **Ar**, **Je**, **My**, **Le**).

Je: I choose based on author. If I've been reading an author for a long time I'll generally follow them into new fandom even if I haven't seen anything in that fandom and then through them I sometimes, like on Tumblr or before that livejournal I guess, when I see them recommend other works or other authors, so it's like a snowball I guess method of finding ff.

My: So I either choose authors I know personally, that I know their quality.

Následování autorky je projevem očekávání jisté kvality od autorky a důvěry, kterou si k ní vybudovaly, jak to formulovala **Ar**:

Ar: If its by an author I trust, (...), I admire her work and when she put up a fic that had to do with rape I read it anyways because I essentially trust her to handle it well.

Výběr podle autorky opět souvisí s tím, co respondentky považují při čtení za významné – v tomto případě s kvalitou textu. Za kvalitní považují čtenářky text, který je správně po formální stránce, například bez většího množství překlepů, správně gramaticky. Důležitost kvality textu podtrhuje i koncept *beta readingu*, který se v komunitě fan fikce ustálil. Obdobně si čtenářky všímají estetické kvality, přirozeného plynutí textu a podobně.

Je: if they are any typos in the summary I usually don't read.

Další důležitý prvek, který zmínila **My**, je autorčina charakterizace postavy, zda ji autorka vystihla přirozeně podle představ čtenářky. Zde si můžeme všimnout návaznosti na význam autenticity postavy popsany v kapitole 3.1.1.

My: I need to feel real dialog, like I can hear the characters, the dialog has to be smooth and feel real to the characters, so the author has to have a good grasp on them.

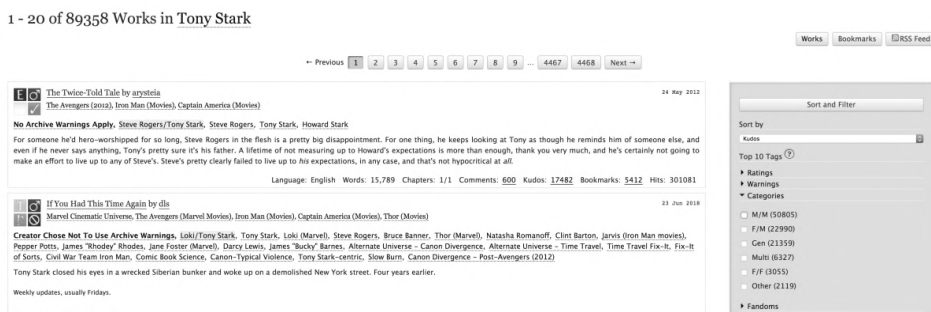
Jedna z respondentek (**Le**) uvádí i omezení na autorky, které odpovídají na komentáře. Tento výběr souvisí s vlastní aktivitou respondentky v komentářích („*Yes, I try to always write comments*“), ve kterých nejčastěji opakuje prvky v textu, které se jí zalíbily a očekává reakci autorky.

Le: so I try to only read stories from authors that comment [...] When I see an author that responds to comments I am much more likely to read the story.

3.3.2 Doporučení

Při výběru povídek mohou slashačky spoléhat na pomoc komunity a také tak často činí. Komunita okolo slashe je velmi aktivní a produkuje velké množství povídek. Pro ilustraci, AO3 nabízí kolem 90 tisíc povídek jenom s postavou Tonyho Starka, z toho asi 50 tisíc je slashových. Čtenář se proto potýká s problémem výběru v tomto množství i pokud si vybírá z omezeného okruhu oblíbené postavy, pairingu nebo fandumu. Je proto přirozené, že slashačky našly i jiný mechanismus, jak si vybrat, co si přečtou.

Ar: [...] if I am looking at like Steve/Tony pairing in Marvel, that's tens of thousands of ff, so I usually go on recommendation on that.

Obrázek 2: Výpis povídek obsahujících postavu Tony Stark seřazený podle počtu “kudos”. Počet dostupných povídek s postavou Tonyho Starka blíží se k 90 tisícům dobře ilustruje potřebu omezení výběru čtenářkami. Zdroj: (AO3 2018a)

Respondentky uvádějí dva hlavní způsoby, podle kterých si povídky vybírají za

pomoci komunity. První je přímé doporučení povídky od jiné členky komunity.

Le: I rely pretty heavily on recommendations. I have good friends with good taste and authors.

Lo: [...] but mostly I have people on Tumblr or other stories, that would rec.

Le mluví o doporučení od přátel. **Lo** v odpovědi na tuto otázku nebyla tak specifická, ale jinde uvádí:

Lo: [...] and see if I can find a good story to rec to my friend [...]

Ve všech případech je tedy pravděpodobný bližší vztah mezi respondentkou a jinou ženou. Výběr podle přímého doporučení ukazuje na existenci komunity okolo slashu. Povídky kladně přijímané jednou čtenářkou se tak skrze přátelské kontakty mohou šířit dále ve slashové komunitě.

Druhý způsob doporučení je nepřímý. Nabízí jej AO3, který umožňuje řadit povídky podle různých kritérií - autora, titulku, data publikování, data poslední úpravy, délky, počtu zobrazení, kudos, počtu komentářů a bookmarks (počtu lidí, kteří mají povídku v oblíbených, viz kapitola 3.2.2). Respondentky používají pro prioritizaci povídek ta kritéria, která odrážejí popularitu povídky u ostatních slashářek.

Tedy počet kudos, počet bookmarks,

Lo: So I started to read the first story that was written by her. Because as I told you I sort by kudos and I read that and it was awesome.

Ad: [...] I just go through fandom to fics that have many kudos or bookmarks [...]

počet zobrazení,

Je: I probably had like an author I followed who also wrote in this fandom. And then I think I clicked on the tags Steve and Tony and sorted it like by numbers of hits.

a počet komentářů.

Lo: But I don't have a lot of time, so I just scroll and go through summaries, the kudos, or the comments under the fic, but mostly I have people on Tumblr or other stories, that would rec.

Část respondentek řazení povídek nevedlo. **Ar** a **Le** spoléhají na přímé doporučení,

je tedy možné, že jim to na omezení výběru stačí. **My** vyhledává povídky především podle autora, **Ru** podle tagů nebo autora. I zde je možné, že tvorba několika vybraných autorů je dostatečně omezená, aby nebylo nutné ještě řadit. Je ale také možné, že řazení nepoužívají nebo jim nepřišlo důležité je zmínit.

3.3.3 Příležitostné objevování nových povídek

Jak jsem uvedla v úvodu, rozlišuji zde strategie běžného výběru a strategie, které popisují, jak čtenářky příležitostně objevují nové okruhy povídek a témat nebo jak se pohybují mezi okruhy povídek v čase. Tyto strategie jsou následovné:

„*Odbočení*“ z oblíbeného tématu. Pokud čtenářka sleduje jednoho autora, může jej například následovat do jiného fandomu nebo k jinému pairingu.

Ad: I hop between them [fandoms] every few months.

Lo: But once I am in a fandom, [...] I start with the characters that I prefer more than others, and then I see potential of this character with other characters [..., about Tony Stark and Captain America] and that love contrast between those two so I started reading them and I would choose to read those stories [...].

Doporučení. Může jít o přímé doporučení nové povídky nebo se čtenářka spoléha na nepřímé doporučení v podobě hodnocení povídek komunitou, zatímco prochází povídky jiným mechanismem.

Lo: If it's the first time I am in the fandom I'll go and search by *kudos* just to see those that are liked by the fandom and I start reading there.

Následování kánonu. Objevování nových povídek také přirozeně řídí vývoj kánonu, jehož jsou čtenářky fanynkami. Pokud čtenářka objeví nové kanonické dílo, může vyhledávat povídky, které je rozvíjí.

Ru: I usually read slash, unless I find a het pairing in that's just as compelling like Max/Furiosa from the new Mad Max is one recent example

Vyhledávání podle tagů. Vyhledávání podle oblíbených tagů nabízí dostatek prostoru pro objevení např. nového pairingu nebo fandomu nebo může čtenářka vyhledávat podle nových tagů dle momentální nálady.

Vlastní nápady. Pokud čtenářku napadne vlastní námět nebo si přeje rozvíjet existující námět, může o realizaci požádat buď komunitu (prompts, komentáře apod.) nebo

může text na dané téma napsat sama. Slashařky tak nejsou při exploraci nových témat omezení nabídkou existujících tvorby, ale mohou přinášet svůj vlastní pohled. K nabídnutí vlastních nápadů mohou použít komentáře, prompts, nebo vlastní autorství.

Le: [do authors use comments in their stories?] Absolutely, I actually have a friend who has taken suggestions, like improvements, mostly its around like, grammar type stuff and then I have seen other authors to take suggestions from the comments and elaborate on it to create a sequel or to create a new story.

My: [have you ever asked someone to write a story for you?] Oh absolutely. And more than that. I don't need to ask someone, hey will you write this story in this way. What I do is give them a prompt. [...] So I've had probably 50 great fic written for me that are based on prompts or community exchanges or things like that.

Ru: I feel like I like to prompt but there was one time when nobody was filling my prompt and I was like, you know what, I'm just gonna write it myself, if I wanna read it I should write it myself.

3.3.4 Atributy nedůležité pro výběr

Na závěr se podívejme na atributy povídek, které zřejmě nemají vliv na výběr pro čtení. Kromě již výše uvedených možností filtrování, nabízí AO3 ještě filtrování podle ratingu a kategorie.

Rating označuje povídky jako obsahující explicitní sexuální obsah, vhodné pouze pro dospělé, vhodné pro teenagery a starší a podobně. Žádná z respondentek jej neuvedla jako důležitý, což ale může souviset s tím, že jsou všechny zletilé.

Kategorie určuje kombinaci pohlaví hlavního pairingu: M/M, F/M, Gen (žádný pairing), Multi (více druhé pairingu), F/F, ostatní. Jediná respondentka, která kategorii uvádí je **Ar**:

Ar: But in films/shows where I find the two main male characters disengaging or flat (like the Justice League) I'll look farther afield or look at non-M/M slash or poly ship.

Kategorii čtenářky ale pravděpodobně neuvádějí, protože je implicitně daná druhem (slashového) pairingu, který sledují.

Respondentky pozitivně nezmínily ani titulek. Některé uvádějí, že se rozhodují podle několika prvních odstavců textu (**Je**: „*I just know if I am going to read something or not based on the first couple of paragraphs*“), ale titulek se nezdá jako důležitý:

Ar: Personally for me titles are always really hard so I think it actually one of the things that I tend to totally disregard when I read a story

3.4 Slash jako relaxační četba

Tato kapitola zachycuje, jakým způsobem vnímají respondentky samotnou četbu povídek. Pokud respondentky mluví o samotném aktu čtení, považují slash převážně za relaxační literaturu. Tento poznatek může být důležitý pro osvětlení významu kritiky zobrazování mužů/žen/vztahů v tradiční literatuře popsany v kapitolách 3.1.1 a 3.1.2. Může naznačovat, že tato kritika není „aktivistická“, slashárky spíš hledají svoji vlastní cestu, jak se vyhnout kritizované produkci.

Ru zmiňuje čtení přímo jako nenáročnou četbu, únik, zábavu.

Ru: Fic is kinda both escape from me, both reading a writing, so I don't like to stress myself out too much when I am reading it. I'll do that in other ways :D

Ru: I read slash daily, and for fun. [...] mostly just for personal enjoyment

Ca: [when I read] It's kinda my down time [odpočinkovou četbu].

Usuzuji tak i z příležitosti, kterou čtenářky často využívají k četbě: čas před spaním.

Ar: I usually read fic at night while I'm winding down before bed. Since my recs are almost all slash, my default bedtime reading is usually slash.

My: I read long into the nigh.

Pohled na četbu jakožto relaxační literaturu naznačuje i v oblíbenost šťastného konce, nebo alespoň nadějného, jak zmiňuje Ru. Jiné respondentky mluví o šťastném konci například když popisují svou představu ideální povídky (např. **Ar**).

Ru: I usually end up writing happy endings. I like having my characters end up hopefully. And maybe not everything is tight up at the end but at least certain stuff are resolved to the point where its kinda hopeful.

Ar: [o ideální povídce] And obviously them getting together at the end. I much more like **happy endings**. If I read a dark fic its because I am in a dark mood.

Lo: I need comfort, I need happy ending.

Se čtením pro relaxaci může souviset i averze ke špatně gramaticky či esteticky napsaným, a tedy rušivým textům. Typografické chyby mohou od čtení úplně odradit (**Je**, **My**). Pozitivní je naopak, pokud příběh plyne a čte se snadno (**My**, **Ad**).

My: When I hit a phrase or certain amount of typos I have to back button, I have to get away. [...] There are super easy things that you can read and then there are beautiful, flowing, in depth pieces of art that you can read and I tend to regravitate towards those authors and instead of seeking out something.

Ad: And paragraphs breaks, my ideal story would have paragraphs breaks. Some readable format.

Je: if they are any typos in the summary I usually don't read.

3.5 Particpace na utváření fanonu

Slashafky si jako členky interpretační komunity vyjednávají a formují sdílené interpretace kanonického textu i fanonu. Sílu vlivu komunity velmi hezky vystihla **Ar**:

Ar: This happens to me sometimes if I've been in the fandom long enough. I kinda forget about a canon. What I end up remembering is what fans chose up to depict. So we have no verifiable evidence from the movies that arc reactor is painful for Tony but at this point most of fandom has decided, of course it is because it's a giant thing sitting in his chest.

Podobných příkladů zmiňuje **Ar** více, například:

Ar: And the same thing for Steve Rogers. [...] he is a very hard man. He doesn't smile a lot, he doesn't open up easily and I think the fans have peeled that apart. He is only the shy, blushing, bashful boy when he is in the presence of Peggy and never any other time. But that is the tiny little tidbit that the fans have grabbed on and said whenever Steve likes someone he is liked this and when he is around someone he likes all the time, he will be like this all the time. So I think the softness is completely fans creation.

Jak je vidět z první citace, fanoušci si vyvinuli jistý způsob čtení postavy Tonyho Starka a utrpení, které musí snášet, přestože kánon ho explicitně nezmiňuje. Fanoušci tak rozšiřují kanonický text. Ostatně už samotná existence ustálených tropes ukazuje na sdílená chápání a očekávaný subtext.

Ar zároveň naznačuje, jak k tomuto sdílenému čtení textu interpretační komunita dospěla – motiv bolesti pochází z fanouškovské autorské tvorby, kde se čtením a přebíráním rozšířil mezi více autorek a čtenářek. Jak jsem ukázala v kapitole (3.2.2) usnadňují to možnosti interakce, které jsou komunitě k dispozici. Zatímco v ní jsem se věnovala její formě, zde se zaměřím více na obsah a popíši, jakým způsobem ono přebírání a formování interpretací funguje.

Jeden ze způsobů je upevňování prostřednictvím pozitivní zpětné vazby. Prostřednictvím komentářů a přímého nebo nepřímého doporučení čtenářky signalizují svoje čtenářské preference. Čtenářky mohou být i konkrétní v tom, jaká část nebo motiv se jim líbil, a zdůraznit ji opakováním, nebo opakovaným čtením. Je zřejmé, že preferované texty dosáhnou k více čtenářkám a stoupají do popředí. Tyto mechanismy pak ve svém důsledku pomáhají utvářet obecně přijímané interpretace a ve svém důsledku podobu fanonu. Naplňuje se tak *„Zpětná vazba, čtenářův komentář popisující autorovy pozitivní a negativní aspekty příběhu stejně jako jeho emocionální kvality, je často jediná měna, pisatelé ve fandomu mají“* (Busse 2017).

Čtenářky mohou k formování významů přistoupit více nebo méně aktivně - od prostého dotazování na doplňující informace, přes reinterpetace textů, přinášení vlastních nápadů v podobě prompts a návrhů autorkám, až po vlastní autorství.

Čtenářky při tom ovlivňují dvě základní strategie čtení a psaní uváděné respondentkami: v celku a po částech. Publikování textu jako jednoho celku umožňuje uceleněji zachovat autorskou vizi a chrání čtenářky před nedokončeným příběhem. Na druhé straně publikování a čtení po kapitolách umožňuje čtenářkám více se zapojit, účastnit se vývoje s autorkou a dokonce se na něm podílet a ovlivňovat ho.

3.5.1 Upevňování interpretací prostřednictvím pozitivní zpětné vazby

Podívejme se nejprve, jak se takový sdílený způsob interpretace textu může upevňovat a šířit v komunitě prostřednictvím pozitivní zpětné vazby. Respondentky jako strategii často používají chválu a povzbuzování, zdůrazňování oblíbených částí a negativní zpětné vazbě se vyhýbají.

Když respondentky mluvily o komentování povídek, zdůrazňovaly, že to z velké části dělají pro ocenění nebo povzbuzení autorky. Podle své spokojenosti potom čtenářka komentuje s odpovídající intenzitou. Podobně zmiňují jako motivační prvek i kudos.

Rui: [...] I try to comment on it if I reeeeeealy really was moved by the story and when I do I try to any more than just a couple of sentences, cause I know I felt, I know how they feel, as a writer, when the story is read and nobody says anything.

Lo: And on *AO3* if it's a story that I would read and loose interest I just walk away, but if I read the whole *fic* and I like it and I want more of that person to try again I will *kudo* and if I have time, and I try to make the time, and I will comment.

Le: So most of what my comments are like the bits and pieces that really resonated with me or that I really enjoyed reading or some particular plot point that I enjoyed or even sometimes characterization. Some people write something that sounds so true, that I can hear it in my head and I really appreciate that so I let them know.

Jak je vidět na poslední citaci od **Le**, oceňuje na povídce, pokud se shoduje s jejími čtenářskými preferencemi. Intenzitou komentářů a množstvím kudos tak signalizují čtenářky autorkám i ostatním čtenářkám svoje preference. Jak jsem ukázala v kapitole 3.3.2 o strategiích výběru, komentáře i kudos mají zásadní vliv na výběr, a tudíž i čtenost povídek a čtenářka tak výrazně zvyšuje dosah textů odpovídajících jejím preferencím.

Kromě vyjádření své spokojenosti a povzbuzení autorky jsou čtenářky i konkrétní v tom, co se jim líbilo. Jedna z často opakovaných strategií je poukázání na to, co konkrétně se čtenářce líbilo. **Je** a **My** přímo doslovně opakují části textu a staví svůj komentář na nich, **Le** naznačuje v úryvku výše něco podobného.

Je: I love just saving a little bit of a fic that I just really enjoy and I copy them and then I paste them into the bar and then paste them into a comment and I built a comment around that, talk about what parts struck me.

My: Otherwise I just keep it to „Oh I loved this“ and you know, positive things, make mark on sentences that were particularly well written.

My: [...] hey, people are reading and paying attention, we liked this point, this point.

Ar: [...] but I might message the author of the fic and say, hej I really like it, I like this part of it.

S tím souvisí jedna ze strategií, kterou zmiňují **Je** a **My**, a to opakované čtení.

Oblíbené povídky můžou číst i mnohokrát. Ostatní respondentky to přímo nezmiňují, ale nepřímo to vyplývá z poukazování na oblíbené části (čtenářka se pravděpodobně musí k textu vrátit, aby mohla sdělit na jakou část textu odkazuje) a používání *bookmarks*, jejichž účelem je právě to, aby se k dané povídce mohla čtenářka vrátit později.

Je: When I reread it I was like, wow this is supr dub con, like dubious consent.

My: [...] or I choose someone that I know writes well and go back to read what I have already read a thousand times

Zdůrazňování a vyzdvihování oblíbených textů může probíhat i na diskuzních fórech ve větších skupinách:

My: we had like friends groups who would discuss *fic*s at length and discuss like paragraf after paragraf what was gorgeous about it.

Z odpovědí je patrné, že okolo pozitivní zpětné vazby existují určitá sdílená nepsaná pravidla. V rozhovoru to pojmenovala **Je**:

Je: I think that constructive criticism was more in a culture of livejournal. But now it dosn't seem to be part of the culture as much. So I tend not to do that unless the author seems really open to it.

Kromě toho, že se respondentky snaží nabízet pozitivní zpětnou vazbu, zároveň se vyhýbají té negativní. Kritiku poskytují pouze pokud ji vnímají jako konstruktivní, a i tu často jenom pokud si ji autorka vyžádá. Případně ji sdělí neveřejně. Čtenářky při tom mají na mysli osobu autorky, které nechtějí způsobit nepříjemné pocity. Zachovávají také respekt k jiné interpretaci, než je jejich preferovaná.

Lo. I do not offer concrete critique – I've done it before, not necessarily in a comment - I would say, you know, I don't think it's necessary to place the derrid? especially if in the notes the person didn't explicitly say that they do want critique . [...] But leaving a comment on AO3 where everyone can see it, I don't know, I find it tucky?

Ar: If I read a fic and there is something that I do not think how the character would have responded sometimes I write something that is kinda like a response to that fic, but again I wouldn't call the author out, it's just my own take.

3.5.2 Aktivní přispívání k tvorbě textů

Čtenářky vystupují v komunitě aktivně ve sdílení svých myšlenek a rozšiřování textů. Existuje škála způsobů, jak se může členka slashové komunity zapojit, od dotazování na doplňující informace, přes reinterpetace a shrnutí textů, přinášení vlastních nápadů v podobě prompts a návrhů autorkám, až po vlastní autorství.

První strategie je aktivní hledání doplňujících informací. Respondentky se v komentářích nebo jiným způsobem ptají autorky na podrobnosti, které v původním textu nejsou uvedené. Tuto strategii zařazuji pod aktivní přispívání, protože samotným výběrem svých otázek směřují autorku (respektive komunitu, pokud komunikace probíhá na veřejném kanále), kam se má další text odvíjet. Výměna s autorkou je interaktivní, takže obě strany komunikace si mohou aktivně rozšiřovat svoje chápání textu. **Le** v rozhovoru popisuje, jak její otázky byly impulzem téměř pro celou další povídku. **Ca** zmiňuje otázky z pozice autorky a potvrzuje, jak jí otázky čtenářky ovlivnily.

Le: I was once on a forum and a woman had written a story and I had a lot of questions about it and she took a lot of time to give a lot of the background or the backstory to it and it was so interesting. We found that while we were chatting a lot of people that have read the story joined in and started reading our comments and asking their own questions and it kind of almost turned into a new story, like a prequel.

Ca: If I get tons of questions on a chapter why he does this and why he simply wont do that, then I have clearly have not done a good job to explain my characters motivations. So I need to do more digging to explain why he is doing it and getting feedback can be a huge part of that and sometimes It can be just an idea „oh I havent thought of that“ that might be fun [...]

Další strategie je shrnování textu. Jako **Je** staví odpověď na zkopírované části povídky, **Am** povídku shrnuje vlastními slovy. Tuto strategii opět řadím do této kategorie, protože čtenářka tak předkládá vlastní interpretaci předlohy (a vystavuje ji konfrontaci s komunitou).

Am: Well yesterday I wrote a summary of a chapter to the author in the comment and she answered in caps lock. You got that exactly right. :D

Ještě více tvůrčí přispívání je předkládání vlastních nápadů. V rámci fanouškovské komunity se tato aktivita ustálila v podobě prompts (kapitola 3.2.2). Čtenářky také

předkládají vlastní nápady k povídce přímo autorce, zejména pokud je publikovaná na pokračování. Některé autorky obdobně přijímají nápady i od svých beta readerů.

Ad: [about a beta reader] and she was like “That should be Bruce, you should put Bruce in this”. So I was like, “OK, I am going to rewrite all this, ok, I can totally do that” :D

Le: I have seen other authors to take suggestions from the comments and elaborate on it to create a sequel or to create a new story.

Am: [as a beta reader] Facts, grammar and if they ask me to and if I am not pushing then I tell my ideas where the story could go, plot, ideas etc.

I zde se zdá, že mezi respondentkami panuje shoda, snad nepsané pravidlo komunity, o tom, že předkládání vlastních nápadů by nemělo být příliš agresivní k autorce. Čtenářky na jednu stranu mohou toužit ovlivnit příběh podle svých preferencí („*why can't they just talk*”). Na druhou se zde opět projevuje respekt k jinému chápání textu, autorově osobě a čtenářky také touží být překvapené. Několik respondentek tak zmínilo, že se snaží být ve svých návrzích vágní – podobně jako u promptu předloží svoji představu preferovaného vývoje a rády se nechají překvapit, jak k němu autorka dojde.

My: Oh yeah, sometimes I write like „oh I think I can see where this is going, maybe“ but I am trying to keep it a little vague, because I don't want to steer with the author.

Ar: I feel like I can comment on Marvel through fanfiction but in a way I can't comment on ff itself. So no I never ever suggest you should have done this. To me it would be like violating an unspoken rule.

Am: I share ideas where it could go but I really try not to say please do this.

Poslední, nejvíce tvůrčí způsob přispívání je vlastní autorství. Při tvorbě vlastního textu má čtenářka největší volnost a možnosti k prozkoumání svých oblíbených postav. To podporuje i přístup komunity, který se k autorství snaží vytvořit bezpečné a motivující prostředí. Co se týče motivace respondentek pro autorství, jako důležitý motiv uvádějí explorační nových témat, která jim ve stávající tvorbě a vliv komunity okolo slashe.

Ar: And then one day I discovered ff on the internet and I was like. Oh, you can do this? You can write stories about characters you love and that was that, I just started writing.

Ad: I made a few friends online and they all wrote, so that made me feel like part of the community and I wanted to join in. [...]. And the feedback can be really addictive.

Ca: Well basically I read it for a long time and kind of decided well maybe I should give something back.

3.5.3 Čtení po kapitolách a v celku

Když se podíváme na některé ze strategií v předcházejících dvou kapitolách, jako je povzbuzování pozitivní zpětnou vazbou, dotazování, návrhy autorkám nebo samotné autorství, jsou ovlivněné dvěma základními strategiemi četní nebo psaní – v celku nebo po částech.

V prvním případě je povídka publikovaná nebo čtená jako jeden celek. Některé autorky preferují tento způsob, aby se vyhnuly tlaku komunity. Díky tomu může být uceleněji zachovaná autorká vize. Buď tím chtějí autorky ochránit svoji vizi příběhu, nebo se chtějí vyhnout tlaku čtenářek na pokračování. Oboje zmiňuje **Ad:**

Ad: I tend to post my fics now in one go, because if I post a work in progress, where people comment along, I mean the comments can keep you going, which can be a motivation in itself, but I feel that's kinda a wrong motivation. I think if you're writing a story it should be yourself that keeps you going, your own vision. [...] and then you get all the comments going "where is the next chapter" and that is kind of pressure of expectations that kills any desire for me to finish these stories.

Z opačné strany čtenářky mohou preferovat úplný příběh, aby se vyhnuly riziku nedokončení textu.

V případě druhé strategie autorka publikuje na pokračování a čtenářky mohou následovat příběh seriálovou formou. Autorce to na oplátku dává možnost průběžně získávat zpětnou vazbu od publika. Takto vzniklé povídky mohou být i extrémně dlouhé. Tento přístup shrnuje **My:**

My: I swear that fic was like 500 chapters long because she updated literally every day. She was that kind of author who really wanted you to guess what was coming. Like oh I see what you've done here, does that mean we're gonna see this character in the future etc. And she really enjoyed that. And you could tell

by the way the story was put out, by the comments that she bonded to, by the format she was using, she wanted that kind of feedback, the active participation in the comments.

Strategie čtení potom ovlivňuje chování čtenářek. V případě čtení na pokračování jsou čtenářky aktivnější, mají příležitost vývoj příběhu ovlivňovat, diskutovat mezi sebou, hádat další vývoj, účastnit se vývoje spolu s autorkou. **My** výslovně uvádí odlišné chování pro povídky publikované na pokračování:

My: „If it's a complete fic a comment at the end but if its a work in progress I generally comment every chapter

My: So I don't wanna steer that because it takes away the surprise. But I will say „oh I see what you did here, is that gonna lead up to this?“

4 Diskuze

Přestože není hlavním cílem této práce provést komparaci recepce slashů s recepcí romantické novely, provedu zde diskuzi se závěry, které získala Janice Radway při studiu čtení romancí ženským publikem a z dostupných informací nastíním možný posun ve významech, které ženy hledají ve své oblíbené literatuře i využívaných interpretačních strategiích, které využívají k jeho četbě.

Práce Janice Radway vznikla v roce 1984. Zaměřuje se v ní na čtení žánru romantické novely, druh literatury učený převážně ženskému publiku a převážně takové publikum jej také vyhledávalo.

Slash se zrodil v letech šedesátých, na rozdíl od romance však nebyl zaštitěn profesionální produkcí a k jeho rozšíření, společně se zbytkem fanfikce, tak došlo až v letech devadesátých. Postupně, ale jistě kolem sebe i tento žánr vybudoval bohatou základnu ženských čtenářek. Některé ženy dokonce romance za slash vyměnily (jako některé mé respondentky). I tento samotný fakt by stačil jako důkaz, že slash ženám nabízí něco jiného, a z pohledu slashárek lepšího, než romantická novela. To, že romance mají z pohledu slashárek nedostatky, které slash doplňuje, však vyplynulo i z mé analýzy, kde se ženy vůči romancím negativně vymezují a to zejména z pohledu obsahu těchto textů. To však nejsou jediné rozdíly, které lze spatřit. Pojďme se nyní na tuto problematiku podívat blíže.

Velice důležitým prvkem, který jsem zmínila v analýze a který slasháčky nejčastěji skloňují, jsou postavy. Slasháčky oceňují propracované postavy, postavy které mají hloubku. Janice Radway popisuje postavy v romancích jednoduše – krásná, inteligentní hrdinka a mužný gentleman. Takové postavy nikdy nemohou dosáhnout ve vztahu takové dynamiky, kterou slasháčky vyhledávají (kapitola 3.1.2). Jednak kvůli své jednoduchosti, která brání vzniknout tomu pravému náboji, a jednak jasným vymezením mužské a ženské role a jasným přiřazením maskulinních a femininních rysů. Postavy ve slashi jsou rovnocenné. Každá má své silné a slabé stránky, mužské i ženské rysy a vzájemně se doplňují. Pečují o sebe navzájem. To není kompatibilní s tvrzením Radway, že ženy “unikají” do romance za účelem identifikace s hrdinkou a získáním péče od pozorného muže, které se jim v reálném životě nedostává.

Nejen, že se zdá, že slasháčky ve slashi nehledají substituci za nedostatečnou pozornost v reálném světě, ale nehledají zde ani možnost úplné identifikace s postavou. Přítomnost dvou mužských postav jim naopak umožňuje neidentifikovat se s nabízenými postavami úplně a zachovat si od příběhu určitý odstup. Tento fakt oceňuje například má respondentka Le, a to zejména v případech, kdy příběh zobrazuje jednu z postav prožívající fyzické či psychické trýznění (kapitola 3.1.1). Zmiňuje zde konkrétně trope hurt/comfort. Přesto však témata ubližování a utěšování vyhledává a jmenuje je jako znaky své ideální povídky.

Pokud porovnáme její výpověď s analýzou výše, v klasické romantické fikci tedy prakticky chybí všechny důvody, pro které čtenářky čtou slash. Charaktery v příběhu jsou vykreslené stereotypně a ploše, v žádném případě nelze nazvat postavy rovnocennými a vzájemně se doplňujícími, utvářející tak romantický vztah, který slasháčky ve svých povídkách oceňují. Podobně se vyjadřují i ostatní čtenářky, pokud mluví o romanci. Rozměr zabývající se novými možnostmi sexuality naprosto chybí, schází i fanouškovská komunita okolo.

Z analýzy tedy vyplývá, že pro slashačky jsou zdaleka nejdůležitějším prvkem slashe zobrazované postavy. Možnost sledovat postavy, které si oblíbily v originálních dílech, rozpracovat jejich charaktery do větší hloubky a zasadit je do neznámých situací respondentky přitahuje. Na první pohled by se mohlo zdát, že se v tomto směru neliší od ostatních skupin fanoušků, kteří „chtěli „více“ nebo „více z“ originálních příběhů a byli ochotni prozkoumávat alternativní konce či zápletky“ (Pugh 2005, s. 19). Zájem mých respondentek však spočívá primárně v prozkoumávání emocionálního života postav a jejich romantických vztahů. Prvek konfliktu, který zmiňují jako důležitý pro příběh, rády sledují z pohledu vnitřního emocionálního rozpoložení postav a tropes, které jmenují jako své oblíbené a podle nichž volí své příběhy odkazují k povídkám se silným emocionálním nábojem. I toto je v souladu s dosavadními zjištěními - „při diskuzi mezi slashačkami na téma slashe vyplývají stále dokola na povrch dvě témata – důležitost rozšíření kánonu a explorační toho, co bylo „viditelné ale odepřené“ a míra do níž, bez ohledu na explicitu slashe, je jeho základem emoce“ (Pugh, 2005, s. 100).

Větší oblíbenost mužských postav v originálu a tudíž i využití těchto postav pro tvorbu slashe má několik důvodů. Oblíbené charaktery respondentek jsou silné, detailně rozpracované postavy, které mají vlastní osobnost a ve společném páru se pak doplňují a čerpají sílu jeden od druhého. Takové charakteristiky vidí slashačky v současné mediální produkci většinou u charakterů mužských, a proto je také volí jako protagonisty svých příběhů. Naopak u ženských postav poukazují na jejich nedostatek. Nejen, že je jejich zastoupení mnohem menší než zastoupení charakterů mužských, ale zároveň je označují jako nerozvinuté, splývající nebo špatně napsané.

Závěr

Předmětem zkoumání této práce je interpretační komunita utvořená okolo slashe, jednoho ze subžánrů fanouškovské fikce. Mým cílem bylo popsat jaké významy nachází ve slashi jeho čtenářky, tedy členky této interpretační komunity a jaké čtenářské strategie při recepci slashe aplikují.

Z teoretického hlediska vychází tato práce z perspektivy interpretivismu, tedy představy, že význam je tvořen v procesu interakce mediálního textu s interpretačními strategiemi čtenářů. Klíčovým pojmem je pro mě interpretační komunita, tedy kolektiv čtenářů sdílejících interpretační strategie, v rámci které je význam vyjednáván. Protože slash spadá pod fanouškovskou tvorbu, vycházím i z fanouškovských studií, která využívají koncept interpretačních komunit ke studiu publik utvářených kolem jednotlivých mediálních produktů, postav a podobně.

Za účelem naplnění cíle výzkumu jsem provedla devět polostrukturovaných rozhovorů se slashařkami sdružujícími se na největším archivu fanouškovských textů Archive of our Own a provedla analýzu získaných dat pomocí metody zakotvené teorie.

Odpovědi na výzkumné otázky jsem shrnula v analytické části. Významy, které čtenářky ve slashi nacházejí především ve vnitřním životě a rozvoji hlavních postav, jejich vypořádáním se s konflikty v emocionální rovině, dynamice rovnocenného vztahu, kritice zobrazování žen a vztahů v tradičních médiích, ale také v pocitu sounáležitosti s komunitou okolo slashe. Mezi jejich interpretační strategie potom patří soustředění se na důležité charakteristiky textu (postava, pairing apod.) při výběru povídek, vyjednávání oblíbených povídek prostřednictvím přímého a nepřímého doporučení a strategie, kterými se samy podílí na tvorbě fanonu. Ty zahrnují upevňování interpretací prostřednictvím pozitivní zpětné vazby a aktivní sdílení svých vlastních interpretací v komunitě.

Summary

The aim of this thesis named *Romance vs Slash: An evolution of reading strategies of female readers* was to describe meanings which female readers of the slash subgenre derive from it, and interpretive strategies they use to create those meanings.

Slash is a subgenre of fanfiction that conceives or develops same-sex romantic and sexual relationships of male characters from original media art. The subject of work study is the public of this type of literature, which is composed primarily of women.

The work is based on the perspective of interpretivism, therefore on the idea that meaning is being created in the process of interaction of a media text with reader's interpretive strategies. It uses the concept of interpretative communities which, in accordance with interpretivism, emphasises polysemic text and individual interpretations of media texts. It perceives the creation of meaning, however, as a result of peer pressure which the so called interpretive community (the group of readers sharing interpretive strategies) creates through the interaction of readers in their respective environment.

In this thesis, slashers are considered an interpretive community formed in the online environment around the subgenre of fanfiction called slash. The thesis therefore assumes that the reader strategies and derived meanings of slashers will show some similarities. The thesis captures both these similarities and differences between each respondent.

I achieve my research goal through study of slashers' reception where I consider other fan activities as a form of reception, not only the traditional mode. I conducted a semi-structured interview with nine slashers about their general perception and acceptance of slash and also about their other fan activities within their community. The conclusion is derived using the approach of ground theory.

The results of the analysis show that the recipients perceive meaning in specific text characteristics and in the existence of the community formed around slash. The most important text characteristic is a well-developed portrayal of main characters and their inner emotional life. The community itself is also crucial in providing the sense of belonging and the space for further exploration of favorite characters. The importance of character portrayal and perception of community are both related readers' interaction and reading strategies.

Použitá literatura

ALASUUTARI, Pertti, ed. *Rethinking the media audience: the new agenda*. Sage, 1999. 224 s. ISBN 9780761950714

BACON-SMITH, Camille. *Enterprising women: Television fandom and the creation of popular myth*. University of Pennsylvania Press, 1992. 338 s. ISBN 0812213793.

BUSSE, Kristina. *Framing fan fiction: literary and social practices in fan fiction communities*. University of Iowa Press, 2017. 264 s. ISBN 1609385144.

BUSSE, Kristina. *The Return of the Author*. In: GRAY, Jonathan a Derek JOHNSON, ed. *A Companion to Media Authorship* [online]. Oxford, UK: Wiley-Blackwell, 2013. DOI: 10.1002/9781118505526.ch3. ISBN 9781118505526. [cit. 27.7.2018] Dostupné z: <http://doi.wiley.com/10.1002/9781118505526.ch3>

HELLEKSON, Karen a BUSSE, Kristina, ed. *Fan fiction and fan communities in the age of the Internet*. London: McFarland, 2006. 296 s. ISBN 0786426403

CARRAGEE, K. M. *Interpretive media study and interpretive social science*. *Critical Studies in Mass Communication*, 1990, 7, 81-96. DOI: 10.1080/15295039009360166.

CERTEAU, Michel de. *The practice of everyday life*. Berkeley: University of California Press, 1984. ISBN 05-200-4750-8.

CHARMAZ, Kathy. *Constructing grounded theory*. 2. vyd. Thousand Oaks, CA: Sage, 2014. 416 s. ISBN 0857029142

CUPALOVÁ, Lucie. *The Slash Factor: Characteristics and Varieties of Slash Fan Fiction*. Praha, 2014. Diplomová práce. Charles University in Prague.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0139-7.

DORFMAN, Marcy H. *Evaluating the interpretive community: Evidence from expert and novice readers*. *Poetics*. 1996; 23(6) 453-470.

DOSTÁL, Ivo. *Divácké zvyky kvalifikovaných diváků*. Praha, 2017. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze.

DRISCOLL, Catherine. *One True Pairing: The Romance of Pornography and the Pornography of Romance*. In: HELLEKSON, Karen a Kristina BUSSE, ed. *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet*. McFarland, 2006, s. 126-153. ISBN 0786426403.

EVANS, Adrienne a STASI, Mafalda. *Desperately seeking methods: new directions in fan studies research*. *Participations*. 2014, 2014(11), 4-23. Dostupné také z: <http://www.participations.org/Volume%2011/Issue%202/contents.htm>

- FISH, Stanley Eugene. *Is there a text in this class?: the authority of interpretive communities*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1980. ISBN 0-674-46726-4.
- FISKE, John. *Reading the popular*. 2. vyd. Routledge, 2011. 186 s. ISBN 0-415-59650-5 .
- HALL, Stuart, 1973. *Encoding and decoding in the television discourse*. Birmingham: Centre for contemporary cultural studies. ISBN 9780704404571.
- HALL, Stuart. *Cultural Studies: Two Paradigms, Media, Culture and Society*. 1980, 2, 57-72. DOI: 10.1177/016344378000200106
- CHEN, Kuan-Hsing a MORLEY, David, ed. *Stuart Hall: Critical dialogues in cultural studies*. Routledge, 2006. 544 s. ISBN 1134881487.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 8073670402.
- HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2012. ISBN 8026202198.
- JANÁČEK, Pavel. *Literární brak: Operace vyloučení, operace nahrazení, 1938-1951*. Brno: Host, 2004. 412 s. ISBN 80-7294-129-1.
- JERÁBEK, Hynek. *Paul Lazarsfeld a počátky komunikačního výzkumu*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1997. 183 s. ISBN 8071843423.
- JIRÁK, Jan, KÖPPLOVÁ, Barbara. *Masová média*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 392s. ISBN 978-80-262-0743-6 .
- JENKINS, Henry. *Fans, Bloggers, and Gamers: Exploring Participatory Culture*. NYU Press, 2006. 279 s. ISBN 0814742858.
- JENKINS, Henry. *Textual poachers television fans*. New York: Routledge, 2005. ISBN 02-033-6191-1
- JENSEN, Joli. *Fandom as Pathology: The Consequences of Characterization*. In: LEWIS, Lisa A. *The Adoring Audience: fan culture and popular media*. New York: Routledge, 1992, s. 9-29. ISBN 0203181530.
- JENSEN, Klaus Bruhn. *Qualitative audience research: Toward an integrative approach to reception*. *Critical Studies in Mass Communication*. 1987, 4, 21-36. DOI: 10.1080/15295038709360110
- JENSEN, Klaus Bruhn. *Television futures: a social action methodology for studying interpretive communities*. *Critical Studies in Mass Communication*. 1990, 7(2), 1-18.
- BLUMLER, Jay G. a Elihu KATZ. *The Uses of mass communications: current perspectives on gratifications research*. Beverly Hills: Sage Publications, 1974. ISBN 0803904940.
- KELLNER, Douglas a DURHAM, Meenakshi Gigi. *Media and cultural studies: keywords*.

2nd ed. Malden: Wiley-Blackwell, 2012. ISBN 978-0-470-65808-6.

KOLEŇÁKOVÁ, Jitka. *Výzkum čtenářek románů pro ženy a jejich vztah k literární romanci*. Olomouc, 2013. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci.

KUSTRITZ, Anne M. *Slashing the Romance Narrative*. *The Journal of American Culture*. 2003, 26(3), 371-384.

KUSTRITZ, Anne M. Productive (cyber) public space: slash fan fiction's multiple imaginary. 2007. *Disertace*. University of Michigan.

EVANS, Adrienne a STASI, Mafalda. Desperately seeking methods: new directions in fan studies research. *Participations*. 2014, 2014(11), 4-23. Dostupné také z: <http://www.participations.org/Volume%2011/Issue%202/contents.htm>

LINDLOF, Thomas R. *Interpretive Community: An Approach to Media and Religion*. *Journal of Media and Religion* [online]. 2002, 1(1), 61-74. DOI: 10.1207/S15328415JMR0101_7. ISSN 1534-8423. [cit. 27.7.2018]. Dostupné také z: http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1207/S15328415JMR0101_7

MACEK, Jakub. *Fandom a text: fandom - subkultura textu : profesionální česká SF a F periodika před rokem 2000*. Praha: Triton, 2006, 148 s. ISBN 80-725-4856-5

MACHOR, James L. a GOLDSTEIN, Philip, ed. *Reception study: from literary theory to cultural studies*. London: Routledge, 2001. 393 s. ISBN 041592650-5

MATHIEU, David a BRITES, M.J.a, ed. *Expanding the Reach of the Interview Method*. In: TURNOVÁ, Zuzana. *Fenomén antihrdinů v současných televizních seriálech: Kvalitativní výzkum recepce seriálu Breaking Bad*. Praha, 2016. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze.

MCQUAIL, Denis. *Audience analysis*. Thousand Oaks: SAGE Publications, 1997. 166s. ISBN 0-7619-1002-6.

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2007. 448 s. ISBN 987-80-7367-338-3

MILNER, Andrew. *Contemporary Cultural Theory*. 2. vyd. London: UCL Press, 1994. 196 s. ISBN 1857281276

McDONALD, D. *Twentieth-century media effects research*. In: DOWNING, J. D. H. Downing, ed. *The Handbook of Media Studies*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 2004, s. 183-200.

MERRIAM, S. B. *What can you tell from an N of 1?: Issues of validity and reliability in qualitative research*. *PAACE Journal of LifLearning*. 1995, 4, s. 51-60.

MORLEY, David. *Family television: cultural power and domestic leisure*. Comedia Publications Limited, 1986. 178 s. ISBN 0906890721

PAVLÍČKOVÁ, Tereza. *Autor a čtenář textů českých deníků: Na kolik projevují čtenáři*

- sklon k aktivní recepci v případě uzavřených textů?* Praha, 2005. Rigorózní práce. Univerzita Karlova v Praze.
- PETTIGREW, Simone F. *Ethnography and grounded theory: a happy marriage?* ACR North American Advances. 2000, 27(1), 256-260.
- PUGH, Sheenagh *The democratic genre. Fan fiction in a literary context.* Glasgow: Seren, 2005. 288 s. ISBN 1854113992
- RADWAY, Janice. *Reading the romance: women, patriarchy, and popular literature.* Chapel Hill: University of North Carolina Press, 1984. 274 s. ISBN 0807841250.
- RADWAY, Janice. *Women Read the Romance: The Interaction of Text and Context.* Feminist Studies. Spring 1983, 9(1), 53-78. Dostupné také z: <http://www.jstor.org/stable/3177683>.
- RADWAY, Janice. *Reading the romance: women, patriarchy, and popular literature.* Chapel Hill: University of North Carolina Press, 1984. 274 s. ISBN 0807841250.
- RADWAY, Janice. *Reading the romance: women, patriarchy, and popular literature.* Chapel Hill: University of North Carolina Press, 1991, ISBN 807843490.
- RAMALHO, Rodrigo a kol. *Literature Review and Constructivist Grounded Theory Methodology.* Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research. 2015, 16(3). ISSN 1438-5627. DOI: 10.17169/fqs-16.3.2313.
- REIFOVÁ, Irena a kol. *Slovník mediální komunikace.* Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.
- RUDDOCK, Andy. *Investigating Audiences.* Thousand Oaks: SAGE Publications Ltd, 2007. 185 s. ISBN 987-1-4129-2269-2
- SALMON, C. a SYMONS, D. *Slash fiction and human mating psychology.* The Journal of Sex Research, 2004, 41 (1), 94-100.
- STAIGER, Janet. *Media Reception Studies.* New York and London: New York University Press, 2005. ISBN 0-8147-8134-9.
- STEIN, Louise Allen a BUSSE, Kristina, ed.. *Sherlock and Transmedia Fandom: Essays on the BBC Series.* McFarland, 2014. 251 s. ISBN 0786490683.
- STRAUSS, Anselm a CORBIN, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie.* 1. vyd. Boskovice: Albert 1999. 196 s. ISBN 80-85834-60-x.
- SURYNEK, A., KOMÁRKOVÁ, R., KAŠPÁRKOVÁ, E. *Základy sociologického výzkumu.* Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-7261-038-4.
- STEJSKALOVÁ, Eva. *Motivace čtenarek slashové fikce.* Brno, 2010. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita.
- TOSENBERGER, Catherine. *Homosexuality at the Online Hogwarts: Harry Potter Slash*

Fanfiction. Children's Literature. 2008, 36, 185-207. Dostupné také z:
http://www.academia.edu/5190683/Homosexuality_at_the_Online_Hogwarts_Harry_Potter_Slash_Fanfiction

TRINKEWITZ, Zdeněk. *Slash fiction*. Praha, 2013. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze.

TULLOCH, John. *Watching Television Audiences*. Bloomsbury, 2000. ISBN 9780340741429

VLAŠÍN, Štěpán. *Slovník literární teorie*. 2. vyd. Praha: ČSAV, 1984.

VOLEK, Jaromír. *Proměny chování publik: Postkritická perspektiva*. In: *Média dnes: Reflexe mediality, médií a mediálních obsahů*. s. 215-233. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. 431 s. ISBN 978-80-244-2023-3 . Dostupné také z:
<http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/view/uuid:74737fb0-c7b2-11e4-b84b-005056827e52?page=uuid:95643950-d269-11e4-97af-005056827e51>

WEBB, Erin. *Slash as Genre*. 2012. Master Thesis. American University.

Internetové zdroje

AO3. Tony Stark - Works. Archive of Our Own [online]. 2018a [cit. 2018-6-23]. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/tags/Tony%20Stark/works>

AO3. Tags. Archive of Our Own [online]. 2018b [cit. 2018-6-23]. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/tags>

MOONBEAM. Fanfiction Terminolgy [online]. 2017 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://www.angelfire.com/falcon/moonbeam/terms.html>

ŠMEJKALOVÁ, Jiřina. Úvod do mediální komunikace [online]. ©2018 ANZDOC.COM [cit. 27. 7. 2018]. Dostupné z: <https://anzdoc.com/jiina-mejkalova-uvod-do-medialni-komunikace.html>

Teze Diplomové práce

SCHVALENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Kalaninová Soňa	Razítko podatelny: <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content;"> <p style="text-align: center;">Univerzita Karlova v Praze Fakulta sociálních věd</p> <p>Došlo dne: 16-06-2016 -1-</p> <p>Číslo: 558 Příloha: _____ Příjemce: _____</p> </div>
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2015/2016	
E-mail diplomantky/diplomanta: sona.kalaninova@gmail.com	
Studijní obor/forma studia: IKSŽ – Mediální a komunikační studia – Žurnalistika (prezenční)	
Předpokládaný název práce v češtině: Romance versus slash – vývoj čtenářských strategií ženských čtenářek	
Předpokládaný název práce v angličtině: Romance versus slash – evolution of reading strategies of female readers	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013) (diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí) 2016/2017	
Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků): Fanouškovská studia jsou stále se etablujícím oborem, který úzce souvisí s obory jako kulturní studia, mediální studia či teorie publika. Jejich předmětem zájmu je fanoušek či množina fanoušků určité (např. mediálně-kulturní) entity, takzvaný fandom. Fanoušek je teoretiky oboru (např. Jenkins, 1992) vnímán jako někdo, kdo je prostřednictvím osobní investice a invence schopen transformovat příjem mediálních sdělení v určitou kulturní aktivitu. Etymologicky pochází anglické fan ze slova fanatic neboli fanatický. Tato na první pohled negativní konotace se k pojmu vázala podstatně dlouhé období. Fanoušci byli vnímáni jako sociální vyvrženci, manipulovatelní hlupáci, desexualizovaní a feminizovaní muži, ale také fanatičtí vrazi (viz Jenkins, 1992: 10; Kustritz, 2003: 3765 a další). Představy podobně negativního vyznění šířila a vytvářela především média. Změna prizmatu a počátek vnímání fanoušků jako hodnotných a mocných mediálních příjemců je spojena s dnes již kanonickými pracemi fanouškovských studií, jako byly: Camille Bacon-Smith <i>Enterprising Women: Television Fandom and Creation of Popular Myth</i> (1992) nebo <i>Reading the Romance</i> Janice Radway . Jedno z nejdůležitějších děl oboru je však od Henryho Jenkinse – <i>Textual Poachers: Television Fans and Participatory Culture</i> (1992). Nejen díky těmto pracím a výzkumům/statím na ně navazujícím se během posledních 35 let významně proměnilo nazírání na fanoušky. Inspirací pro mou práci je především práce Janice Radway, která zkoumala ženské romány, které byly považovány za nízkou literaturu, a studovala, jak ženy tvoří významy a ustavují svou identitu prostřednictvím četby těchto romantických novel. Ve své práci se zaměřím na slashovou fanfikci (povídky s tematikou homosexuálního párování dvou mužů, které se začaly objevovat v 90. letech v souvislosti se seriálem Star Trek a získaly na popularitě, hlavně mezi heterosexuálními ženami), která je dnes, stejně jako kdysi romantická novela, považována za jakýsi „podžánr“ a zaměřím se také na to, jak ženy tvoří významy a ustavují svou identitu prostřednictvím četby a interpretace těchto textů, ale i prostřednictvím vlastní tvorby. V práci zároveň navázím na tradici výzkumu publik (Jenkins 1992, Ang 1985, Katz, Liebes 1990) dle které je třeba se ptát nejen na to, jaká média lidé používají a konzumují, ale především, jak s danými	

obsahy nakládají a jaké významy jim přiřazují.

Téma jsem zvolila hlavně proto, že je v České republice málo známé, avšak dle mého názoru je to zajímavý fenomén, který stojí za pozornost, i když je na první pohled těžce uchopitelný. Nabízí se zde příležitost prozkoumat, proč ženy daný obsah konzumují, ale také jak jej zpětně využívají ke konstrukci vlastní identity.

Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků):

Hlavním cílem práce je zjistit, jaké významy současné ženy (v tomto případě čtenářky a autorky slash fanfiction) přisuzují textům, které sdílí v rámci své komunity (fandomu) a jak tyto významy slouží k jejich zpětnému utváření identity.

Jakým způsobem ženy prožívají četbu slashové fanfikce a jaké významy si odnáší? Jaké významy textům přisuzují, jak s nimi pracují, jaké jsou jejich čtenářské strategie (čeho si všímají, co vyzdvihují, jak se k textům vztahují, popřípadě jakou roli jim ve svém životě přisuzují)? Jak se vůči této literatuře vymezují nejen jako její konzumentky, ale i jako její tvůrkyně? Jak se liší čtenářské strategie dnešních čtenářek slash fiction od strategií čtenářek romantických novel, které před 40 lety zkoumala Janice Radway?

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

Úvod – důvod výběru práce a představení práce

1. – teoretická část

Význam textu (vznikající s interakcí se čtenářem) a meze interpretace (Umberto Eco atd.)

Vývoj výzkumu publik a fanouškovská studia (Jenkins, atd.)

Představení díla Janice Radway a jejích argumentů ohledně čtenářských strategií a interpretací romantických novel

Charakteristika slashové literatury

Porovnání slashové literatury s romantickou novelou

2. – praktická část

Popis cíle výzkumu, výchozích otázek, užití metody, výběru vzorku, způsobu analýzy i etických otázek

Představení výsledků výzkumu

Zhodnocení výzkumu

Diskuse výsledků a srovnání s tvrzeními Janice Radway

Závěr - shrnutí

Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období):

Metody (techniky) zpracování materiálu:

Janice Radway ve svém výzkumu vycházela z etnografického výzkumu čtenářek romantických novel, které se sdružovali kolem jednoho knihkupectví. Posléze s některými z nich uskutečnila hloubkové rozhovory.

Já zvolím podobný způsob. Budu se však pohybovat v prostředí online fór či stránek, kde se fanky slashové fanfikce shromažďují, a kde si vyměňují své názory a komentáře, které budu posléze analyzovat - využiji tedy netnografie a pokusím se toto prostředí popsat. Dále, stejně jako Janice Radway, zvolím minimálně 5 fanynek, s nimiž provedu hloubkový rozhovor.

Zkoumaná fóra zvolím dle nejoblíbenějšího fandomu. K nalezení nejoblíbenějšího fandomu využiji

stránky archiveofourown.com, které jsem využila ve své bakalářské práci při filtraci a hledání nejoblíbenějších fandomů a povídek. Oblíbenost fandomu určím dle množství povídek, které se u něj nachází, a pro tento fandom se pokusím nalézt využívaná fóra, kde budu sledovat komentáře k jednotlivým povídkám a různé probíhající diskuse. Sama se mohu pokusit do diskusí zasáhnout a nadhodit témata, která budou relevantní k mé práci.

Pro rozhovor pak zkusím oslovit nejvíce aktivní členky fandomu, případně autorky nejoblíbenějších povídek.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

Radway, Janice. *Reading the Romance*. North Carolina: The University of North Carolina Press, 1984. – Kniha analyzuje žánr romantické novely s použitím kritiky reader-response, tedy se soustředí na čtenáře (čtenářky) a jejich prožívání literárního díla.

Radway, Janice. *Women Read the Romance: The Interaction of Text a Context*. Feminist studies, Vol 9. No1, pp. 53-78. 1983. – článek shrnující a doplňující knihu Reading romance

Radway, Janice. *Interpretive Communities and Variable Literacies: The Functions of Romance Reading*. Daedalus, Vol. 113, No. 3, pp. 49-73. 1984 – článek shrnující a doplňující knihu Reading romance

JENKINS, H. 1992. *Textual Poachers: Television Fans & Participatory Culture*. *Studies in culture and communication*. New York: Routledge, 1992, 343 s. – Kniha považována za základní kámen výzkumu fanouškovské kultury. (Způsob jakým se tato kultura utváří pomocí přivlastnění a přetvoření produktů masové kultury.)

Oates-Indruch, Libora. *Ženská literární tradice a hledání identit: antologie angloamerické feministické literární teorie*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2007. – Kniha představuje nové přístupy literární teorie a literární kritiky vycházející z feministické a genderové perspektivy. Obsahuje i několik textů, které slouží pro formulaci východisek genderově citlivého přístupu k literatuře.

Ang, Ien. *Watching Dallas: Soap Opera and the Melodramatic Imagination*. Methuen, 1985 – Kniha zabývající se reakcemi publika na seriál Dallas. Co jej činí tak oblíbeným? Kniha shrnuje reakce publika.

Hendl, J. *Kvalitativní výzkum: Základní metody a aplikace*. Praha: Portál. 2005 - Kniha popisuje metody kvalitativního výzkumu. Ukazuje z jakých zdrojů tyto metody vychází, a představuje hlavní výzkumné plány v této oblasti.

Šebera, M. *Vybrané kapitoly z metodologie*. Masarykova univerzita, Brno. 2012 - Studijní text poukazuje na rozmanité přístupy k vědecké práci a přibližuje oblast metodologie. Nacházejí se zde kapitoly zabývající se vymezením pojmů, metodám výzkumu, variantám výzkumu a upozornění na nejčastější nedostatky.

Eco, Umberto. *The limits of interpretation*. Indiana University Press, 1994 – Eco se zde soustředí na limity interpretace. Reaguje tak na to, čemu říká „rakovina nezřízené interpretace“, kdy prý mnoho interpretů zašlo při interpretaci textů příliš daleko a zničili tak význam textu a základ komunikace.

Kozinets, Robert V. *Nethnography: Doing ethnographic research online*. Los Angeles, USA: SAGE Publications. 2010 – Popis metody specificky navržené pro studium komunit a kultur v online prostředí.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Kalaninová, S. *Reprezentace sexuálních fantazií ve slashové fanfikci* (2015) Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Vedoucí práce Jakub Binter. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/163527/>

Stejskalová, E. *Motivace čtenářek slashové fikce* (2011) Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce Jana Koutná Kostínková. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/252576/fss_b.

Trinkewitz, Z. (2013) *Slash fiction*. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Vedoucí práce Kateřina Kolářová. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/download/120133776>.

Datum / Podpis studenta/ky

15.6.2016

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Studentka se mnou práci konzultovala, v tuto chvíli nemám žádná další doporučení.

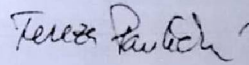
Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Souhlasím s uvedeným seznamem literatury, který se mnou studentka konzultovala a nadále jej bude doplňovat.

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Tereza Pavlíčková

15/6/2016

Přijetí a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMINU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU. A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTIŠKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE VEDOUcí PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Scénář rozhovorů (tabulka)

Příloha č. 2: Slovníček pojmů (tabulka)

Příloha č. 3: Přepis rozhovoru 1 - Ad (text)

Příloha č. 4: Přepis rozhovoru 2 - Am (text)

Příloha č. 5: Přepis rozhovoru 3 - Ar (text)

Příloha č. 6: Přepis rozhovoru 4 - Ca (text)

Příloha č. 7: Přepis rozhovoru 5 - Je (text)

Příloha č. 8: Přepis rozhovoru 6 - Le (text)

Příloha č. 9: Přepis rozhovoru 7 - Lo (text)

Příloha č. 10: Přepis rozhovoru 8 - My (text)

Příloha č. 311: Přepis rozhovoru 9 - Ru (text)

Příloha č. 1: Scénář rozhovorů

Témata	Zaměření otázek
<i>Úvodní otázka</i>	Seznámení s fanfikcí, se slashem a prvotní reakce
<i>Slash obecně</i>	Co se jim na slashi zalíbilo/Proč pokračovaly v jeho čtení
	Co je na něm pro ně zajímavé nyní
	Jak/podle čeho volí příběhy, které si přečtou
	Rozdíl mezi slashem a tradiční romancí / Vymezení vůči tradiční romanci
	Oblíbená / neoblíbená témata
<i>Komunita</i>	Cítí se součástí komunity? Je pro ně důležitá?
	Jaké aktivity v rámci komunity provozují (pohled z pozice čtenářky i autorky)
	Podoba těchto aktivit (pohled z pozice čtenářky i autorky)
<i>Konkrétní text</i>	Objevení díla / Tvorba díla + Inspirace
	Převyprávění díla
	Zaměření na konkrétní prvky (postavy, myšlenka, příběh atd.)
<i>Závěrečná otázka</i>	Jak si představují ideální slashovou povídku/ Co v ní nesmí chybět nebo v ní naopak nesmí být

Příloha č. 2: Slovníček pojmů

V komunitě utvořené kolem slashe a fanfikce obecně se často používají ustálené a slangové výrazy, zkratky nebo jiné pojmy, které nemusí být srozumitelné pro člověka mimo komunitu. Tato příloha obsahuje seznam takových výrazů a zkratk, které jsem použila v textu práce nebo v citacích z rozhovorů s respondentkami. Čerpala jsem při tom z (Moonbeam 2017).

Ace	asexual – asexuální
Angst	odkazuje k příběhům s trvajícím fyzickým nebo hlavně emocionálním trápením charakterů. Většina příběhů s popisem angst obsahuje značný počet charakterů cítících emoce jako je strach, úzkost či smutek. Takové povídky mohou být navrženy pro vyvolání takových pocitů u čtenářů.
AO3	odkazuje k příběhům s trvajícím fyzickým nebo hlavně emocionálním trápením charakterů. Většina příběhů s popisem angst obsahuje značný počet charakterů cítících emoce jako je strach, úzkost či smutek. Takové povídky mohou být navrženy pro vyvolání takových pocitů u čtenářů.
AOB	odkazuje k tropu alternativních vesmírů, kdy charaktery mohou být Alfa (dominantní jedinci – muži či ženy), Beta (běžná pracovní třída) a Omega (submisivní muži či ženy)
Archive	odkazuje ke sběru povídek od různých autorů na jednom místě
AU, Alternative Universe	odkazuje k příběhu ve kterém je často (velká) deviace od zápletky, prostředí nebo charakteru oproti ustavenému kánonu. AU může být jakékoliv, častými variantami napříč fandomy jsou například Historické AU nebo Středoškolské AU.
Beta reading	odkazuje k využívání někoho znalého v etiketě psaní k editaci práce před jejím zveřejněním. Může zkontrolovat gramatiku či překlepy, ale také vylepšit příběh po obsahové stránce. Může zachytit díry v zápletkce, udržet charakterizaci postav a obecně autora vést
Bookmark	prostředek pro uložení povídky na svůj profil na AO3, lze využít také jako hodnotící prvek, dle kterého lze filtrovat povídky
Crossover	odkazuje k příběhům, v nichž se mísí charaktery, premisy nebo prostředí různých fandomů
Dub-con	odkazuje k přítomnosti hraniční ne-konsenzuální sexuální

	situace, ať už naznačené či popsané, v rámci příběhu
Identity porn	příběh, který obsahuje tajnou identitu a zaměřuje se na následky užívání vícera identit
Fanfiction (Ff, Fic)	odkazuje k tvorbě kreativních příběhů zobrazujících charaktery, prostředí, premisy atd. založené na originálu, ale vytvořené fanoušky.
Fanart	odkazuje k originální ilustraci či foto úpravě zobrazující charaktery, prostředí, premisy atd. příbuzné fandomu, založené na originálu, ale vytvořené fanoušky.
Fandom	odkazuje k fanouškovské komunitě hlásící se k jedné TV show nebo jinému kult utvářejícímu médiu, včetně knih, filmů, hudby komiksů či jinému kanonickému materiálu. Termín fandom může být také použit pro odkazování k fanouškům a jejich způsobům, kterými následují a užívají originální zdrojový materiál. Do fandomu patří prezence na internetu i skutečná existence, a je vyjádřena mnoha způsoby včetně webových stránek, emailů, archivů, fanartu, fanfikce atd.
Fanon	odkazuje k jakémukoliv elementu, který není obsahem originálního zdroje, ale je i tak obecně přijímán fanoušky. Jsou to neoficiální detaily. Koncepty fanonu se často začínou ve fandomu převládat a jejich původ je často zapomenut.
Fanzin	označuje magazín nebo jiné periodikum vydávané levně fanoušky pro fanoušky sci-fi a fantasy děl, komiksů, populární hudby nebo jiných populárních zájmů
Fanvid	označuje hudební video nebo montáž stvořenou fanoušky s využitím kombinace klipů z originálního zdroje zasazené do hudby nebo písně
Femslash (F/F)	odkazuje k příběhu rozvíjejícímu romantické a sexuální vztahy ženských postav. Někdy označován také jako "Femmeslash". Cílem je odlišit od běžnější formy M/M slashe
Fluff	odkazuje k příběhům nebo scénámi, v nichž není žádný angst nebo často ani pořádná zápletka. Bývají krátké a sladké s malou hloubkou, ale často uklidňující. Může odkazovat k příjemnému nic nedělání (domesticitě) v komplexnějším příběhu
Gen	odkazuje ke kategorii příběhů, v nichž není žádná romance či sex
Genre (žánr)	odkazuje k jakémukoliv typu literárního tématu, podle kterého lze vyhledávat. Zahrnuje kategorie jako drama,

	romance, horror, angst, hurt/comfort atd.
GoT	Game of thrones - Hra o trůny
H-c, Hurt/comfort	odkazuje k přítomnosti emočního či fyzického angst jednoho charakteru, následovaný emočním či fyzickým utěšením jinou postavou. Správné H/C obsahuje dostatek 'komfortu' aby se rovnal nebo převyšoval množství ublížení, jinak se příběh klasifikuje spíše jako angst.
Het (M/F)	odkazuje k přítomnosti heterosexuálního vztahu v příběhu
HP	Harry Potter
LOTR	Lord of the Rings – Pán prstenů
Kánon	referuje k elementům daným originálem (TV show, kniha, film atd.), ať už se jedná o zápletku, prostředí nebo vývoj charakterů
Kudos	hodnotící prvek, ukazatel oblíbenosti na AO3, obdoba „like“ na Facebooku, lze podle něj filtrovat povídky
Livejournal	internetové stránky, kde lidé sdílí své životní příběhy, poskytují si rady a vyměňují nápady. Utvářejí se zde komunity například kolem společných zájmů
MarySue	originální (autorova) idealizovaná a zdánlivě perfektní fiktivní postava
Mpreg	odkazuje k příběhům zobrazujícím mužský charakter schopný otěhotnění a/nebo odnošení dítěte uvnitř těla
Non-Con	odkazuje k přítomnosti ne-konsenzuálního sexuálního kontaktu v příběhu, který může být naznačen či popsán. Bude jasně nechtěný a nežádoucí a může dospět až ke znásilnění
Pairing	odkazuje k hlavním charakterům zobrazovaným v příběhu v romantickém vztahu. Může být het (m/f), slash (m/m), femslash (f/f) nebo se skládat z více charakterů.
Pinning	referuje k oblíbenému tropu, kdy jeden charakter tajně miluje ten druhý, ale nic neřekne, neboť se domnívá, že ten druhý necítí to samé
Poly ship	vztah mezi třemi a více charaktery
Prompt	odkazuje k nápadu na příběh v naději, že inspiruje nějakého autora k napsání fanfikce na jeho téma. Jeho obsahem může být slovo, fráze, ale i detailní scénář jmenující preferující pairing apod
PWP - Plot? What Plot?	odkazuje k příběhům bez zápletky. Mohou to být vignety nebo častěji čistý sex
Ship = Relationship	zkrácené označení pro vztah
Slash (M/M)	odkazuje k přítomnosti homosexuálního vztahu v příběhu
Tag	odkazuje k hyperlinku klíčového slova nebo fráze užívané mnoha stránkami ke kategorizaci, popisu a označení fanfikcí.

	Uživatelské tagy liší do té míry, do níž fantazie uživatelů dovolí, ale často nebídnou užitečné popisy příběhů a jejich obsahu.
Trope	odkazuje ke konvenčnímu literárnímu nástroji nebo slovnímu obratu, v němž jsou elementy v rámci zápletky příběhu, charakterizace nebo pozadí fanouškovské práce (nebo kánonického materiálu) běžnými koncepty, které jsou publiku známé a snadno je rozpozná. Tropy jsou příbuzné s konceptem kliše, ale nejsou totéž. Odkazují spíše k základním a opakujícím se tématům, jejichž univerzálnost z nich dělá užitečný způsob zobrazení známého konceptu
Tumblr	mikroblogovací a sociální síť
Universe	fiktivní svět, ve kterém se děj příběhu odehrává. Může být originální - využívat původního narrativu nebo alternativní - pozměněný autory fanfikce

Příloha 3 – Přepis rozhovoru 1 (Ad)

(Úvod, krátká rozmluva, etické otázky)

1) Tell me, when did you encounter slash fiction?

2001. I was really into TV show SG1 and I just got internet for the first time so I was just googling to find out more about it because I was addicted to that show, I watched the episode every day after school. So I googled and found FF archive.

I didn't start out reading slash. I was reading purely het FF first like few months. And then there was a slash side pairing which was written so well I just wanted to, you know, find out what else existed about this pairing. So really it was just one well written slash fic that was a gateway.

2) And what did you like about it?

Well I think I found in that fandom, that all the slash FF was the best written. And then I think it opened my mind to homoerotic subtext.

Also at the beginning that was about that sort of inherent conflict already build in, because the societal perception of homosexual relationships. I think conflict in story is a good story. I think on some level I was drawn to the extra conflict. You had characters dealing with different perception of themselves, or dealing with societies views, which makes, in lot of my favorite ships, the relationship more difficult. Because you have disapproving parents or ...

That's how I started, but I think it changed now.

3) And how did it change?

Now I would literally read whatever the most terrific ship is on AOW and it just tends to be slash so ...

4) So how is slash better than traditional pairing or romance?

I think FF particularly ends up being. But slash FF fulfills a need. There is a niche, lot of things people wanted but doesn't really exist in traditional publishing so a community has build up around these ships. I mean there is so much space online there isn't in real life, in real life there is more traditional romance as you find in the shows, but online it's the slash fic and it fills these missing holes. Missing holes, that sounds really bad :D

The problem with films and publishing is that they sell what they know works and what we have is hundred years of traditional romance and they sell it because they know that works. It's gonna be some time before we get slash relationship on the book shelves so until then we go online a because these communities build up around them they get the most content and attract the best writers, the best fandoms support beginner writers like me until we become a better writers and I think it's about the community as well that makes it ... better.

I mean come on, there are so many great novels online and they are great, FF so well written and ah, they fit what you're craving, you can find anything you are in the mood for, especially if you're upset about a film or tv show and the characters you already love, so you're biased to love the FF

I like FF especially where I feel there is something missing in canon. I wanted to see something happen and it didn't or when these two actors have amazing chemistry together and the writers just don't explore it.

5) So how do you choose which story you going to read?

I think it depends on the fandom I am interested in in the moment. I am a fandom butterfly. I hop between them every few months. I am really addicted to one show or a book and I have to read everything about that for a few months. And if there is chemistry between two characters that catches my eye I look for that pairing. But in the others I am not bothered by what I ship so I just go through fandom to fics that have many kudos or bookmarks and let the good writing convince me for some ships. Depends on the fandom. For example, Teen Wolf. There is not much Stiles and Derek in the tv show, but in the fandom, it's everywhere!! :D

6) Yeah :D I noticed that too. Do you have some topics you like more than the others? Or is there something that would discourage you to read the story?

I dislike teacher/student fics. I find them heavily unrealistic. There's definitely many stuff I don't like, like mpreg and it's usually because one of the characters gets overly feminized and out of character and it's kinda gross. And I am not heavily into erotica. I go more for a plot. I love a good plot.

7) OK. And how did you get to writing slash?

Ah, yeah. Originally it was Harry Potter fandom. I made a few friends online and they all wrote, so that made me feel like part of the community and I wanted to join in. I knew how happy reading fic made me and I always write anyway, I am kind of a compulsive writer, so it made sense to give it a go. And the feedback can be really addictive.

Also, fanfiction is easier to write, because you already have the characters in the world set up and the world roles. So you can write quickly in that framework and I think it really helped me, because I always wanted to write original fiction, but I always felt unconfident, because I didn't trust my writing skills, per se, so I was mostly making my original characters in my head. So the ff gave me the save space to practice my skills. It makes me a better writer, it made me a better writer. Now I am writing more original.

So you evolved :D

Yeah, definitely :D

8) And what about that story you wrote (name). How did that come to be?

I was part of the reverse bang. And I saw this piece of a comic strip. It was just Tony hiding from Steve while he was visiting his grave. And I really liked the art, it was super pretty and one of my favorite thing to do in ff, thinks, that I like the best, that interest me, are anything with identity hidings and anything with big secrets and conflict. I like conflict. And secrets have so much conflict build into them. And this piece of art was the only one I wanted so I bid for the piece and I got it. And then the moderators emailed me who made it and it was Petite Madam, who was one of my favorite artists in Supernatural fandom, and is my favorite, she is really talented. And I just remember thinking, that I have to write something amazing, not to let her down. So I had 5 weeks to write something and she gave me second piece which was the characters meeting in the dark wood and looking angsty and angry. And I tried to use these two scenes and plotting this entire story :D I've actually written a story this long before, in a Charmed fandom, and it took me over a year. So I knew I could finish story that long, but I only had five weeks. I thought it was a little crazy to write 100 000 words in five weeks. Half way through Petite Madame sent me more art and I though "how am I going to fit this in".

9) So there was this little cooperation. She gave you an art and you wrote a ff about it.

Yeah, it was fun and it ended up really cooperative, because I wrote a bit a she did a bit more art and then something in story was based on the art.

10) And did you discuss the making of it with someone else?

I had a no 1 beta reader, my best friend, and she literally begged me for every new chapter so she could read through it and check. And I always intended to write a different character, it was supposed to be Black Widow to come in later, to figure out that Tony was faking early, and I send her about first 40 000 words and she was like “That should be Bruce, you should put Bruce in this”. So I was like, “OK, I am going to rewrite all this, ok, I can totally do that” :D And it end up being one of the best story lines, so I give her 12% of a credit :D

11) :D So gracious of you Mr. Stark :D So what part are you the most proud of?

Well it was a very tricky plot to write and too many hints to put in right order and I learned a lot about delaying payoffs and making sure that the identity was revealed in the most dramatic way possible and I think that my writing got a lot better just from that one piece. I was actually surprised that many people liked the romance because I was putting forward the plot, but they were buying it, so :D

12) :D And if you could pick one part of the story, which would you say was the best?

I was always pleased when I got to the end of chapter 7. The part when Steve came back and Tony was dead. This was the big payoff of the premise, which was quite satisfying. And then the big identity reveal, when Tony revealed he was alive, that was also very satisfying.

13) If you could now summarize the story for me. Pretend I have no idea what is it about.

I would say it’s about Tony Stark is being getting death threats and in order to figure out who’s doing it he fakes his own death to avenge his own murder.

14) And is there some message you wanted to share? Some deeper meaning you wanted the readers to get?

No, I just wanted to write a big identity romp. I was in it for a good time and I wanted it to be dramatic angst, to see Tony pretending being dead a Steve being smart asshole. I don’t think there was any meaning I wanted to share I just wanted to have good identity superhero romp.

15) And what about the comment under the story? Were you reading them when you were writing the story?

No, I posted the whole thing at once. And after I read the comments I cried. It was such a big thing and overwhelming a so many people were nice.

16) Do you remember some concrete comment?

One person said, that they worked in publishing and that it was up to publishing standard.

And I am still very flattered. Some people also liked the art and it made me so proud that I could work with such a great artist. And people who left like 5 paragraphs comment, that made my day. I was like literally high :D It was very validating. I spent two hours a day writing this story for five week, but I was thinking about it all the time.

17) And the two main characters, Steve and Tony, how would you characterize them? In your story.

In my story Tony is a little bit self-deprecating, smart, narcissistic, he's gotta be the smartest person in the room, little nihilistic, self-destructive, always try to do right things, like Tony Stark has a heart, that is the hard part of his character.

Steve is really placed on his perceived always good, always do gooding, righteous, moralistic. I like the quirk, the pranking side of his personality, sarcastic, which I think lot of people miss, but Steve Rogers is a little troll :D and I think at heart he was always being good and moral but also is a little prankster. And I think this side of his in not as often brightened as I would like.

18) Do you see them like that in canon as well? Or is this your own little adjustment?

Yeah, I think that is how I see them in canon as well, although every time I write Steve in fanfic I feel like I am writing him differently. So I think that is just my way of exploring how a character that is seen this quite straightforward by a lot of fandom is actually... he's really multifaceted, much deeper than you might perceive at the first glance, if that makes sense.

And I love writing Tony, because he is so flawed and narcissistic, arrogant, but it is his good heart that wins over. Ultimately he doesn't have one but yeah. I love him.

19) And what about their relationship, how would you describe it?

Mom and dad :D I like tv shows where cast become like a family and with avengers you got Steve a Tony naturally fall into the mom and dad archetypes. Also they complement each other, play to each other strengths.

20) Have you ever written a story that someone asked you to write?

Oh, I think I have, let me take a look at my profile. At the spidertorch week, there were a lot of prompts people were asking for.

Yeah, Leverage and Sharknado crossover, because someone asked for it. And I was really intimidated, because Leverage is a show about two criminals and Sharknado is terrible. But it ended up being one of my most favorite thing I've ever written. I think that's why prompts are good, they are really challenging and get you out of your comfort zone.

21) And do you perhaps join some forums or discussions about stories or fandoms?

Some forums that still talk about the canon itself but I have like a few close friends, also writers. I mean, for me I ended up making few friends in the comment section, because either I comment on theirs or they comment on mine. This is a good place to find friends, which sounds weird, but because, you know, you already like a couple of same things, so it's a good starting off point. I was in a chat room about Steve and Tony a few times but it was kinda creaky so I stopped going.

22) And when you're writing, do you like people commenting on your story while you go?

I tend to post my fics now in one go, because if I post a work in progress, where people comment along, I mean the comments can keep you going, which can be a motivation in itself, but I feel that's kinda a wrong motivation. I think if you're writing a story it should be yourself that keeps you going, your own vision. But also if you start posting chapter by chapter, which I've done it in other fandoms. I had to abandon two of my accounts, because I was posting works in progress and getting comments every chapter but I get to the certain point in the story, like two thirds way through, usually before something fun was about to happen and something would happen in real life or I would fall in love with a different show and my motivation to write that fandom was gone, and then you get all the comments going "where is the next chapter" and that is kind of pressure of expectations that kills any desire for me to finish these stories, so I have to post them finished or they won't get finished. One of the best things about FF for me is that it is for free and for fun. Any sense of entitlement from readers just turns me off, cause I am doing this for free I am doing this for fun and I am sharing because possibly I am addicted to a feedback, but I am not sharing this for payment.

I mean, the more people would demand the chapter or sequel the more happy I get. It was fun getting the feedback, getting the suggestion where you can to take the plot and when someone suggested something and you put it in and you say in the notes "because of this user I named this character after you" they may be thrilled and it's such a nice feeling, you know you made someone smile extra hard that day. But in the end on one end the high of the validation and the other the pressure when you can't produce the chapter on demand and it wasn't worth it for me personally.

23) But sometimes you did find the comments helpful. It happened to you, that you used the comment in your story.

Yeah, I mean if it's something small I can add or I really didn't know where to go with the plot, when I got myself into a corner a couple of times yeah it was helpful. But mostly if I could put a reference to a reader who I knew would smile at the joke so I put the joke in for them.

Just after so many failed works in progress I know that the way to motivate me is to keep it secret until it's done and then I dump it on the internet and run away and don't look at my computer for 24 hours :D

24) And from the point of view as a reader, have you ever written a comment and helped another author?

I think a couple of friends have made a joke and they made relating reference in later chapter just to make me smirk. But otherwise I think only if someone asked for help "what do you think I should do next", or "I've got this two options" and I joined in to vote. A lot of times I find comment for me personally that it's kinda a wrong way, I think sometimes it's too late and all that you're gonna do is damage the authors own artistic vision.

25) Ok, last question, if you could describe me great slash fiction story, how would it look like?

It would be really ploty, there would be secrets and action and identity hidings with friends and family elements, something to play with dynamics, where people find each other and

have to be together or want to be together in the end. I like conflict, I said that about couple of times. My favorite kind of relationship is first time, so I would actively look for first time stories, cause I like them getting together more than the established relationship stories. I mean there is more conflict inherent in getting together, once writer have couples together it's more difficult to find the story with the amount of drama that I am working for, but they exist.

And paragraphs breaks, my ideal story would have paragraphs breaks. Some readable formate. And some element, that shows me, that the writer gets the characters. Some level of personality and authenticity and the dialog, I mean I don't need it to be 100% spot on and if it's slightly out of character I it fits in the context of the story I buy it, but there still should be enough clues, that it's FF not original. That you did not just copy and paste the names and ..

(Poděkování a rozloučení)

Příloha 4 - Přepis rozhovoru 2 (Am)

(Úvod, krátká rozmluva, etické otázky)

1) How was your first meeting with FF, and slash concretely?

First FF was in 96 I think. A friend introduced me to Sailor Moon. And slash fiction, well, there always have been some kind of romance in the stories and I kind of ignore it.

2) So you don't like romantic stories?

Not much I just sort of read past it in order to get to the rest of the story. But I do like it as a goal for a characters and it causes a lot of emotional moments for the characters.

3) And could you perhaps see some difference between clasical relationship and slash?

I think a person writing slash would be more likely to write in an activist way or a way it adrees it as political issue as well as other issues that come with relationships.

4) So you see in those stories some deeper meanings?

Yeah, for example when supreme court came with decision for same sex marriage nationwide a lot of people were writing about that.

5) And what more do you find interesting about it?

Well that there is that one more problem to solve, the social issues, the political issues. But you could pretty easily find that in a non slash too. Also in ff we are dealing with richer cast of male characters than female characters in the fandom to begin with. So there is more men to choose from and people might be if they have preferences, even if the preferences were completely random, there is just more male characters to choose from.

6) How do you choose stories you are going to read?

Almost all stories I read these days are Avengers ff. I don't know why I stopped reading anything else. I used to read fantasy novels. Then there was a road from blogs where were suggested HP ff, Hary Potter and the methods of rationality, and that author recomended sci-figirl as a good one and I started reading her and then I don't think it took very long before it were exclusively Avangers. I tis the largest fandom on AO3 so there is a lot to choose from and I like the characters.

7) And do you have some favorite topics? Or something you dislike?

Everyone is now in the tizzy about a civil war and I just love those stories. People are taking sides and I think the fandom itself hates that people are taking sides, but I love people writing stories where they explain why they are taking their sides.

8) And do you comment on stories?

Yes, I try to comment.

9) And what do you usually write?

Well I make effort to be positive. I see it as practicing for my own writing so I try to write good comments. I try to find what my favorite paragraph was or I quote the author back at

themselves and write some thoughts. Or if I can't find many thoughts I try to dissect it as an intellectual exercise and hope the author would enjoy it.

10) And do the authors respond to you?

Well yesterday I wrote a summary of a chapter to the author in the comment and she answered in caps lock. You got that exactly right. :D

11) Do you share ideas you have about the story with the author?

I share ideas where it could go but I really try not to say please do this. I try to express it as that I could see an AU where this happens, or when I am feeling really inspired I basically write the next chapter for them, but I am trying not to do that either.

12) And do authors work with your ideas?

Yeah, that happens. Most recently it was DLS, they specifically say they are taking prompts. So I wrote a prompt for them and they decided, that it really works for the next chapter they were doing mixed with about four other prompts at the same time.

13) Do you have experience with writing?

I write, yeah. But not much lately. I beta for people, so if someone mentions that they are looking for a beta and I want to make sure that the story goes somewhere so if they want I will proofread and comment on everything.

I think I am pretty heavy commenter. The commenting column off to the side is overflowing. Facts, grammar and if they ask me to and if I am not pushing then I tell my ideas where the story could go, plot, ideas etc.

14) How did you find a story (name)?

I probably searched on some random term. And it popped up. I think I started reading it when it was little more than a third done. It probably had high number of kudos and it was a story that featured Tony Stark heavily. I love Tony Stark.

15) Could you summarize the story for me?

It has a High fantasy aesthetic, but it doesn't really have magic, so it misses the fantasy part of High fantasy. Tony is a king who is at war and he builds weapons for his own country, but he is very self-centered until his advisor, Obi, betrays him on a journey and he gets captured. He half rescues himself but he can't get back to the capital of his country and he gets recaptured by the opposing force by the form of the other Avengers that don't know he is the king that they are fighting against. They decide to take the enemy soldier who they don't know is a king back to their camp a travel along the way before they started to realize this guy is being targeted by the third force maybe they should let him go to the capital to warn his people about the third force.

16) What was the best part for you?

The moment when Steve yells „the ships burn the ships“. Or the moment when they are climbing the rock wall to keep watch and have an argument about kingdom.

17) And what was so memorable about them?

I don't know, those were the ones that came up when you asked. The ships moment, it was

an unexpected turn. Because Steve had sort of worked out the mystery at the back of his mind but it wasn't shared with the reader yet, so it was revelation for the reader. And there were moments earlier in the story where you could have almost worked out in the story.

18) And you said you saw in the slash stories deeper meanings. What did you see in this one?

I don't think there was anything in this one that was inherently slashy about it. Because its another world that accepts same sex relationships they don't deal with that in the issue. They could rally gender swap both of them and it would not to change anything.

19) How would you characterize the two main characters?

Tony has the bigger character development arch. He goes from pretty self-centered a believing that he is doing a good job as a king to realizing that he's let everything slip, he had no oversight over a lot of people that he thought he could trust and he actually couldn't. He spends the story deciding whether to trust the avengers or not. And Steve he starts out thinking that he knows the king even if he never met the king. But the king has killed his village and he blames him for that and when he mentions this to tony, tony accepts the blame because he did failed in oversight and the village died and the village was his responsibility. So Steve arch is more realizing that just because no that's not right, I was about to say that just because someone deserve the blame doesn't mean they are bad person, but I think that once he decides that Tony is not a bad person he refuses to let Tony accept the blame anymore.

20) And how would you describe their relationship?

On Tonys part obsessive. On Steves part kinda bewildered and very stuck on the social difference between them. And the resolution. I don't think Tony stops being obsessive. And Steve accepts that there can be a place where he can raise in social status and they can be almost equals.

21) And do you think author is keeping them canonical?

Its hard to say if a marvel character is out of character when there is so many universes they are in. It is more heavily the movie universe.

22) What would a best story for you look like?

There would be politics and mind control and a lot of people hating themselves or each other and not necessarily resolution.

23) And if it was meant to be a slash story, would it be different?

No

24) You don't care what relationship there would be.

I don't care.

(Poděkování a rozloučení)

Příloha 5: Přepis rozhovoru 3 – (Ar) (Úvod, krátká rozmluva, etické otázky)

1) When was the first time you encountered slash?

I think a first time I read it was accidental, I had no idea what I was getting into. I was probably 12 or 13 and at the time I didn't actually know what homosexuality was. I was raised in a very conservative part of the US and that was not a thing anybody talked about. The first time I actually sorted it out I was pretty old I was 24 maybe.

2) And what did you find interesting about it?

Well I was reading ff this whole span of time but I had been reading het pairings. I knew that a slash fiction was out there but I've never been personally interested in it. And then a friend, an author who I liked and admired very much, recommended slash pairing to me and said that the writing was really amazing and she personally was disappointed, because she liked heterosexual pairing in that fandom, but she liked the story so much that she recommended it anyway.

So I went and read it and quite liked it. And afterwards I read everything by that author and then it was like, ok I actually like this pairing so I'll keep reading it.

3) And did you stay with this one pairing or did you find another pairing you liked?

Yes. I originally started reading Steve/Tony, but I wasn't so married with canon with Marvel. I felt like there was a lot more freedom with what you could do with Marvel than what had been allowable to my mind in other fandoms I've been in. So I started branching out and I read Steve Rogers sleeping with every avenger actually :D

4) So you have some typical characters you like?

Yes, I am generally drawn to what you would characterize as lawful good character. Characters who are really trying to do good and have a fairly rigid moral structure, because I like to see how that character navigates his or her strict moral structure when they are essentially face up against places where morality doesn't work.

5) And when you read slash, do you see something different about it compared perhaps to traditional romance?

If the fic brings up a question of homosexuality. I think that might be a key difference. Some of the fiction in Marvel fandom at least can be about either Steve or another character realizing „oh I have feelings for this character, but I thought I was straight, but apparently I may not be“. So there are stories that are specifically about that realization and that is a thing I think you never see in heterosexual romance, because it's the default, right. But if you are outside of the coming out of the closet story, than I think they tend to share a lot of characteristics with heterosexual romance.

6) How do you feel about that missing female element? And male replacement.

Complexly. To a certain extent, I think a contributing factor of this is that female characters are less fleshed out in source media. They're often there as a tool or an object rather than a person, so it takes more effort for fic writers to invest in them. In fandoms

with more female characters or primarily female characters, I know that M/M is often a much smaller percentage of the fandom and that F/M or F/F relationships are often more evenly represented. That said, I don't think that's the only contributing factor. I think we've (and when I say we, I mean the female-identifying fic community) been taught through our culture to have a little (or a lot of) self-hate, and that comes out when we write fic, especially in younger writers. I think as writers age, they begin to see the world more complexly and question their own actions and assumptions, but that still doesn't make up for the way female characters are treated by fandom. It's a problem that exists, and I think about it a lot, even while I continue to enjoy and contribute to the medium.

7) How do you choose characters to slash, what makes you think that they will be great together?

At first, it was primarily through that gateway, as it were, that a friend recommended. I was reading Marvel Steve/Tony, so I kept reading Steve/Tony. Now, to a certain extent, it still comes down to the two main male characters in a source, and the fact that they have the greatest amount of screen time (and by extension the greatest amount of chemistry) together. But in films/shows where I find the two main male characters disengaging or flat (like the Justice League) I'll look farther afield or look at non-M/M slash or poly ships.

8) So you do femslash as well?

Well, if the characters have good dynamics, but you know, if you want to write female/female slash story you have very little to draw on, but if you wanna write a male/male slash story well there are 5 men in Avengers.

9) When I say "great pair dynamic", what do you imagine?

Fast repartee and synergy (ie. the ability to read each other's minds essentially.) I also prefer to see fics where they learn to support and understand each other, even if their initial relationship is an antagonistic or rough one. I want to see them able to communicate openly and without judgment.

10) Ok, and do you perhaps see some difference between relationships with traditional pairing and slash pairing?

I personally don't think so, outside of a societal factor. It boils down to how the author addresses homosexuality or bisexuality or any other sexualities that aren't normative. But if you are talking about a meet cute person, like there is a person working as a barista and a cute customer comes in and they strike up a romance, to me reading that there is essentially no difference between how it would be portrayed if one was a male and one was a female versus how it would be portrayed in the slash romance.

11) How do you choose stories you are going to read?

Almost exclusively on recommendation. I don't usually surf through any pairing listings on AO3. I like to be in a huge fandom, because if you want a Marvel fic you're never gonna run out. My to read list is hundreds of thousands of words long and I would probably never finish it. One of the authors I admire writes another fandom that's very small, so I watched the movie the fandom is based around the Evil of the night so I watched the movie and I read the book and then I read her fic a through that one I just

dowed right in, because there is such a small number of ff, relatively speaking, there is only 700 in that pairing. So that to me feels much more manageable, but if I am looking at like Steve/Tony pairing in Marvel, that's tens of thousands of ff, so I usually go on recommendation on that.

12) And when do you usually find the time to read it?

I usually read fic at night while I'm winding down before bed. Since my recs are almost all slash, my default bedtime reading is usually slash.

13) And do you have some favorite topics?

I tend to gravitate towards h/c genre. Someone gets hurt, someone else comforts them and that could be either being physically injured in battle or some sort of psychological trauma. I really like stories about PTSD. That sometimes makes me wonder what that says about me as a person :DEven myself, when I sometimes write fic I write about men and women who are dealing with PTSD after getting home. Sometimes I like fluff, but sometimes it can get repetitive and redundant. But I think those I my two go to type.

14) And something you dislike?

I dislike fics that have character death. I don't wanna read about characters I love dying. Anything that has any sort of rape element I usually avoid although I read them in the past. If its by an author I trust, Shinela, I admire her work and when she put up a fic that had to do with rape I read it anyways because I essentially trust her to handle it well. But mostly those are my two big no. I think I used to be more close minded to different genre, like I never used to read anything that had to do with male pregnancy and sometimes it still freaks me out, but I can see the appeal of it in the certain way, but at the same time the feminist side of me says if the males can have pregnancy than what does this mean for the women of this world and usually it means they disappear entirely. Those kind of fic often don't have women in any center role, which is also true about most slash fiction but still

15) Do you write comments for fics?

I do, sometimes. Not usually for short ones. If its longer I try to leave a comment and if I finish a fic I always leave kudos. If it's someone I had a correspondence before I might not leave the comment on the fic but I might message the author of the fic and say, hey I really like it, I like this part of it.

16) And if you have perhaps some good idea where the fic in progress could go or just some wish, do you write it to the author?

No, it's such a weird thing. You know there are people who read fanfiction of fanfiction but for me it's a very different feeling if I am corresponding with this person who made this, like 900 000 word fic, like word of a novel, but they did it for free, not for distribution, just in their own time because they loved the pairing so much and wanted to put it up on the internet for everyone to enjoy and for me that is a different kind of interaction than if I go to see a Marvel movie, which was made by hundreds of people and cost millions of dollars and is making millions of dollars. For me there is a different feeling there. I feel like I can comment on marvel through fanfiction but in a way I can't comment on ff itself. So no I never ever suggest you should have done this. To me it would be like violating an unspoken rule.

17) Not even writing a prompts?

That I will do if someone asks. If the author specifically requests it. Says that he is in the mood to write something and to give him a prompt, that I will do. But not like, hey here's the thing and then I would request more. I don't do that.

18) Ok, you know I just know of some authors who sometimes get into the tough spot and sometimes the readers help them out with some suggestions and they are thanking them ...

Personally on my own fic, when that happens, sometimes, first think if someone suggest something and I like the suggestion, I message to ask if it's ok to use this idea and if they say yes I might use it, but I am not looking for it. And a lot of time if it's long and have it all already set up in my head I would just ignore it.

19) I'll go back a little bit in our conversation about no women in a slash. Why do you think that is?

I think there is a lot of factors and that there have been studies on this before. I think the biggest factor is, when you look at the media that is produced for us to consume, there is few women. When you look at the avengers, there is only one woman. So even if you want to write female/female slash story you have very little to draw on, but if you wanna write a male/male slash story well there are 5 men in avengers, it's a heck lot of easier. I think that is one contributing factor. And I remember, not a long time ago, few years, the AO3 did in their periodical section someone actually did the math, and in the fandom where is more girls, like Gilmore girls, there tend to be more female pairings and more female featured, because they are the main characters. And another thing is that I think for a lot of people who read and write slash we tend to feel like we are on the margins. I know lot of us are nerds, lot of us queer, lot of us are people of color, and so I tend to think of ff as a way of course correcting normativity. And one of the easiest ways to course correct normativity is to deconstruct romance, and if you are deconstructing romance, I mean male character and a female character, I think it goes back to what I said before, there is just so little about a women, that you have to work with, she is much less flashed out character then a men and so I think you would gravitate first to him when you are thinking how you can change a story line is to make him gay. And then whether or not there is a little element of self-hatred or woman hatred, possibly. I mean we all take more or less on the culture we are part of and part of our culture is mysoginistic, so it may well be that there is that factor too.

20) How did you get to writing slash?

I was writing even before I discovered what the heck ff was. And then one day I discovered ff on the internet and I was like. Oh, you can do this? You can write stories about characters you love and that was that, I just started writing. I am trying to write now, but it's not easy. So it was not necessarily that I was drawn to writing ff as I was drawn to writing.

21) And what kind of stories do you like to write?

Similar what I read. Like I said I like exploring PTSD and what it can do to a person. Shame is another thing I guess I write about. Because if you have a strict moral code and you break it in spite of it something bad happens I think that tends to make someone be ashamed of themselves so like that feeling and overcoming that feeling. And then I also

like to write about found family. Someone who is alone and maybe doesn't necessarily have any relatives but somehow manages create a family unit anyways.

22) Where do you get inspiration?

Sometimes from the prompts online but more often from an outside environment. One blatant example is that I made plans to meet my friends for dinner and none of them showed up and none of them texted me so I then wrote a story about the same thing happening to a character and then essentially the healing process, other characters feeling bad for him and moving in to make him feel a little bit better. That is probably the most blatant thing I wrote in some time :D I also sometimes write against something. If I read a fic and there is something that I do not think how the character would have responded sometimes I write something that is kinda like a response to that fic, but again I wouldn't call the author out, it's just my own take.

23) Do you discuss your work with anyone?

Yeah. Some of the writers I correspond with and who I worked with in the past. If I am stuck somewhere I talk with them and ask them to read things over, although I never worked with a beta, I am a little bit too protective of my stuff for that.

24) Does someone influence your work?

I have few writers I admire who I would aspire to write like. One of the big name fans in marvel is Copperbadge, and I really admire his writing and would like to write more like him. I am also a huge fan of Neil Gaiman and would very much like to write like him. Holyblack, another person. And except from being a student I am also a literature translator, so there is a Japanese author, Shivasaki Tomoka. I really admire her writing.

25) How did you pick the story (name)?

(name of the author) is one of the authors that I just follow . I have started following her because of one story, and when this one (name) came up I was reading it as she was posting it. She is also usually the one I comment on when she posts something.

26) Can you summarize the story (name) in your own words?

It's a semi AU where Steve is an artist and they meet at the gala. And Tony approaches Steve and they end up dating. It's very different from the rest of her work, because it's very fluffy and there is no outside source of danger from any villains or injuries or stuff like that. It's just much about their romance and how they get together. And I specifically have a thing for a man on a motorcycle so I know I said something about that, because Steve rides a motorcycle there.

27) And what about a title? What does it mean for you? Does it fit the story?

I think it fits in a way. It's a more of a elusive title then literal one. I think it's about putting all your cards on the table so in that way I think it fits. Personally for me titles are always really hard so I think it actually one of the things that I tend to totally disregard when I read a story. I usually remember them more by what happens in them then by what they are called.

28) What did you like the most about the story, what were the best parts?

It was just a lot of fun. And I also like mutual pinnings. Just two characters who very seriously want to get together for whatever reason, usually major personal hangups, are just holding back and that kind of element of the slow raised romance I enjoyed.

29) And do you remember some specific scene that you liked?

Obviously the motorcycle scene :D and then there is a scene where they are dancing that I enjoyed a lot and I think it comes from knowing the character Steve Rogers and the fanish associations that fandom has with him and dancing, something that's very special for him and he feels awkward when he is doing it, so I remember the dancing scene.

30) And how would you characterize Steve and Tony in the story?

She tends to.... They are both stubborn men, which is not just limited to her characterization, I think that is a common trait that fans choose when depicting Steve and Tony. But stubborn at different ways. And because of the comedy of the errors, because there is the initial assumption about prostitution and how that affects them I think that means that in the story Tony is usually kind of agonizing over the fact that he has lied and he doesn't know how to get out of it, and Steve is like, I think we both like each other, what's going on here and he is acting so weird. So yah mutual pining and both of them being mutually stupid.

31) And do you see some authorial changes from the canon in the characters?

Yeah, I mean, this happens to me sometimes if I've been in the fandom long enough. I kinda forget about a canon. What I end up remembering is what fans chose up to depict. So we have no verifiable evidence from the movies that arc reactor is painful for Tony but at this point most of fandom has decided, of course it is because it's a giant thing sitting in his chest. And the same thing for Steve Rogers. Steve generally tends to be very different from how he is portrayed on screen. I mean he is incredibly repressed and he is a very hard man. He doesn't smile a lot, he doesn't open up easily and I think the fans have peeled that apart. He is only the shy, blushing, bashful boy when he is in the presence of Peggy and never any other time. But that is the tiny little tidbit that the fans have grabbed on and said whenever Steve likes someone he is liked this and when he is around someone he likes all the time, he will be like this all the time. So I think the softness is completely fans creation. And it's visible in this fic too. Steve is pretty soft, gentle character and I don't think it's necessarily from canon.

32) And how would you describe their relationship?

Well it's a getting together fic, so it's a mutual attraction, of both romantic and sexual nature and its two of them exploring the mutual attraction but that's where it ends. Like a lot of romantic comedies and when the guy and the girl get together, that's the ending. So I don't know how much you can tell about that relationship beside the initial spark.

33) And could you describe me the best slash story for you?

That depend on my mood, I like different thing at different time, but I can say like elements of some of my favorite stories. If we speak about Steve and Tony, one of them is Steve as a caretaker, I like to see him take care not only of Tony but of his team as well. He is the captain so it's essentially what he should be doing. But in fic you can get a more domestic picture of that than the military one. I really like a trope in Marvel that's called identity porn. It comes from the comics. Somebody is a masked superhero and so nobody

knows their identity and you end up getting one person in the romantic pairing who may be attracted to both, they might like the normal person and the superhero and not realize it's the same person. I really like the conundrums that can create in the ff. So that would be something that I would want to see and then I really like mutual pining and characters working through their feelings because that is a think I don't think we get a lot on a big screen. People are actually processing their feelings like adults and talking with their friends I am feeling this way and I need your advice. That is a think I like to see. And obviously them getting together at the end. I much more like happy endings. If I read a dark fic it's because I am in a dark mood.

(Poděkování a rozloučení)

Příloha 6: Přepis rozhovoru 4 (Ca) (Úvod, krátká rozmluva, etické otázky)

1) How did you first encountered ff and slash?

The first time I read FF would be in mid 1990 and it was a Startrek convention, they were selling copies of FF at one of the booths, so you paid like 3 dollars and you got a print out that someone had physically printed out home on their printer. That was the first time I saw FF. It was not particularly good :D but it was just amazing that such a thing existed. I've never heard of it before, didn't even know it was called FF, I called like a fan story or something like that. So that was the first one I read, you know that was before the internet really existed. And it wasn't a romantic story it was just a Startrek story someone has written.

And then I guess the first time I encountered slash fiction was with the Xfiles fandom online, Mulder and Crytech, and that would have been probably late nineties, 98,99, somewhere around there.

2) And what do you find interesting about it?

Oh you know, on one hand it's a matter of two hot guys to get hot together but a large part of it I think is the community of people. It is primarily women who are part of it and who are writing for it and there tends to be a very welcoming atmosphere for me. You know some parts of fandom that are more male dominated its harder for me to feel like I fit in so this being primarily female driven makes it very appealing to me. And in the stories there are ultimately romances and they are told in very traditional romantic ways, you know you have some meet cut, and some tension, misunderstandings and some angst and then at the end it kinda wraps up and you have an happy ending. So it's very familiar, even if its two men, the basics of the story are very familiar. It's that type of romance that I've read when I was young girl reading harlequins, you know the same basic stories only it just happens to be two men.

3) And do you see perhaps some difference between slash and traditional romance?

With slash fiction you certainly see more exploration of some things that would not be traditional romance fiction, you see asexual characters, you see bisexuality, you see a lot of those types of things you wouldn't normally see and because you have two men you don't have the same gender norms being applied to the roles, there is not always gonna be this damsel in distress type and this big conqueror , knight, lord or whatever, so you know the characters are often more equal even though sometimes you can see how one character tends to have some of the more traditional gender traits associate with them you know, the more emotional character, something like that. You can see some of that bleeding over but its not certainly the same set up as some of those more traditional romances, where there is a very questionable in retrospect romantic notions of what would really be acceptable in what we consider romantic now. So I think there is an opportunity to explore some of that when you are writing and reading this stuff because there are two men, you can approach it a little differently and it bleeds itself in writing them equally and fully developing those characters in a way that traditional romances kinda skip over. You didn't really get a lot of character growth with a guy in a traditional romance. You know he is hot, he is rich, whatever you know you didn't really see him go on any kind of emotional arch which I

tend to see happen much more frequently in fiction and ff nowadays. Things might be different in romance novels nowadays, it has been almost 30 years since I picked up a harlequin, but I remember them being fairly simplistic. And with ff you get to write you know your fantasy of how a relationship would be, characters do get to have emotions, they get to be strong, they get to be very proactive, you can have all the drama and everything without some more gendered tropes we sometimes see in the older romances anyway. I am kinda tiptoeing about that but it's the weak woman who gets captured and falls in love with her kidnaper and now we look at it and say „well, that's a little problematic“. So we can approach this from a very different perspective, two people who fall in love and you can have them come to each other in much more equal levels of power and they don't have the same power dynamics going on etc.

4) So don't you miss female element in slash?

I don't really have a huge problem with it no, as I said, it's probably largely because I don't often like the female characters in traditional romance fiction. They're often really unrecognizable, so I don't miss that element. On the other hand, if they were better written, I might feel that way.

5) And how do you imagine a good dynamics?

The chemistry, the drama, a bit of humor, two smart, good people in their own right who maybe clash a bit, but then end up being better together. With fic, I admit I like the drama. It is entertainment, so it can be a little crazy and over the top with the drama and that's just part of it.

6) How do you choose stories you are going to read?

It depends on a mood I am in and how much time I have. I work full time and am a single mum and don't have so much time to read. It's kinda my down time. If it's been a stressful day or something I just pick something fluffy and kinda fun and silly and nothing to it and sometimes if I am gonna be on a long plane ride or sitting on a beach with a cocktail I wanna some long fic to get me through day and sometimes I just want porn :D just depends on that particular mood

7) Do you have some favorite topics?

Identity porn, you know like misunderstanding and angst and mutual pining, that's a good one, but it really varies depending on the mood and what happens to be on first few pages of AO3 :D

8) And something you dislike?

I don't read much of a kid fic or family fic or stuff like that. I mean that's my reality and I am reading these things as fantasy I don't want to read about you know changing diapers and stuff like that you know, that's a real life. I am looking for an escape from that so that is not my thing.

9) Do you comment fics you are reading?

I do now. I didn't at first but I've since learned how important it is to authors to get feedback so now I make it a point that if I finish a fic I am at least gonna leave a little comment

10) And what do you write in them?

Sometimes it's just simple thank you for writing I enjoyed reading it, you know short little compliment, sometimes it's more in depth if there was something in the story that really was interesting or different or confusing, then I would leave a longer comment. When it's a author I know maybe from Tumblr and I know they will respond so I am better about commenting as well.

11) And do you offer authors advice or offer ideas in the comments?

Well I think you have to be careful with that. Obviously you don't wanna insert yourself into the story or be demanding and expect them to write what you want. So I try avoid being too specific. Probably the closest I've got to that sort of thing is to say Oh I hope we'll see more of so and so show up or I am really looking forward when they figure out bla blaSo just putting it like that instead of saying hey I think you should do this which comes across like feeling entitled and not really good.

12) You are a writer, so have it ever happened to you, that you found an inspiring comment and used it?

Oh yeah, definitely. I've said many times that when I write a longer fic I don't always have a grasp of every single think that happens and I forget stuff and all that kind of thing so when somebody leaves a comment that either raises a question and I realize Oh god I have to address that thought point that I completely forgot about or they point out something that is kinda a hole in the story that I haven't thought of because in my head I know what's happening so I don't always see there is an issue. So it can be helpful to have readers to bring that to my attention and say I don't understand why this is happening . It can be good from a factual stand point of the story and also from the point that I have not done a good enough job explaining my story, my characters motivations for people to understand why are they behaving the way they are behaving. If I get tons of questions on a chapter why he does this and why he simply won't do that, then I have clearly have not done a good job to explain my characters motivations. So I need to do more digging to explain why he is doing it and getting feedback can be a huge part of that and sometimes It can be just an idea „oh I haven't thought of that“ that might be fun, lets write that, if the people wanna see it then ... I am a people pleaser so ...that's fine by me. So yeah, It's a great way how to get ideas and see what your story is missing.

13) Have you ever responded to some prompt?

I have, yeah. I have taken prompts on Tumblr or sometimes it's just comment on a story when people ask about certain scene. But I have taken prompts and written fics just in response to what people have send me.

14) And do you join some discussions or forums?

Yes I have been on Discouraged forum and Dreamwit.

15) What is usually discussed?

It's generally fandom related. Lot of focus on fics, particularly on Dreamwit

16) Something like sharing ideas, sharing wishes?

Yeah. There is a whole channel at least on Stony fandom the whole channel to just talking

about ff and recommending ff, and getting help, bouncing ideas off each other, helping to find a fic if you can't remember a name and that kind of stuff. It's nice to have other people to chat with and get some inspiration.

17) And how did you get to writing?

Well basically I read it for a long time and kind of decided well maybe I should give something back. I read basically everything I could get :D And it was a time in my life when I needed some kind of distraction and just wanted to give it a try. I just told myself I am gonna write just this one thing really quickly and posted it and you know, that's it, I am done. And then I got a lot of nice feedback and good comment and everything and that was a wonderful feeling. I enjoyed it and I also enjoy the process of writing. I've never written fiction before, but my job requires me to do a lot of writing so it was kinda easy to slip into writing fiction. So I just grabbed myself a glass of wine and decided to write this one thing and then boom before you know it and I think it was 2014 when I posted my first fic and now 3 years later I have written over a million and half words.

18) Where do you get your inspiration?

Other authors, people talking on Tumblr, stuff I would like to read but nobody writes them and I can't get anyone to write it for me so I write them myself, that is a most of it.

19) And what do you like to write?

I tend to write longer fics, more ploty fics, I like drama and a lot of misunderstanding and angst and pining and all that kind of stuff. I like to put them through a wringer a bit before they finally get together.

20) Do you discuss your work with someone?

I do have a beta reader that I just started working with and she's been helping me with a last few chapters and that is nice. I've never had anybody to discuss it with before so it's a little weird, but she is cool and helpful and certainly makes the fic better so that's nice. She is the only one I really talk in depth about it.

21) Do you like staying with a canon or do you like to change things a little bit?

I like changing things mainly because I don't know much about comics, I don't read the comics so I don't have that to draw on, so it leaves just the movies and that is kinda limiting and canon is now quite unsatisfactory so I do tend to go pretty wildly of the reservation as far as canon goes.

22) And the story (name), how did it come to be?

I wanted to write something something like those old romance books I used to read. That was something I really haven't found in the fandom yet and I love medieval stories, I love GoT (Game of thrones – Hra o trůny pozn. autorcky) and that kind of setting, so again, I want to read it and nobody else will write it for me, so I am gonna do it, something long, something really plotty, really detailed, write it in a certain style so it was more evocative of that type of romance and genre and see what happens, if I can tackle the challenge to write something that long ☺ the idea was just to take the elements of a movie and a canon and some of these are just so classical elements, such classical tropes that you can fit them just in anything, so just twisting them around a little bit and throwing some knives and

swords in there and see what happens.

23) Could you summarize a story in your own words?

Tony is a king who has not been a particularly good king and his kingdom has all of this issues and there is a rebellion going on and Steve and the most of the avengers are part of the rebellion and with them alexander pierce who is leading the rebellion is of course a terrible human being, he is out to destroy things so when tony escapes from the ten rings he ends up encountering Steve and his band of avengers who take him prisoner without realizing he is a kind so there is an identity porn and eventually they figure everything out and save a kingdom naturally in a big battle that sort of mirrors the battle of new york in the movie, it basically follows a lot a plot of avengers movie just set in the medieval time period, but there was no historical accuracy attempted, I am no historian :D

24) What are the best parts of the story for you?

I think the best chapter is the one where Steve is ill and he has a fever dream. I liked writing that because it was just very different and hard to capture that sort of dream like quality where things don't make sense, it's not linear, things just randomly pop up in dreams, some things mean things and are very confusing and just for me try to write this was very interesting.

25) And is there some meaning or lesson in the story?

The characters definitely go on a journey, for tony there is and the whole idea of he can't control everybody and in an effort to keep people safe you can't control their actions. That's not love. There is also an idea of karma that if you do something good it will be eventually rewarded in some way, maybe not the way you anticipate but this will come back to you. But mostly it's not that deep I mean it's a romance :D

26) How would you characterize the two main characters?

Tony Stark, who is at least on the surface very arrogant and powerful and rich and kind of a playboy and very smart and Steve Rogers whose very poor but very noble and good and who has lost his entire way of life and is struggling with lot of survivors guilt a lot of trauma and trying to sort of find a place in the world. Then of course they come together and figure out that they are better of together, that they are complimentary and that they really need each other to make them better and to be as good as they could be.

27) And did you uphold the canon?

Well I am trying to uphold canon and keep the core characteristics of who they are. I don't think you wanna change that very much because that what people who are reading it fell in love with. So I want to keep them recognizable and the same time try to fit them within the story and kinda be truthful to that as well, but I think if you change them very much people won't really respond too well to it.

28) How would you describe a relationship between those two?

Starts out pretty antagonistic. And then eventually some mutual respect and developing into something much deeper where they really ... of course fall in love and if I say slowly I mean slowly :D It's that enemies to friend to lovers kind of thing.

29) What kind of endings of the stories you like?

I do like happy endings. I am a sucker for a happy ending.

30) What kind of comment did you receive?

I received a lot of good comments, lot of thoughtful comments. At certain point they were like, Oh my god, can't these people just get it together, come on just talk, you know you love each other. By the end it seemed like most people were really satisfied with how it ended. That was one thing I kinda had to just trust myself and trust the story and just write it the way I wanted to instead of wrapping it up quickly.

31) So you felt sometimes tempted to rush it a little bit or put there something to satisfy the readers.

Yeah, there is definitely a certain point there where there is a lot of comments that they just need to talk, why don't you let them talk, there is a lot of artificial drama, which is true, to be fair :D

But ultimately I think it worked out the way I felt it needed to and all that time that it took to get them there I think was worth it as frustrating as it may be. But yeah, there was this long line of comments like, why can't they just talk :D

32) What would your ideal slash story look like?

I would like to read or write more of that type of old-fashioned sort of romance, you know big epic finish, let's have some misunderstanding, indentity porn, and crazy shananigans going on. I like more epic, character driven ploty kind of fics.

(Poděkování a rozloučení)

Příloha 7 - Přepis rozhovor 5 (Je) (Úvod, krátká rozmluva, etické otázky)

1) How did you encountered slash?

Funny story. I didn't know what it was and there was a section called slash on the website Roswell, on fan website, so I opened it up and slash was Max licking chocolate of Michaels fingers, so that was my introduction :D

2) And you liked it?

Oh yeah

3) So what do you like about slash?

I actually read more than just slash. I like variety, but there seems to be a lot written in it though. But what I like about slash I think I like the honesty of it. I like that it probably portrays relationship between man differently than we traditionally see it in TV or media or even in our own lives. I think it shows like deeper level of the connection than we see in traditional media.

But when it comes to difference between slash and traditional male and female romance, I don't think there is much difference in the writers that I read. I think they write slash and het pretty similarly. I think it's a little bit different I mean the FF overall is a little bit different than like traditional romance novels. They intend to be more focused on both parties instead of just from a standpoint of one party. There seems to be a lot more sharing of pleasure going on.

4) And how do you choose which story you are going to read?

I rely pretty heavily on recommendations. I have good friends with good taste and authors.

5) And how would you describe stories you are interested in, some topics perhaps?

I do like h/c I prefer longer evolved stories to like PWP and stuff like that, I actually prefer stories that have less graphic information. I far more prefer stories that are more into plot line and convoluted plotline or sometimes they are written from the single point of view so you don't really know the whole story.

6) And is there something you wouldn't really like to read at all?

Yeah, there is a lot of stuff that I don't like to read. I don't like to read death, things that is remix of canon, fix it kind of stuff, I prefer to stay closer to the canon or complete AU, I don't like when they like rewrite in the same universe.

7) And do you write comment to the stories you read?

Yes, I try to always write comments. I know a lot of authors don't want to see kudos at all, they prefer to receive comments or nothing at all so I do try to write comments even if it is basically just acknowledging that I enjoyed the story.

8) And what do you usually write?

Once in a while I might make a request, like if I feel very strongly about something, like

“hey if you are going to write a sequel to this, please let me know, I would like to see more Lucky in it” or something like that. But generally I try to respect that the authors are really writing for themselves, they are not getting paid for this they are really writing for themselves they are writing what they want to write and it’s not up to me to tell them or to direct how they should write or even to correct them that’s what they betas are for. So most of what my comments are like the bits and pieces that really resonated with me or that I really enjoyed reading or some particular plot point that I enjoyed or even sometimes characterization. Some people write something that sounds so true, that I can hear it in my head and I really appreciate that so I let them know.

9) And authors respond to you?

Yes, so I try to only read stories from authors that comment. I should have probably put that to the criteria for choosing the stories. When I see an author that responds to comments I am much more likely to read the story.

10) Have you sometimes noticed some authors use some comments in their stories? Get inspired by them?

Absolutely, I actually have a friend who has taken suggestions, like improvements, mostly its around like, grammar type stuff and then I have seen other authors to take suggestions from the comments and elaborate on it to create a sequel or to create a new story.

11) Do you have experience with writing?

A little, I don’t publish very much, but I have. I’ve written some for Marvel. But I don’t publish on places that are very public, just between my friends and once I had Livejournal so I published on my blog.

12) And did you have comments for those stories?

Yes, I received comments.

13) And did someone try to give you advice or suggestions?

Yeah I’ve gotten advice before.

14) And did you use them?

Well, some of it yes, some of it no, some of it I appreciated some I didn’t.

15) And do you join some forums or discussions?

I had in a past but I haven’t recently.

16) What were the topics discussed there? Fandoms in general or some stories concretely?

Both. I have joined some just fandom forums before but I also have been part of discussions of specific stories or writing in general. There is a Nano forum or actually it’s just like an open chat, that’s going on right now I’ll probably join whenever I have time. Maybe even tonight or this weekend.

17) And there are authors and readers mixed together, or just readers discussing the stories or...

Mostly there are authors discussing stories together or collectively writing stories. But I actually like the ones that have the readers and authors interact and where the readers can ask questions about the stories from the authors.

18) And what do the authors share?

Well this is quite a while ago, but I was once on a forum and a woman had written a story and I had a lot of questions about it and she took a lot of time to give a lot of the background or the backstory to it and it was so interesting. We found that while we were chatting a lot of people that have read the story joined in and started reading our comments and asking their own questions and it kind of almost turned into a new story, like a prequel.

19) I have you found out that you have perhaps sometimes misunderstand something in the story?

I do, I do that all the time. I have asked a friend before about a story she was writing and the good thing of it is that if I have misunderstood she said “wow I’ve never read it that way, but yeah, it can be read that way too”. So sometimes it’s you know, reader interpretation and other times I have to ask because I completely misunderstood it.

20) And the story (name), can you summarize it in your own words?

So the story is about Tony Stark. Tony Stark is receiving death threats. He is currently working with Avengers and hides this information from avengers and when it becomes obvious that someone is threatening his life and he can’t hide it any longer he puts into place a plan to fake his own death and rejoin the Avengers as a new superhero called Stealcorpse. And once he rejoins the avengers he works to figure out who is trying to plot his death so that he can take them down.

21) And how did you pick this story?

I am pretty sure it was suggested by someone on the tumbler.

22) And what parts of the story you liked the most?

I liked the misdirection, even the reader was confused many times, there was a lot of h/c in it, a lot of times when tony was extremely hurt, things that were happening to him or his misunderstanding of things as well as the things he was doing to others. So when he had to lie to his Avengers team that really hurt him a lot. And then when it turned around and Steve was extremely hurt when he found out what was going on and that tony had lied to them, he was extremely hurt and I kind of really liked that interaction, the misunderstandings and the working of how easily you could hurt people’s feelings and sometimes you have to do that.

23) Could you perhaps give me some example from a scene you liked?

Yeah, there was one scene in particular. First we saw it in Tony’s standpoint where he thought he was really fooling Steve and from Steve’s standpoint where he could tell that Tony was lying and all of the little signs and clues that Tony was lying and it was kind of funny because you could see it in both scenes, you could see Tony’s twitchiness and all the little things he did or just dead getaways to Steve that he was hiding something.

24) And do you think author had some important meaning, something to share with readers?

I don't really know if that was just entertaining or if there was some deeper meaning that I've missed.

25) So maybe what did it give to you? What did you take from it?

Mostly just entertainment.

26) And how would you describe the two main characters?

Tony was really struggling, he had like an internal struggle, multiple layers of internal struggles and Steve was protective and trying to stay two steps ahead all the time, he was really working hard to stay ahead of everything that was going on.

27) And how would you describe their relationship?

It was strained, they were friends at the beginning and then the lies and the deceit and the situations they were in put a lot of strain on their relationship.

28) And do you think author stay true to a canon?

I definitely think there were some out of canon moments. I think they could be explained by situations. Like maybe if Tony was in this situation he might react that way, but there were some things that he did ... he completely shut out all of his friends whereas I think Tony Stark from both – the movies and the comic – would be much more willing to let a few people into his close circle to understand what's going on. And Steve also, he kinda did something - he tends to be more impulsive in the comics and in the MCU and in the story he did some looong term planning and it didn't seem much like Steve.

29) And their relationship?

Not all that different, because in comics they are really good friends in the movies they have moments when they are super good friends so all of that was extremely believable.

30) And could you describe me a story, the best slash story you could imagine for you, what would be in it?

I once read a story where Jensen from the Losers was a child of Steve and Tony. I actually would love thousand more stories in that universe. I would love to read way more about them raising baby Jensen and all of the ways he becoming who he is.

(Poděkování a rozloučení)

Příloha 8: Přepis rozhovoru 6 – (Le)

(Úvod, krátká rozmluva, etické otázky)

1) Your first encounter with FF and Slash? How did it happen?

And I think the first time I read a FF it was a gen fic, a Mary Sue fic, that a friend in elementary or middle school, I was 11, printed out and it was HP gen Mary Sue fic about a girl who goes to Hogwarts and meets Harry. And we loved HP and we loved talking about it in person, so she found it and brought that in, and we talked about it. But I don't think she was really fan-dish, I think she just found it and then later I guess I knew what it was, but I don't really remember my first encounter with slash, but in the HP fandom, it was Harry/Draco.

2) And what is interesting about slash for you?

I think I enjoy the tropiness the genre of FF in general whether it's slash or not slash and then for slash in particular I think ... I mean at first it was a way to explore queer identities, when I was in high school and identifying as queer myself and trying to figure out things what that meant and I just kinda enjoyed stories that had a same sex relationship as a primary characteristic, because they weren't as common on shelves. And once that I found on the shelves they were more about like issues and not so much about an relationship. But I didn't actually ever read romance until much later, in my early twenties maybe. And I didn't like them, because many romance novels I found on the shelves were what I consider to be problematic relationship between men and women and descriptions of women that I found not that didn't make me feel good. And I've since found others that I really enjoy but it's still ... I don't know, the tropes of slash are just different and I enjoy them more. Now it's really more about the tropes, I really enjoy some conventions that have evolved in specific fandoms and a lot of those are really common in slash fic. One of the genres I like to read the most is hurt/comfort, like the trope, and I find it really difficult sometimes to read H/C with female character, because I think I over identify with traumas that are described in that. So it's like just enough to still be able to identify with a character but not have to worry about things like how they are portraying women's pain and whether it's going along with the way that women's pain is often portrayed for pleasure.

3) Interesting, I've heard that some people just find the female characters not as good as male, that they can't identify with them that well.

That is actually an interesting point. I think it started out that way for me. But I identified with Hermione in HP fandom and I read plenty Hermione centered fic as well but I just felt more comfortable reading fanfiction, that pushed ... anything especially with h/c focus, I just feel more comfortable reading without female characters being objects of that hurt. And I read FF that I never even had a source material for. Like I've never seen an Avengers movie but I read Avengers fanfic, so in that sense, it's not really so much about the source material.

4) And how do you choose what story you're going to read?

I choose based on author. If I've been reading an author for a long time I'll generally follow them into new fandom even if I haven't seen anything in that fandom and then through them I sometimes, like on Tumblr or before that Livejournal I guess, when I see

them recommend other works or other authors, so it's like a snowball I guess method of finding ff.

Or I also search for specific tags on Ao3 and a lot of times they'll be related to h/c.

5) And is something that would discourage you from reading a story, something that you don't like?

Yeah, if they are any typos in the summary I usually don't read. And I don't really read a rape of female characters even if it's done respectfully

I don't do underage relationships as a general rule, when I myself was underage I would read those, but now I won't read those. Yeah, those things. It's really not something specific. I just know if I am going to read something or not based on the first couple of paragraphs.

6) And you comment those stories?

Yes

7) And what do you usually write?

I love just saving a little bit of a fic that I just really enjoy and I copy them and then I paste them into the bar and then paste them into a comment and I built a comment around that, talk about what parts struck me. Mostly compliments. I don't really do I think that constructive criticism was more in a culture of Livejournal. But now it doesn't seem to be part of the culture as much. So I tend not to do that unless the author seems really open to it. And I like doing comments for stories that I particularly appreciated, I don't comment on all the stories.

8) And do you sometimes do perhaps give an advice to author or share some wish you'd like to see in the story?

Very rarely.

9) And do they answer to this?

Hmm, one person said that they would keep it in mind for their future stories. But in general I don't often make specific requests or if it's request it's just request for more.

10) Do you have experience with writing?

I've never published a fic. I've never finished a fic. I just get kind of impatient and I stop. But I've written a lot, I took creative writing classes in high school and I've written a lot of essays. I think that's why my engagement in fandom is more like analytical, appreciation side in comments, because those are my real talents in real life too. So I kinda stick to just that.

11) And when you read the (name), have you notice author working with comments given under the story?

I don't think so.

12) Do you visit some forums or engage in discussions?

I do join discussions on Tumblr, but not that much.

13) And what is usually discussed there? Fandom in general or concrete works perhaps?

No, not concrete works. Fandom in general, or tropes, or themes of race and gender.

14) How did you pick the fic (name).

Oh, I think probably it was when I have gotten into reading Steve/Tony fic through other author. Again, I've never seen the Avengers, I became really frustrated when these stories appeared on my dash, because they are really popular, the pairing is popular the fandom is popular, so I thought, ok I might as well start reading it. I've kinda run out of ff from the fandoms I do follow I probably had like an author I followed who also wrote in this fandom. And then I think I clicked on the tags Steve and Tony and sorted it like by numbers of hits. And then found it through that a enjoyed the description of the story, the tags basically.

15) And what do you concentrate the most in the story? Plot, characters or something else?

The dynamic between the characters. The relationship.

16) And could you summarize the story for me in your own words?

It's AU and Tony is actually a king in this universe and he gets rescued, but then kind of kidnapped by the Avengers led by Steve and Steve in this situation, he and Bucky have undergone really terrible experience in trying to get revenge. Basically they fallen in with what we would consider to be Hydra and ale them, but in this fic they are this medieval warriors. And Tony is this king in disguise trying to get back to his kingdom so he could win a civil war and he is kind of an asshole at first but has enough human qualities to be recognized these qualities by Steve and wanna be better and there is bunch of mix in intrigue as they go on, I could say it's a quest, and it's purpose changes how the characters get to know each other better and start to share information. And the last part of the fic is about the relationship between Tony and Steve, who both want each other have a lot of misunderstanding that are getting in the way.

17) And what were the best parts for you? Do you have some examples?

Well I like angst. My bookmarks are devided like this - satisfyingly long, full of tropy goodness, incredibly slow burn, and manages to pull you the whole way. So yeah, I like the tropy stuff and I really like slow burn fics where took them so long to even know who the other person was. I like the hidden identity stories and Tony doesn't reveal his identity like 2/3 the way through. I really like the scene where he does reveal his identity, Steve was like delirious and Tony is dressed up even more kingly then usual because he wants to impress somebody else but it totally backfires, because Steve sees him as kingly as he can possibly be which was a fun part of it.

I liked how Tony is clever but also really kinda awful in his fantasies about Steve at first and the story acknowledges that he is awful and doesn't let him get away with it. And also a lot of fics, especially like in the romance genre, especially male and female romance, a lot of the novels that are published would have stopped the story once they discovered that Tony was the king and they would be kinda ok and and would wrap it up like Steve would be rescued from his trouble, you know, the torture and everything, and that would be kinda that. Well at least they would have wound it up around the time they stopped being Like Steve things he is not good enough for Tony couse tony is a king now, but they clear

up that misunderstanding and they were still having problems and that seem more realistic to me.

The excerpt I liked was when Steve asked Tony to consider him his friend to see him as equal and Tony responded to this request by treating Steve as a subject he could order about. This is what you would do and who you would do it with, I'll give you everything, I'll be your world and you'll never leave mine and I'll never be alone. And if you fail at that I'll make your happiness for you and call it sacrifice. So that's his realization when he basically said ok, you go be happy with this other person I'll be sacrificing myself for you. And that's like the highest form of love by a lot of writers and I am not saying that this fic is perfect, but I just really liked how that's not, how it sees beyond that and it isn't necessarily the healthiest form of love in the world. And then Tony actually realizes that he has to go follow Steve. I just liked that, it was cool like, ok, we're not gonna stop here, we're gonna keep going deeper.

18) And something you didn't like?

Yeah couple of things. When I reread it I was like, wow this is supr dub-con, like dubious consent, when Steve is half asleep and Tony is getting him off. And Steve like said himself that he likely could throw Tony off him if he needed to, which kinda bothered me, cause they never came back to that.

For me the whole story is about whole kinds of consent, consent of the governed for the form of a government, consent of knowing who somebody is before you get into relationship, like all sorts kind of consent, so that bothered me, not because it was not consensual, but because it wasn't explored.

Sometimes a little bit concluded the emotional responses. Like Steve gets mad at Tony when Tony throws himself at the grenade but I think Steve would be very used to that because that's a very soldiery thing to do, so sometimes I felt like there were plot points because we needed more angst or more complication, not necessarily because it was realistic.

But over all I liked it very much.

19) And do you think there is some meaning that the author intended to put in the story?

Yeah, I think a couple of them. One of them was like idea what justice is, kind of, and how people can transcend themselves to try to work towards it. For me the whole thing was about how somebody, how Steve and Tony and actually Bucky too, are to find themselves and be true to themselves and in doing that to be truer to a justice. And there are passages in there that are actually about that, like explicitly about that.

Tony wanted their loyalty, they fealty, to have them to serve him instead of seeing that these Amazing people are already working to achieve goals he should have had all along, then the war ended and he sees himself restored to the throne and the safety of his realm and his people.?

There is just a very clear picture what justice looks like and what a better future looks like and who people should be when they are starving towards that.

20) And what about two main characters, how would you describe their main characteristics?

Angsty, both of them. Steve is very brave like in he leads in war and such, but also emotionally, like he takes initiative and went back to the castle when Tony had him kicked

out as a misunderstanding, humble – once he finds out Tony is a kind he gives up any hope of being able to have an equal relationship with him or like he encourages leadership in other people as well as himself, sincere, loyal to Bucky, traumatized- the trauma is clearly there from the lines that he keeps seeing from his sexual assault to some of the smell of the village like when he and Bucky are smelling a burned village, and kind of stubborn, which you see in the scene with the whipping, and forgiving of other people more than himself, he's forgiving Tony but he is struggling with his own stuff.

And Tony I would say not very empathetic at first, he doesn't consider the consequences of his actions on other people's interior lives. Like he is imagining getting a yes that isn't quite a no. Tony is harder for me to understand in this story because every time I think he is somewhat healed he is sort of reverting to blaming himself for a lot of things that I think he should have moved on, so I guess traumatizes as well. So he is not able to act rationally sometimes. Loving, willing to change.

21) And what about their relationship, how would you describe that?

Complicated :D Angsty, really struggling for respect and equality, like both of them struggling to give the other one respect and what they need. Which is the thing I like the most about it.

22) Ok. You can't compare them to the canon right, you haven't seen anything?

Yeah, sorry.

23) Ok, never mind. But could you describe me a perfect slash story for you? What should not be missing?

Well I think it would have a really rich description of interior lives of the characters. And that is the part that I like about slash, I like that often FF in general takes a lot more time to explore an inner lives of characters than like a more traditional media might have and it's kinda really satisfying. So the best slash fic, or het fic really, would truly delve into the way the character perceives the world. And especially if they perceive the world the way that is not correct. Like they are seeing the world as it isn't. Because that shows us so often, seeing the world through their eyes, then seeing how it isn't shows the filters they are using and it's often because of trauma or because of like messed up upbringing, that they are told that they are not worth as much or they are worth more, these unjust social systems that you can kinda see how they are working based on how are the characters thinking about themselves, about people. More like their emotions, you can see like their emotions are influenced by, or their thinking is influenced by how they feel and it's not accurate - yeah, just really rich interior world, misunderstandings, characters kinda addressing the way in which they were wounded and helping each other accept those ways and deal with them. And characters finding the ways how to make world better, but that could be really broad, that could be just better for one person or a quest for social justice I mean it just depends on the fandom.

And it could have sex or not. I like it when it does, but honestly not to.... Well, like sex that is important to the plot. And it could be really hot, that would be great, but it doesn't have to be and I think it's more important to be true to the way the characters are and just really well written.

24) And have you ever made a wish to some author to write you a story?

Yah, on Tumblr. I've suggested for author to write a story but they weren't in that fandom,

so it never happened.
(Poděkování a rozloučení)

Příloha 9: Přepis rozhovoru 7 (Lo) (Úvod, krátká rozmluva, etické otázky)

1) How did you first encounter slash FF?

I was in a LOTR (pozn. Autorky: Lord of the Rings – Pán prstenů) phase and I was in a forum to talk about it with other fans, and I just discovered fandom, quite late, I was 30 years old. And then there was message board and in it was a group of people who started talking about characters, and then someone says “oh I have a story” and I had no idea FF even existed, not in that organized way, so I checked the story, it was not slash story, it was a het story, but still, MarySue story, it was fine. And then someone else says “oh look I read this thing” and they linked to that one, which was Vigo a Sean Bean at that time, and I was like, “oh, ok, that’s interesting, that’s how I first met slash.

2) What do you like about it?

I like that there are my characters, the characters I usually read, or a certain fandom. I like those characters, you know, together, falling in love and their romance, adventure and everything like that. That’s what I like about it, and when it’s a good story, when I don’t get tired of it and I keep reading it all over again.

3) And anything else?

No that’s it, those characters I like, those stories keep me interested more that the fact that there are two guys. I am interested in that what I see in TV or in movies, there must be something that gets my interest, I do not mind regular romance. But since I’ve started to read those stories I see it everywhere. That may be why. But I don’t know why, it’s fun, I know a lot of people I liked who keep writing great stories and that makes me coming back.

4) Ok, so you mean, that there are characters in fandom that you like and they just happen to be guys? Happen to have better dynamic than with a female?

Yes, something like that. I prefer contrast. Characters that don’t necessarily get along at first, that there is a conflict, they have a bit of antagonism going on, and eventually they learn to get along a be friends etc. And I find that the characters, sadly, the characters that I liked in the media I consume are generally the guys. If there is a well flashed out female character I get interested in her too, but since my favorite are guys, because I like guys, I’ll go with them.

5) And how do you choose a story that you’re going to read?

Well I go as fandom goes. I invest my energy in one fandom at a time and if I at one point get tired of it or find something more interesting, I’ll change.

But once I am in a fandom, and for a record I sometimes circle back, I was in Marvel fandom before the movie came out and the I got out of Marvel to another fandoms, and then I came back to Marvel, because, you know, new movies etc.

I start with the characters that I prefer more than others, and then I see potential of this character with other characters, and let’s say for Marvel, I like very much Tony Stark. And they I go with people that I like and that have this contrast or that little bit of interest with Tony that captures me and at that point – even a long time ago, before Captain America

came out I've read a story in fandom, it's a classy, where was Captain America and that love contrast between those two so I started reading them and I would choose to read those stories and now it's fine when I can find communities, and I join a lot of time, like Capper, and I'd go and see what new was produced.

Then when I get into the pairing I go to the AO3 and sort by pairing, that's the first think I do, and then I sort by complete fic, because I hate following work in progress that are never finished, so I start with finished fic. If it's the first time I am in the fandom I'll go and search by kudos just to see those that are liked by the fandom and I start reading there. When I've read there before and am more looking for a new stuff I just stay on the pairing type and complete fic and see what's new. But I don't have a lot of time, so I just scroll and go through summaries, the kudos, on the comments under the fic, but mostly I have people on Tumblr or other stories, that would rec (pozn. autorky.:recommend) stories and I go through rec lists.

So I either go through rec list or I go on my own and sort and check out what seems interesting.

6) Do you have some topics you prefer or something you don't like?

Oh I do, I won't read character death, I won't read dub-con, I won't read stuff that when I start is likely to be full of errors, I'll back out immediately. I am not a person to say that I would never read something, because there is always an exception. I don't tend to read much of AOB or mpreg but it really depends how the fic is done. I don't care for it, but I would read it if the fic is done well. And what I like, well I need comfort, I need happy ending and banter I love and is funny and they are in character and I like strong secondary characters and team as a family. So yeah there is a lot of stuff I like and some I do not like at all.

7) And do you comment on stories?

I try to comment. Let's say five years ago before Tumblr was big and I was on Livejournal I would comment on everything. I would comment even every chapter if there were more chapters and I was more involved in fandom. And I liked it because there were conversations on Livejournal that were very very fun. And then Tumblr arrived and there were great fics but I did not comment there because I think the format is hard to react to. And on AO3 if it's a story that I would read and loose interest I just walk away, but if I read the whole fic and I like it and I want more of that person to try again I will kudo and if I have time, and I try to make the time, and I will comment. I really try to, because I write myself and I know how is feel to get one, so I want to do it too.

8) And what do you usually say?

Mostly praise. I do not offer concrete critique – I've done it before, not necessarily in a comment - I would say, you know, I don't think it's necessary to place the deride especially if in the notes the person didn't explicitly say that they do want critique. If they don't say it I refrain from saying anything that is not praise. I would say "I liked this and this and this and thank you for the fic". If something really bothers me I've had couple time left comment or found him in tumbler saying "if you want to talk about this I have an opinion" and you know what, they don't really get back to me on that. Maybe they just don't mind and that's fine. There was one time where there was an error, a definite error – one character used nick name for the other one and it was a wrong nick name, they were nicknaming the other one. But leaving a comment on AO3 where everyone can see it, I

don't know, I find it tucky?, so I found this person on tumbler and on tumble I told them I read the fic and I really liked it, but they used a wrong nickname, and they thanked me and they changed it.

That's fine, but I just generally praise the story, thank you for writing it i loved this and this and as for if I say what I might like in the story, well I might say that I liked something and I'd like to see more, but I try not to direct the story, I never did that.

9) And have you ever noticed that happening? Readers asking for something and authors responding, using readers advices, ideas?

I think so, I do have people ask me, as I said I do write stories, so they do ask me "I would like to see this and this and this". I don't really share stories until they are finished so I usually answer that it's very flattering that they liked it and that they want to see more, but I am not sure I am gonna do it at this time but I might, why not.

And I think I've seen people saying, I am not sure where to go from here so why don't you help me and give me some ideas, and that's fine, you know, you can do it if it works for you, it doesn't work for me but it works for some people.

Sometimes though, what I don't like, people seem entitled, you know, "you should write this and I want you to do this like this and you should not say this, you should say this" and that's going a bit too far and I don't like that.

10) How did you get to writing?

That's funny. I am a creative person, I like doing things and create, but more an art person like I did water color and jewelry and drawing and things like that, just creation in general. So I have big imagination. And when I was a teenager I remember liking one sports player and writing myself stories about him and how we could meet, but I have never shared it with anyone, no one ever saw this.

And that fandom message board I talked about earlier, on LOTR, where people shared stories, at one point there did a community story, everyone would add a little bit, and I tried and it was fun, so I said, "ok, maybe I could start writing" and I wrote a MarySue, I didn't know it was called like that at the time. So it was the story where I was inserting character into the story that was pretty much me and I was with my favorite characters and I had fun with this thing. I am a scientist, I am not a writer, but people were very nice and later I got to Lost and reading slash for a very first time consistently when Sayer and Jack were really not friends in the beginning but naturally became you know fine and I attempted those two, and I wrote slash for the first time and I wrote those characters together and people were reading it and commenting and saying nice things and I started doing it again and it was fun and I keep doing it.

11) Do you discuss your work with anyone?

You mean before it's out there? While I am making it? Well not generally. I have my ideas, I do them by myself, but I do have someone to read them over before I publish, because English is my second language, so I have someone to read over for me, going over grammar. I've had a lot beta readers but exchanging ideas that's just for some special works, like the one I am writing right now. It's for charity, Stony trope aid auction that's happening this spring. Someone paid money, actual money, to charity to have me write stories for them and I am doing one with Many and she is very involved in the process and it's a lot of fun. We had conversation on planning the story and then I write with those variables and then she comes along and we discuss what we do next, and why don't we do this and I say OK and do it. Because she is paying for it so I am writing what she wants.

But it's a lot of fun.

And I exchange on stories, maybe not those that I am writing but on work in general with other people sometimes in fandom, I've also met fandom people and then we discuss things. That's a lot of fun.

12) And where do you get inspiration for your stories?

Well the last stories I've done were from prompts, as I mentioned the charity auction story, she asked me especially for this kind of story and I am also write something I've never done before, I am writing Bucky on top and that's not, eh. And then I had two winners for charity auction so the fic before was also a request.

I do exchanges, so my next story will be for Christmas exchange and I have received my assignment which is series of prompts and I have to choose between those prompts and figure something out.

I also have bingo cards and stuff like that to get ideas or I participate in challenges, where the challenge will be, you know, there is a theme week I'd say Spideytorch – which is Spiderman and Humantorch – and they say this day is Monday for identity porn and Tuesday is you know whatever and Wednesday is this thing and I try to go with the prompts. I do use prompts a lot, I do ideas or prompting a lot, but for other stories, because I do have other stories, it will be an idea that stays with me, when I read something and say “oh that's interesting, maybe if I had done it I would have done it differently” so I will do something else. Or I read something new like this comic of Tony as Indiana Jones and I like this idea and you know I'm gonna go with some idea and other times it would be like something I cannot get out of my mind, like I've been working since like 2012 on this story that's mixing Marvel and Game of Thrones, because you know Stark, Stark in the North in Winterfell so I had Tony Stark being a new king in Winterfell. So I take this and I run with it and the medieval story is in fact a mirror of iron man 1 but in the game of thrones universe.

So inspiration can come from lots of places, lots of it is prompts and other times there are just ideas that just won't quit.

13) So you do get ideas from prompts, but then you do it your own way. Don't let yourself be influenced anymore in the process?

Yeah, that's true. Sometimes there is an outline, you know, they tell me “I want this, this, this and this” but if I feel to boxed in I might not feel as inspired. But if they let me go or I let myself go with it, I try to go free, but if for example for holiday exchange, the person goes “I like this and this and this and I do not enjoy this” than I will not take freedom to include thing they do not enjoy. But I will try to be as personal as I am with the way I do write that story so I might start something and do something different while be true to myself. I'll not write death for the sake of writing death, I do not write character death all that much, so I will go where it wants to go and sometimes I am surprising myself, the story might go in the direction I did not envision myself at first.

14) Do you stay in canon or do you change things the way you need?

Depends on the story I am writing. I try not to contradict canon generally. I try to fit it in what I do. I sometimes go couple of years or months later to deal with stuff but I will generally stay pretty close to canon, but it can happen that I change things a lot. And I do write a lot of alternate universe fusions like the Marvel/GoT I was saying or I will rewrite let's say a movie and do it with characters. So I do differ from canon very often, but I do

try put in flashes of what they are and they back stories or something a little hint at least for a reader to say “haha I see what you did here”.

I wrote Steve and Tony as They were boxers and I would still have Tony to be good with computers anyway and having a company and having a difficult relationship with Howard, and having Steve know Howard even if it’s not in the same way because it’s an AU. So I do try to fit canon with my stories so I do not renegade the canon generally, I will work with it, but if I don’t like something I might just not, you know, take it in that direction.

15) And how did you get to the story ELI?

I’ve been in Marvel fandom for a long time and I’ve read Steve/Tony fic and one time someone asked me about identity porn type of trope and didn’t know what identity porn was, so I said that it generates with superhero stories where one person likes the other but doesn’t know about they alter ego, so I was trying to explain the general concept. And then the person said, well I’d like to try it but I don’t like Steve/Tony together, they are a Steve/Bucky person. So they said I’d like to read that but I don’t like Steve/Tony, which I said “fine, you don’t like it, it’s your thing, so I’m gonna look for a story for you. So I went to the AO3 and searched by identity porn tag and then all of those fandoms came up and various pairing and then there was a pairing that never occurred to me and it was Spiderman and Human Torch. I said, “Oh, ok that’s interesting” but there was not a lot – those are two characters I like a lot but I never thought to put them together, because I don’t follow the comics all that much. So I said Ok, I’m gonna check the Spideytorch and see if I can find a good story to rec to my friend to give her an example that is not Steve/Tony. So I started to read the first story that was written by her. Because as I told you I sort by Kudos and I read that and it was awesome. It was really really funny and really good and I said “Ok that’s great so I rec that story and to my friend”.

And then I started reading Spideytorch and I loved it and I left comments to (author) and (author) was, that’s rare on the AO3, it happens, it happened to my in spideytorch a couple of times but it’s rare, where I left a comment and she replied to the comment saying “thank you for commenting and oh I’ve seen you around and what you do too, let’s be friends”. She befriended me in AO3 comment, saying we should be friends, and I said yeah sure, I’d love to be friends I love what you do. So I necessarily as I do with my friends and I do love their writing, I gonna go and see what she has written other than Spideytorch. And behold, she had Steve/Tony, which is my pairing, my other marvel pairing, one of my marvel pairings. And it was great, there was that 100 000 words Steve/Tony with love and kudos so I read the story and that’s how I came to this one and I loved it.

16) And could you summarize it in your own words?

So it was Tony, who was this self-sacrificing hero he wants to save the day, to protect someone he loves, and to do that he knows it’s gonna hurt his relationship with Steve, or the beginnings what could be with Steve by pretending to be dead to better go after the bad guy and he does series of decisions that lead them to unnecessary angst, I love it, and eventually they do get the bad guy and Steve aware somewhere and played a little trick on Tony to get to the bad guy and I love that he did. I like my guys to be brilliant and intelligent, so I really enjoyed the fact, that Steve did understand that the corpse was Tony.

17) And can you pick some parts of the story you really liked?

I liked a lot of it. I did enjoy at first that we did have Steves perspective, but sadly that

didn't continue. But I liked to have his point of view the first couple of chapters. I think Tony was very well written, very believable. Tony, you know, he would sacrifice his own happiness to protect people he loves. I thought the plotting was very good, the bad guys and all the plot points. It was a very tad out story. Even Steve was not a completely with the flow to the illusion that Tony tried to put forward. I liked the team dynamics as I generally do. I think the banter was fun. Lots of things.

18) And do you see some important meaning or lesson in the story?

Well I understand why Tony did it the way he did it. Maybe it would have been fine Or maybe not :D ... to tell someone else than Pepper about the fact, that he was alive. Or at one point maybe he could have come clean before it went really really deep. Lot of fanfictions goes on a failure to communicate and I read it anyway. Sometimes it goes with, builds up a lot of conflict and misunderstandings. It makes for compelling stories. But lesson or the meaning of the story, well, tony wants to protect the ones he loves and I hope that Steve understands that in the end.

19) Ok. And how would you characterize the main characters? What are their main characteristics?

Tony is very self-sacrificing, he's heroic, also determined to do whatever he has to do, no matter the cost. He is conflicted, he knows it's hard and he is sabotaging his relationship with Steve, but he does it anyway because it has to be done in his mind.

As for Steve, we don't have much of Steve point of view. First we know that he is infatuated with Tony, he gets worried about the ones he loves too, about Tony, he knows he is hiding something a through the fic we see clearly, that he is grieving very hard. He is unsettled, he is not the same, everyone keeps saying he is not the same. I think a loss like that would be hard on Steve with everything he's lost, so I think it's believable. He's angry, he's a bit more rigid, more hard, he's smart, like Tony smart, he figures it out. That's what I see.

20) How would you describe their relationship?

It's complicated. They clearly are crazy about each other, but it's a difficult situation, they want to protect the other. We don't see them having a lot of conflict at first, more at the end. It's a complex relationship. You see the lack of trust, the lies effect a lot Steve, as it should. But they love each other and he understands at the end why he did it. Might not be happy about it, but he understands.

21) So you think it reflects canon well or do you see some authorial changes?

I think it reflect classical Tony characterization. Steve too, yes, it's pretty classic. She might have done couple of things herself but I think it matches up with canon pretty well.

22) And how would a best slash story for you look like?

Happy ending, that's for sure. Doesn't have to be explicit, but happy ending. It has to be as much as possible in character, to recognize the people in them. They have to be consistent that I would believe they would do things they do. After that it can be anything. It's the beauty of FF, it can be as far away as canon to a new universe as it can be in a directly missing scene from a movie, I don't care. As long as you have the characters and they react as I think they do and they eventually have an happy ending, it's a winner.

Think that I really like to that, hmm, I like the pinning, I like the not knowing the other one

likes them or not being sure and eventually getting there. Getting those feelings that were sometimes there a long time and they eventually get to that reveal that they feelings are returned. So my ideal slash fic would have some pinning and some resolution and an happy ending, good characterization. I am not adversed to angst, you know, pinning is sometimes angstful, but it has to end well.

(Poděkování a rozloučení)

Příloha 10: Přepis rozhovoru 8 (My) (Úvod, krátká rozmluva, etické otázky)

1) How did you meet with slash?

You know, it was random. I was just kinda surfing around and I saw some fanart I think, for Harry /Draco and I was like what is this, this is amazing. And then I just followed the white rabbit, I went down the hole and was lost forever.

2) And what do you like about it?

I guess it's just a power dynamic kind of thing, the interactions between characters got taken into new place, new level. Things that ... I don't know if I have ever read between the lines on that before, let's see.

You know, like when you are watching television in the nineties and you think things like „oh Mulder and Scully should get together“ but at the time it didn't really have a drive to push it further and the internet wasn't a thing, I mean it was, but not really. So once I realized there was a community and that it wasn't just me I guess I find acceptance and I was like „oh, this is a thing we are allowed to do“ cause at the time it was still very taboo to post things and there were many studios that would send out cease and desist letters, but there was a community and I got into the characters, the characterizations, the exploring more of it and I guess it just fed my ID :D

3) Maybe if you could compare it perhaps to traditional romance, where do you see the difference?

Honestly at first maybe it was the taboo that was a little bit new and exciting, and still we are dealing with early 2000, when this was new, to me anyway. So I realize that slash fiction goes back to the sixties, but to me this was still very new. So maybe it was the taboo initially, like „oh, this is so different I've never seen anything like this“ you know, just kind of read more and more. But then it becomes like „oh, I have become so attached to this character in this dynamic that this is actually changed my point of view“ So I found out that I prefer taking the canon characterizations and applying them in a different light was super interesting. I've had het ships as well, but for some reason the preliminary relationships that I have been interested in, drawing fanart for, reading have been slash. And that ... I would love to say that there is something that is not strictly a character dynamics, because I feel like if the women were written better, if the women characters have that kind of power dynamic that the male characters do together, the bonds, the depth of characters, that I might be drawn to the hetero ships as well. But as it stands the mans are so much more developed, they are more interesting and so their relationships are more interesting to read.

4) Ok, and how do you choose a story you are going to read?

Well I am a little bit of a snob. When it comes to writing I have a very particular When I hit a phrase or certain amount of typos I have to back button, I have to get away. So I either choose authors I know personally, that I know their quality ... I am such a snob :D But I will sort AO3 and this is gorgeous, because back in 2000 we had nothing like this, but I sort it by bookmarks, and then I sort by pairing and then I see the description a see if the author has a grasp of literature or if it is just a like „this is a coffee shop AU“ or something like you know. There are super easy things that you can read and then there are

beautiful, flowing, in depth pieces of art that you can read and I tend to re-gravitate towards those authors and instead of seeking out something new that is iffy and upsetting my „delicate disposition“ :Dno instead of seeking out new person or going too far down the list of fic and then taking chances with something that might you know, be less then great, I go back to read old standards where the language is beautiful and flowy. So I sort it and either meticulously pick at it or I choose someone that I know writes well and go back to read what I have already read a thousand times.

5) And do you have some favorite topics or characters?

Yes. I like plot driven fic, fix it fics, when they take a movie that just came out and fix certain parts of it and like redirect the plot to make it more appealing plot line or something, lots of civil war fix fics, stuff like that.

And I am very drawn to certain character pairings. If it's a comic centered universe then I really really like Steve and Tony. When it is MCU then the dynamic is just not there so I choose Steve and Bucky, whereas in the comics Steve and Bucky is not really a thing. The dynamic has to be there for me, I don't just take the characters and run with it. Not like, oh I am so slash happy that I just take these characters anyway I can get them, that's not me.

6) So what kind of dynamic you're looking for?

I need to feel real dialog, like I can hear the characters, the dialog has to be smooth and feel real to the characters, so the author has to have a good grasp on them. There is so much you can do with that, if the characterization is right you can write a silly fic, you can write a coffee shop AU and it will still be great. But a lot of people they kinda just take basics and try to shove them together like a puzzle piece and it doesn't work, so one of the things that I like is if author can give such a good voice to the characters, you feel that it could have been taken from a comic page. Smut aside :D you feel like the author is doing the characters justice. It doesn't even have to be a sexual dynamic, just that relationship has to be real and has to not be forced for me to bookmark it and come back a reread it and reread it, which I do.

7) Do you have some favorite tropes?

Oh I am a sucker for hurt/comfort. That gets me every time. Miscommunication - It's so frustrating it drives you crazy :D - but if its resolved in the end. Friends to lovers. Unrequited, or what appears to be, but gets fixed in the end. I do like angst a lot, which is probably why I said unrequited. Just another reason why I love Steve and Tony. When it's just a really good friendship and then there's one person tamping it down. H/c is like a number one.

8) And is there something that would discourage you from reading a story?

Bad characterization, bad dialog, extensive typos, I really want to see someone has a beta. At very least google docs will tell you where you've made most mistakes. If English is a second language it is a different subject, because you can tell if it's an ESL error. I quite like languages, so you can tell like by grammar structure of most latin based languages like when they put modifier in a wrong place or they don't have right pluralisation, something like that, and that's forgivable, you are reading it and you are like ok, you can move forward with it, but if it's just someone who is slopy or haven't put any effort into a beta or just having Word check it for you, then that's just an instant back button. I don't care how many bookmarks it has.

9) And do you comment on stories?

Often, yes. If it's a complete fic a comment at the end but if it's a work in progress I generally comment every chapter so it keeps the author encouraged, to let them know, hey, people are reading and paying attention, we liked this point, this point. But like I said, when it's a complete fic when I get to it then I wait to the end until I comment. I only not comment if I am on my phone or fell asleep or something, because I read long into the night, but my goal is to always comment. Especially if they are my favorite fics I usually come back and comment again and say, rereading or still good this time, or I send them a personal note. Lot of the authors I read I have become friends with so I just send them like text or email, like you know I was rereading this, it's still so good and I still love these things about it. And before the real life took over a lot of a times I would finish a really good fic and immediately draw a fanart for it. That was good. I think people enjoyed it.

10) And what do you usually write in a comment?

I don't offer criticism, if it's not constructive, I don't say it. If it's not good I just backbutton, there is not reason to bring that person down. There are people who would enjoy that fic, so they don't need a comment from me and my picky butt „I don't like this because you've got this characterization wrong“, no they don't need to hear that, they are fine, they figure it out on their own later on, cause as you write, you improve. But here is an example, I have a friend who wrote a fic, but instead of Howard Stark she wrote Harold. So what I did was like in perentesies above my comment just control F Harold, so when she control F's Harold, she will find the mistake and she will know without me going „oh by the way you misspelled“. It's a simple note to a mistake without making it a point of my comment and without being tremendously pedantic.

11) And when you read chapter after chapter, do you write into the comment some wishes what you would like to see or gueses how it would go?

Oh yeah, sometimes I write like „oh I think I can see where this is going, maybe“ but I am trying to keep it a little vague, because I don't want to steer with the author. It's not my story to write. I don't want to be able to guess. Part of the great author will surprise you. You want to be like „oh I didn't see that coming“ or „I couldn't stop reading because I had to know how he ended it“. So I don't wanna steer that because it takes away the surprise. But I will say „oh I see what you did here, is that gonna lead up to this?“ There was a very very long fic by an author called Teeberryblue and she is a comic editor, thats her career job. She has a very in depth knowlegde of all the characters and like every character that ever was in the Marvel comic, her repertoire is ridiculous. And she would throw in notes of thinks that happen so the more you caught them the more appreciative she is. I swear that fic was like 500 chapters long because she updated literally every day. She was that kind of author who really wanted you to guess what was coming. Like oh I see what you've done here, does that mean we're gonna see this character in the future etc. And she really enjoyed that. And you could tell by the way the story was put out, by the comments that she bonded to, by the format she was using, she wanted that kind of feedback, the active participation in the comments. And she would reward the readers by answering them and having conversations in the comment, which is sadly you do not see very much on AO3. I really wish the commenting community was better. But yeah, in order to engage I have to be certain, that the author wants that kind of thing. Otherwise I just keep it to „Oh I loved this“ and you know, positive things, make mark on sentences that were particularly well written.

13) And have you notice authors sometimes working with the ideas from their readers from the comments?

I am not sure I paid enough attention to it, to say. I haven't noticed that. I mean I am sure it happens but not with people that I read. I think they have their ideas pretty established.

14) Ok, and do you join some discussions or forums?

I used to, yeah. When Livejournal was a thing. We used to have in depth conversations, we had like friends groups who would discuss fics at length and discuss like paragraph after paragraph what was gorgeous about it. Yeah, it used to be a huge thing. But it's not anymore.

15) Just readers or authors also?

Both. But that was like 10 years ago. AO3 just doesn't have a community for that. AO3 is central hub for ff. Regardless of what other format or other places are trying to carry it, there is where you go. And they don't really have aside this commenting thread. But Livejournal, man, that was ...

16) And you know about something that works nowadays?

No I really don't.

17) Do you have experience with writing?

I've written a few things but I don't ... I edit. Writing is very difficult for me. I can write. I choose not to write. For me it's not like a I have a story inside of me I have to get it out, it's a jumble of images, like I could draw a comic page, I could draw like a whole story in comics, and frames and images, cause that's the way I think.

18) So have you ever asked someone to write a story for you?

Oh absolutely. And more than that. I don't need to ask someone, hey will you write this story in this way. What I do is give them a prompt. I am actually pretty good at amusing people, so they come to me for the prompt to the pairing and I just pop it out for them. So I've have probably 50 great fic written for me that are based on prompts or community exchanges or things like that.

19) And are your prompts more concrete or do they leave author a room?

No, they have to be able to work with it, take it where it needs to go. If I were to set restrictions it would restrict the art work and it wouldn't be nearly as good.

20) And do you comment on the progress of the fic?

Of course. But as I said, I would not try to steer with them but I would provide positive encouragement. Like oh this is great. I had people who would start a google doc and add me there and I would like beta and proof read as they were writing it, so it's a good way to bring up issues or phrases without waiting until it's done. But I really like waiting until it's done. It's like I don't like showing my artwork until it's done. I don't know I just wanna finish it my way before I let somebody else into it. But yeah, feedback is great. I love giving feedback especially directly to the author more than in public. If it was written for me I would give them a ridiculously long feedback in probably an email or verbally. They get the massive word vomit from me and then on the post I would be like „I love you so

much“ and gosh at them a bring up my favorite points but that’s the public review. In private, they get a really really in depth them.

21) And how did you pick the story PYB?

Oh because I love the author.

22) And how did you get to her?

Long time ago in HP fandom, she wrote for Harry and Draco and Livejournal was much smaller community and I have a friend who illustrated on of the scenes of The road, which is one of (name of the author) H/D fics. I was never really in H/D but she was quality and then I saw she was writing Steve and Tony and I was in and following.

23) And could you summarize the story in your own words?

There is a funny miscommunication where Steve is working on a convention kinda thing and Tony comes along and makes a bet with Rhodey that he can pick him up as a hooker. And Steve is like ok cause he is interested. It’s kinda like a Pretty woman story, but not, with no actual prostitution. It’s like a Pretty woman meets a Prince in disguise. Theres identity porn, identity misconception and dramatic running and chasing. Plays out like a movie.

24) And what are the best parts? What did you like the most?

The chasing was hilarious. It was like hop on a bike and ride cross the town as fast as he can while the other person is also running across the town as fast as they can, and Tony trying to bring the doors down and Steve is in the orphanage a realizing that the person he is drawn to is famous and It’s hilarious. And the pace it’s written at is fun and it really feels like a screen play. There were many good scenes but the best for me was that manic running around. And the part when they were sitting on the bleachers and having a romantic moment a watching people dancing. (What else is good is the sexual tension.)

25) And something you disliked?

Not really. I mean, this is just a uphear joy, this is an ID fic if there ever was one. It just kinda tickles all the good parts of your brain, it’s funny, has little bit of angst, miscommunication like „you don’t know I am not who I say I am ahh and dramatic fly to the elevator“ :D

26) So you don’t think there is some important meaning that author wanted to put in there? Or something you took from it?

Just that communication is key. Well clearly there is a moral lesson to not lying, but I think that was just a plot devised to drive the silliness of the fic. But it’s so fun that I think there was really no need for any moral lesson.

27) And how would you describe those two main characters? How would you characterize them?

Ridiculous boys. Just a super good quality human being who goes out of his way to help a lot of people another super good quality human being who goes out of his way to help a lot of people but they are so very different in the way they go about it and there so much likeness in what the characters do and how they handle it and how money plays into it. One

character is clearly very rich and the other character does not have this money but they both accomplish great things for the community. With or without means and in different ways. One have extensive mechanical talent and the other has interpersonal talent. Steve can handle people and Tony can handle machines. They are just so similar and so different at the same time that's what draws me to the comics dynamic of the characters anyway.

28) How would you describe a relationship between Tony and Steve?

Sweet. Of course there's sexual tension there and it's bracketed by the whole premise of a prostitution. But it's just so soft and sweet and genuine that you almost forget that there is crack premise of Oh I sell my body for a living. It's just very gentle and soft and feels like a natural tumble into a crush and affection.

29) Do you think author is following the canon with the characters or do you see some changes?

Oh there are definitely changes. The characters, the speech, the vocal patterns fit with comic canon but clearly they are little softer than usual You know :D Maybe not, I think that the premise of this fic a little bit too silly and sexy to be compliant with canon, but I feel the characters are good enough to be, I mean the speech pattern, the characterization, are good enough to be canon compliant.

30) If you could imagine a best slash story for you what would be in it?

Clearly surprise. I'd like to not know what's coming. A serious fic with a lot of I wanna say adversity but not personal adversity but like character versus the world. I want it to be like a terrible alien invasion or something :D And I think I would probably want established relationships that have to kinda work through it. I don't know, I mean there is so many things and I wouldn't want them all in a perfect fic. What makes one genre of a fic good wouldn't be good in another. But established relationship and adversity would have to be in my perfect fic.

(Poděkování a rozloučení)

Příloha 11: Přepis rozhovoru 9 - (Ru) (Úvod, krátká rozmluva, etické otázky)

1) How did you meet the genre slash?

Well initially I wrote HP fiction and I started with Harry and Hermione, reading it. And then move to Draco and Ginny, cause I really liked the dynamic and then I realized I just had the wrong Griffindor :D

I finally I saw, I think it was article on Fictionally.com or .org, It was one of the first really bit HP archives to go out and I don't know exactly how I wandered into Harry/Draco but I have decided to give it a shot one day and I was gone after that, you know. It was slash all the way for me. Just such an engaging dynamic and then more fandoms I got introduced to if they had good subtext in them I was on board with the slash fic.

As far as writing it, it started out as a practice. I am a writer, most of my higher education has been in creative writing or literature creative writing, so ff was really, I wouldn't say safe space, because god knows it's not very safe sometimes, but I lucked out in there. The people I interacted with in HP fandom were very welcoming and very friendly and it just kinda become this way that I could try out different styles of writing, different ways of conveying a story without all the pressure you get in school. And I just fell in love with it and I've been writing it for years. I am trying to remember when I started writing it, I know I started reading it in 2003 and it could not have been much later after that when I started writing it, maybe 2004/5.

2) What do you like about it?

Well it's about the different ways to explore people and how they feel and how actually ... when I started writing there was this huge dynamic difference that I think has faded a bit now, but it's still present in some ways, where men are not allowed to address their feelings, they are not allowed to be open about how they felt. There is this idea of male lover that I think is incorrect. It was just kind of nice to put familiar relationship female to male that I have been used to for so long in all my reading and just substitute it with another man in there and see how it would play out given the persons character. I think there is a different dynamic to it, if you are allowed to kinda get into taboo stuff you wouldn't normally see in some romances or at least it's seen as taboo in male/female romances. I mean like, the male and female could get into really heavy dom/sub situation that maybe would even seem a little racier if it were male male and I honestly don't know if that is still true but it was when I started writing, but I think the dynamic has shifted though, as society view on the LGBT community etc. changed. You can see how people are similar, like they are still the same, still worried about the same stuff and it became like a project for me to kinda show that the male/male relationship is not different from a female/male relationship. That we still worry about same things, still worry about taxes, kids, house, everybody kinda have the same concerns, family is a big issue and just because its male/male it doesn't make them weird or you know, other or exotic, I guess..... So in short reason I still read it is because I like the ways it tears down the notions of femininity vs masculinity: two men can be in the same kind of loving, emotionally satisfying, emotionally OPEN and communicative relationship as a woman and a man, or a woman and a woman. Women are so often given permission to experience "the softer emotions", and men are often never allowed to show that they can cry or feel or hurt without damaging "what makes them men." Which is complete bullshit. The male/male

story, for me, has always been about two PEOPLE together: loving each other, caring for each other, frustrating each other, fulfilling each other (or not), and finding what they need in each other.

3) So that missing female element doesn't bother you?

No because I feel it can be done very, very badly. Demonizing female characters like turning them into tools to cause jealousy or drama between the male characters, is just another example of how so many female characters have existed in entertainment simply to drive a male plot device, and that definitely bothers me. I admit that I have done this myself in my earlier ficcing days. But I want the women I write to feel like real people as well. They shouldn't just be there to push the male plot forward. That said, I don't see it as "male replacement": the two characters in the pairing are together because they care for each other, not because one needs to be feminine and one masculine. The character should always reflect who they are at the core, whether they're pregnant, alpha, omega, married, dating, a parent, bi/gay/pan/ace/etc, doing their taxes, time traveling, or in the middle of a zombie apocalypse. "Turning him into the woman" is misguided and offensive on a lot of levels. That type of writing strips characterization down to stereotype. Whatever else a male character is, he's male, he identifies as male, and if he isn't or doesn't, then that's not a male character. Be true to who that character is, no matter what situation you put them in.

4) So when you look for a fic, slash is your first choice?

AbsolutelLy. It's my staple fandom import, you might say. I usually read slash, unless I find a het pairing in that's just as compelling like Max/Furiosa from the new Mad Max is one recent example of an utterly engrossing non-slash pairing and that's because the canon characters are so damn strong and well developed, and their chemistry as a result is off the charts.

5) So what characters do you choose to slash or want to see slashed?

Well as I said I don't really choose the characters: the canon chemistry chooses them for me. Some characters just have this undeniable connection that jumps out of the screen or off the page at you. Slashing them, for me, comes from what is left unsaid, though: there are canons I love with fully realized relationships between characters that I would slash, except I often feel like the canon has done that exploration for me, so I don't need to, if that makes sense. So in that way, I guess I slash characters to explore the full romantic potential of that chemistry/connection. In some canon, it's just a whiff of a connection, a tiny little spark. In others, the subtext is all over the place. As for what makes me think they'd be great together? It depends on what slashing them will draw out of them: how will they affect this other character? How will they make this other character a better person? A worse person? How could both lives be potentially dismantled from this relationship? How will they put each other back together? What is the driving force behind the way they act toward each other already? If these are questions that I really find I want answered, then there is a good chance I will end up slashing the characters. If I feel it's already been answered, I probably won't.

6) So what would make them great together? What would be that great pair dynamic?

To me, a "great pair dynamic" has to do with how two characters (or more) interact. Dialogue is especially telling: I love writing conversation. You can put down a lot of info,

backstory, and motivation in just a few exchanged sentences. A great pair dynamic includes characters that feed each other, that draw each other out, that intrigue each other to the point of distraction, that speed each other's pulses with just a thought. If there are also significant differences between two characters, that can be an AWESOME dynamic, because not only do they do all of the above, they now have the capacity for argument, for tension, for teaching each other, for anger and sadness and frustration. Emotions across the spectrum are important, not just the positive feelings. A great pair dynamic is capable of the entire gamut.

7) Ok and how do you choose a story you're going to read?

I really try to stay away from non-consensual or rape fic, in both reading and writing. It's uncomfortable subject for me in general. I don't like how lot of entertainment uses it as an explosive plot point to drive other peoples character development, like you've probably heard that one of the main reason for the rape of the women in the show is to show how the male character deals with it. You know and it's just like, ok that's not about him at all. It just makes me really uncomfortable when people use such a big hot button issue to push a story kinda grotesquely I think it should be treated with respect and I don't think a lot of writers is successful in doing that, so I do stay away from that.

I don't write that I would rather show a beauty of a relationship rather thAn a horror of it, even though I know that is a huge part of peoples existence, I just would rather not deal with it myself. Fic is kinda both escape from me, both reading a writing, so I don't like to stress myself out too much when I am reading it. I'll do that in other ways :D

And what I like. I am a trope girl, I love genres, the identity porn, when people don't know who the other is or mistakenly and comedically think they are somebody else or they assume and it goes from there. I really like, I won't say hate to love, but I like antagonistic relationships that blossom into love when you have two very strong personalities who are head butting, kinda like Tony and Steve. And then eventually they see that even though they are both very opinionated they are actually kinda on the same side. I really like high school AU fic I think it's really fun, the whole fanfic thing, trying to put characters you know into situations that you won't normally see them in and see what happens, it's very appealing to me.

8) So do you prefer if author stays in the canon, or you don't mind if he differs?

Depends. I like for characters to stay in character. But they can go an do things that are completely out of canon. I like non magical AUs for HP, non super hero for Marvel verse, I like modern AUs for thing like the Eagel? Fandom, which is set back in the roman Britain, so obviously they are not going to be walking through grocery store :D I do like putting characters I know into situations that I don't know, but I don't like it when characters diverges, because that's like, why are you bothering with this character, just write your own character if they do not stay true to who the character is in canon.

9) and do you write comment to the stories you read?

A

I certainly tried to get better at this. So Yes, recently I do comment. I kudos when I read and I really like it, and I try to comment on it if I reeeally really was moved by the story and when I do I try to any more than just a couple of sentences, cause I know I felt, I know how they feel, as a writer, when the story is read and nobody says anything. So I kinda try

to be detailed about what I liked and take a little tome with it. And I have been notoriously bad at doing that, I am much more of a worker when I read, than an active participant, so I am trying to get more into that. Lately I've been more successful.

10) And do you perhaps offer the author advice or some wish you'd like to see in the story?

Depends, if the author actively asked for something like that in the notes and I feel comfortable doing that. I definitely, if I am going to make some sort of suggestion for improvement I am a big follower of constructive criticism, which means that you can't criticize without offering a way to fix it. You know, you can't just say, "Oh this story sucked, bye", you know, because then they are like, why? Why does it suck? What didn't you like, what didn't work?, and they don't know and they can't do anything. But when I do offer some sort of criticism about "oh I think maybe if you did this or that with this scene it might have had more effect you were looking for." I do try to make sure that I am also commenting on what really worked with the story, what I really liked, what moved me, why is this important to me that maybe they improved this other part. But honestly in ff, unless the author asks for that kind of critique I am not gonna comment. If I don't like the story, the story just wasn't working for me, I usually don't leave the comment, because I think most people are writing kinda like I am to practice a to have fun, sometimes to just left off steam and they don't need me coming in going "oh, your story could do with this" you know, so I do comment on things I like and I try to be very positive. I have beta read for people before they post it and then I feel very confident in critiquing their work and saying "hey, this is what you can do" because that is what they are asking me to do. But if they already posted it I do not feel like I have any right telling them how to do it, you know.

11) Have you ever asked someone to write a story for you or have you been asked to write a story for someone?

Yes I have. I used to participate a lot in holiday fic exchanges where there are different prompts that you give out and they are matched with a writer and they will complete your prompt and write a story that hopefully you like and then the reveals of the author. You kinda have to guess who wrote your work. It's part of the game. And then they reveal it at the very end. And that's really fun because even though the story is not exactly how I would have written it, obviously, I've read some amazing stuff from the different people takes on the same prompt. It's very interesting. So yes, I love prompting people and I love filling prompts.

12) And do you join some forums or discussions?

No, as I said I am far more lurky :D I do more silent wandering around. I am on a couple of chat groups like Slack. There is an Inception fandom group who do a lot of movie watches, you know, like they watch movies together at different locations and do some fic reeking and stuff like that. But again, I am not very active on that, I honestly don't have a lot of time with my work to go around chat rooms, but I kinda like that idea, I am kinda envious of the people who do have time to do it, because I feel like you meet a lot of cool friendly people of the fandom and I've met some of my longstanding friends on the fandoms that I am in so....

13) And have you noticed authors taking advices from their readers or fulfilling their wishes in their stories?

Yes, and I have done that too, especially with stuff that's work in progress I am posting as I am writing. The comment from the readers really kinda helps me drive the plot sometimes and I tell them that. I sa "oh, wow, would you mind if I used that. That actually feels really right" you know and sometimes it's amusing when somebody writes a comment guessing what I am gonna do later, which is interesting, especially when they are right, it means that I am doing well and showing what's coming, foreshadowing. But I always try to ask the person first, I don't just use their ideas, if they are not ok with it, I don't do it. I try to be as nice of a person in fandom :D as I can be and considerate to other Some characters just have this undeniable connection that jumps out of the screen or off the page at you, because they don't have to be reading my stuff and they certainly don't have to be commenting.

14) And your story. (name). How did it come to be?

I have talked with my friend, which I have known since HP fandom, her name is (name) online. We developed a friendship outside of fandoms so we are texting back and forth pretty much every day and we visit each other sometimes. And I don't know what started it, but I said "wouldn't it be funny if like one they was like think I should pick up a prostitute on the same day Tony is like I should pretend to be a prostitute" and then it just seemed liked the ridiculously big story that I would never write and then (name) and I were just talking about it and we were laughing so hard about all the possibilities and I was like, ok I have to write at least one chapter and then it just blew into this massive fic as you can see. But yeah, I don't remember exactly what prompted it, I remember that I though "hm, this is a AU plot that I could use as a original story but I think it fits so well with Marvel fandom and these particular characters that I couldn't do it as original, I had to do it with Tony and Steve. So it just kinda developed from this idea of a fic that I would never write, from this idea that would just be so funny if I read it somewhere else, and then I was like, "you know what, I'm just gonna write it", so I did.

15) Is that how you usually get your inspiration?

Sometimes from a real life for sure. I am always on a lookout for something, I get inspired by other peoples fics too, like when you are reading a fic a you're like, what if it went this way and they do something completely different, but you think "oh, what if they done this instead" and then the idea blooms and from that I write my own independent fic. And if I feel it's referencing the other fic a lot a would definitely reference the other fic and say "hey, this idea was put in my brain by this other fic". But a lot of times it just becomes its own story on its own and I feel like I like to prompt but there was one time when nobody was filling my prompt and I was like, you know what, I'm just gonna write it myself, if I wanna read it I should write it myself so, sometimes I do that too, it's just a prompt and then I'm like I just wanna write this and I write it.

16) Do you discuss your work with someone?

Yes, Coffee is a big one, sometimes I talk with my sister, who is not really involved in fandoms but she is definitely aware of them a she knows I write in them and she knows I write slash. Sometimes I would talk with another friend of mine, (name), who I met through HP fandom and then we'll bounce ideas back and forth. So yeah, there are couple of friends I talk to, I have a friend (name), who I've known since college in real life and he

came into the fandom when I told her about it a have since left the fandom, but I feel very comfortable talking to her about it. Whatever it is ff or original stuff, she knows what it's like, she's been there, you know, I don't feel like, threatened at all talking to her about it. Some of my friends I don't want to talk about my fandom stuff because I don't think they get it, but her, she does.

17) And could you summarize the story for me in your own words?

So it's a Marvel AU, no superpowers . Steve and Tony, it's a comedy oh god I am so bad at summarizing mu stuff :D

So Steve makes a bet with his friend, that he can get a date for the evening at the same time that Tony makes a bet with his friend, that he can pick up anybody in this area by pretending that he is a prostitute. They meet and Steve gets his date and Tony, you know, gets to pretend that he is a prostitute. So yeah, that's what it's about, it's an romantic comedy about two guys who are confused about who the other one is but they are ultimately after the same thing.

18) And what do you think you did best? What was the best part of the story?

The relationships between Tony and Rhodey and between Steve and Bucky. I just think that those friendship relationships really came out, and I was not expecting them to come out that well. I don't usually write Rhodey or Bucky, so it was kinda shocking to me when they just spoke up in their voices and they just really played off the other characters and I am talking about them like they are real individuals whispering in my ear, but it's kinda what it feels like sometimes. So yeah, the relationships between two main characters and their friends was the best part.

19) And was there some meaning you wanted to share with the readers, something you wanted them to get?

Not anything official, I didn't go into it thinking "oh I wanna portrait this particular theme". I think maybe honesty was the theme that probably ended up showing up throughout. In different forms. Honesty with yourself, honesty with others. And then kinda understanding each other. I don't usually have my themes in the beginning but about halfway through I just see them coming through and so I start playing into them. So I think in this particular case I remember the most important thing I wanted to get across was Steve and his voice, because Steve comes to Tony, who's ostensibly a prostitute, or so he says, I really didn't want to go all the way into that derogatory terminology for prostitution, I wanted it to be an acceptable form of work in Steves mind and Steve just being so honest with himself, that he would know that yes, it's not what he would do, but he's not gonna judge somebody on it. He's gonna treat it like he would treat anybody, respectfully. He doesn't know enough about this particular line of work and he is just, what I kinda like about Steve Rogers, is that he is very honest with himself, internally and externally and I think it just made for a really interesting voice for him, to just kinda be like "ok, I am just gonna take this just one step at a time" and that was the only real aim, that I had at the beginning and then it just kinda went from there.

20) And how would you characterize the two main characters, Steve and Tony?

Tony is this ridiculous flamboyant overly so, I would say he is a performer. You know, is not really who he is and when he starts dating Steve, Steve just by being Steve starts peeling him down. Tony can't really maintain this image he puts on for everybody else

about not caring about anything, I'm gonna be a high class prostitute, I don't care what you think because I don't care, you know. And in reality he cares about what people think, not about that but he cares about what people think of him. He likes that Steve has no idea who he is. And he likes not having to put on that face, that mask for Steve. So I think Tony is just this soft underbelly with a very hard shell that Steve accidentally starts breaking through.

And Steve, you know, he is just this guy trying to go through his life. He is a well-meaning guy, he is trying to live the best life he can, but I think he is kinda lost in some ways, because he just came back from a war, relatively, so few years ago, and I think he is still finding himself, he is still healing, but he is not willing to compromise in certain areas, like he has a backbone, he stands up to Tony, minorly. You know, he never gets in this big fights like they do in the comics, obviously, cause it would be way too dramatic for a romantic comedy, but he definitely has a backbone, he stands up for what he believes in and he is just an upstanding helpful guy and he is a good guy. That is generally how I think of Steve.

21) And this is the way how you see them in canon or did you make some changes?

I actually do see them like this in canon. I don't know the comic very well, I've never read the comic I am mostly working off the MCU (cinematic universe), but I am aware of most of the major comic story lines like the civil war story line or the extremis, the storyline with Tony, and Steve - Bucky storyline, the differences in CU but I mainly go for CU. So I can't really say if they match the characters in comics, but the characters in the CU, that's how I really see them. I mean, essentially, if you peel down all the superpowers and extraneous stuff like Tony being rich and Steve being poor, that is who they are.

22) And what about their relationship, how would you describe that?

Combative, but they can't stay away from each other. I kinda see them like those two stars, circling, kinda stuck in each others gravities and are not willing to break away. They are infuriated with each other so easily because they push each others buttons. Sometimes purposefully, sometimes just by being them. I know that lot of people don't like the Captain Amerika: Civil war movie, but I thought that that really actually showed their relationship in CU so well, because they really want to be close and to really on each other a to an extent they do, but they also differ so much and in so many little ways that why they are arguing so much. So yeah I think it matches the CU relationship and that's kinda how I see it. They are head butting, if you put them in wrong kind of situations they are not gonna do that as much, but if you put them in the drama situation as I had in other fic, than it definitely comes out more.

23) And do you remember some interesting comments you received?

Not specifically, just a overall general feeling. Some people were heavily amused. Somebody said they thought it was way too melodramatic towards the end. And I responded that I actually thought it could be more dramatic than it was :D It could have been like what happens in Merlin, where Arthur never learns about Merlins magic, cause he keeps getting knocked out, you know :D I mean Tony could have dragged on this life a way longer than he does in the story but I didn't want him to do that I wanted him to actually drive the action by trying to fix the situation.

I got a lot of people commenting how much they liked Bucky. Which again, shocking for me because I don't write Bucky a lot, but I found out that I like writing him, especially in

this kind of situation. Because he is just so loyal and so big hearted and he doesn't put up with Steve's shit :D Granted, Steve doesn't have much shit, but still he is like "I am going to call you on this, cause you're being ridiculous". So yeah, I really liked what people had to say about Bucky.

24) So the sex scenes are not important for you in the fic. If it doesn't fit it simply doesn't fit.

Yes, it has to drive the story somehow. Like I tried to put sex scenes just for the hell of it, but I kinda ended up being disappointed in the story afterwards. And there was a Merlin in particular where I put it in and I actually had people comment on that, saying "oh I wish you hadn't put a sex scene in it" and honestly in retrospect I have to agree with them.

Maybe cut out the scene or at least done it differently, cause it didn't really develop the story, it was just kinda there and that's not what I want to feel when I read romance, even original romance. I am like, why is the sex scene even in here it doesn't push forward the story. A really good sex scene is the one that moves the plot along.

So in this particular story I did not feel it was necessary, the plot was much more in the unsatisfied sexual tension and the web of lies. Once they resolved that, they don't really need a resolution. Though I am by a request writing kind of a coda story for a friend of mine. She wanted a sex scene in that universe and it was her birthday a while ago, so I said ok, but it's not meant to be part of the story but a separate story in the same universe.

25) What about the endings of the story? What kind of endings do you like?

Depends on the story. I usually end up writing happy endings. I like having my characters end up hopefully. And maybe not everything is tight up at the end but at least certain stuff are resolved to the point where it's kinda hopeful. But there are some dark stories I've written that do not end happily, it just has to fit the story, but it's usually just a bug that I cannot get out of my system and then once it's out I don't tend to write story like that for a long time. When I read it it depends on the mood I am in, sometimes I just want a lot of drama and misery, it like scratching an itch.

26) And how would you describe the best slash story for you? What wouldn't be missing?

Probably some betrayal, minor or major, I like characters coming back from something that they thought wouldn't come back from, not death, but some sort of relationship issue that should have broken them and they end up moving around it, because it feels like a lot of really awesome character development when you commit to that character and then make them work through it.

So my ideal story would be some majorly hot unsatisfied sexual tension, like it has to be simmering of the pages, doesn't necessarily have to be fulfilled though I would like that :D I really like two strong characters that have some conflict that they need to resolve or that they choose to resolve so they could be together. I like that, when people take an active role in their own lives. I like sacrifice, I like when one is like OK, this isn't gonna work forward because I can't do this to that person, you know, kinda like when Tony commits to telling Steve "I lied to you" and he's fully expecting to have the most horrible resolve coming from this, that he won't see him again, and he sacrifices that, he says ok I gotta tell you this, knowing that will not make me happy ultimately, but you are good person and I don't wanna hurt you. And they I like when they get rewarded for that. When they give it all up and get the reward anyway, because the other person decides to let it go. And maybe

that what I would like in my own life, I don't know. It's not how it always plays out in life, but I like that potential.

(Poděkování a rozloučení)